

STRATEJİK SEKTÖR TIBBİ CİHAZ ARAŞTIRMA RAPORU

2020

STRATEJİK SEKTÖR TIBBİ CİHAZ ARAŞTIRMA RAPORU

2020

İşbirliği ve katkıda bulunan kuruluşlar

İÇİNDEKİLER

3	SUNUŞ
4	YÖNETİCİ ÖZETİ
6	STRATEJİK SEKTÖR TIBBİ CİHAZ ARAŞTIRMA RAPORU
	EKLER VE ALINTILAR
45	TÜSAP VİZYON TOPLANTILARI / 5 Haziran 2020 Tarihli Toplantı Raporu
57	TÜSAP VİZYON TOPLANTILARI / 6 Mart 2020 Tarihli Toplantı Raporu
101	5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 13 Aralık 2019 Tarihli Sonuç Raporu
131	4. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 14 Şubat 2019 Tarihli Sonuç Raporu
141	4. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 14 Şubat 2019 Tarihli Tıbbi Tedarikte Yerelleşme ve Millileşme Raporu

SUNUŞ

Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu öncülüğünde Stratejik Sektör Tıbbi Cihaz Araştırma Raporu için, sektörde faaliyet gösteren tüm firmalara ulaşılmaya çalışılarak yapılan bu anket; TOBB, İTO, TÜMDEF, SEİS, SADER, ARTED, MASSİAD gibi STK'ların destekleriyle, OSTİM, İstanbul ve Samsun medikal kümeleri, Ege, Çukurova ve Güneydoğu medikal dernekleri ve bunların üyesi 1100 kadar sektör firmasının katılımına açık olarak yapılmıştır. Online olarak hazırlanan form üzerinden dijital olarak yapılan ankete katılım yüzde 10 olmuştur.

Bu raporda; 2015 yılından itibaren her yıl tüm tarafların aktif katılımıyla yapılan Tıbbi Tedarik Zinciri Yönetimi Kongrelerinde yapılan çalıştaylar, paneller ve bildirilerden de büyük ölçüde yararlanılmıştır.

Ayrıca TÜSAP (Türkiye Sağlık Platformu) Vizyon Toplantılarının konuyla ilgili 2020 yılı 13. ve 14. vizyon toplantıları sonuç raporlarından da büyük oranda yararlanılmıştır.

Özetle ifade etmek gerekirse; milli güvenlik açısından da büyük öneme sahip tıbbi cihaz sanayinin büyümesi ve millileşmesi konusunda kamu, özel sektör, üniversiteler ve ilgili meslek örgütleri (STK) olmak üzere tedarik zincirindeki tüm paydaşların işbirliği ve güç birliğine ihtiyaç duyulmakla birlikte, bu konuda **kamu otoritesinin liderliği** ve desteğinin önem arz ettiği ittifakla vurgulanmıştır.

Tüm platformlarda dile getirilen önemli bir hususta; Kamu otoritesinin liderliği ve desteği ile, kaynakları verimli kullanarak, kalite, fiyat ve üretim istikrarı, akreditasyon gibi kritik noktalar aşıldığında; Türkiye'nin stratejik konumu ve kaliteli sağlık hizmet sunumu tecrübesi ile sağlık endüstrisinde global üretim üssü haline gelmesi hızlanacaktır.

Bu vesileyle bu araştırmaya temel oluşturan ankete katılan destek veren sektör firmalarına, STK'lara teşekkür eder, bu raporun Türk Medikal Endüstrisinin gelişimine ışık tutmasını temenni ederim.

FEYZULLAH AKBEN

Tıbbi Tedarik Zinciri Yönetimi Kongresi Kurucusu
TÜSAP Yürütme Kurulu Üyesi

YÖNETİCİ ÖZETİ

İlgili STK temsilcileri ve firma yetkilileri ile yapılan bu anket sonuçlarına ilaveten, son beş yıldır düzenli olarak yapılmakta olan Tıbbi Tedarik Zinciri Yönetimi Kongrelerinde ve TÜSAP Vizyon Toplantıları çalıştay raporlarında (2019-2020) öne çıkan ortak görüşler aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

Ülkemiz için savunma sanayi kadar önemli ve stratejik bir sektör olarak değerlendirilen sağlık endüstrisinin uluslararası pazarlarda yer bulması ve markalaşması için yerelleşme ve millileşme yolunda daha çok desteklenmesi gerekmektedir. Milli güvenlik açısından büyük öneme sahip tıbbi cihaz sanayinin büyümesi ve millileşmesi konusunda kamu, özel sektör, üniversiteler ve ilgili meslek örgütleri (STK) olmak üzere tedarik zincirindeki tüm paydaşların işbirliği ve güç birliğine ihtiyaç duyulmakla birlikte, bu konuda **kamu otoritesinin liderliği** ve desteği önem arz etmektedir.

Tüm toplantı ve platformlarda; Kamu ve üniversite hastanelerinin ödemelerinin zamanında yapılması, sektörün finansman ihtiyacını sağlamaya dönük çözümlerin hızlandırılması, **Kamu garantili satın almalarla** yerli üretimin desteklenmesi, SUT fiyatlarının ve şartlarının revize edilmesi gibi başlıklar öne çıkmaktadır.

Tıbbi cihazların standartlarının belirlenmesi, **katma değeri yüksek ürünler** üretilmesi, ileri teknoloji ve kaliteli ürünlere destek ve avantajlar sağlanması konuları da ayrıca ele alınmalıdır.

Fiyat bazlı ve alım odaklı değerlendirmeden çıkılarak, bir ürünün maliyetini, kalitesini ve değerini belirleyecek bir **Sağlık Teknolojileri Değerlendirme Kurumu**'nun kurulması ve **değer bazlı satınalma** sistemine geçmenin gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca, test merkezleri ile akreditasyon ve validasyon laboratuvarlarının kurulmasının önemi de vurgulanmaktadır.

Uluslararası pazarlara açılma ve ihracatı artırma noktasında kaliteli ve istikrarlı üretim yapan ihracat odaklı firmalara avantajlar sağlanması, sertifikasyon ve denetim şartlarının kolaylaştırılması ve **TİM bünyesinde Medikal Birliği**'nin açılarak firmaların bu birlik üzerinden ihracatlarını gerçekleştirebilmesi noktasında çalışmalar yapılması ihracat hedefleyen sektör açısından önem arz etmektedir.

Sağlık diplomasisi ve sağlık ekonomisinin güçlendirilmesi ile Türkiye **sağlık markası** olarak dünya ülkeleri arasından sıyrılarak kolayca öne çıkabilir. Milli güvenlik açısından da ayrıca önemi arz eden sağlık endüstrisinin desteklenmesi ile bu sektör, Türkiye'de **lokomotif stratejik sektörlerinin öncüleri arasında** yerini kolayca alabilir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun **Cumhurbaşkanlığına bağlı bir üst kurum** olarak, sağlık endüstrisine öncülük ederek, devletin düzenleyici kurumu olarak aktif rol oynaması önem arz etmektedir. En büyük tüketici/alıcı pozisyonundaki Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak çalışması, TİTCK gibi kurumun öncülük, hamilik rolünü kısıtlıyor.

Ar-Ge, Ür-Ge ve inovasyon konusunda üniversite, sanayi ve Kamu kurumlarının sürece etkin olarak dahil olduğu **sağlam bir ekosistem** oluşturulması gerekmektedir. Kümelenmelerin çoğalması ve bu kümelenmelere nitelikli insan gücü sağlayarak yüksek nitelikli laboratuvar imkanlarını geliştirecek yaklaşımlar sergilenmesi endüstrinin katma değeri yüksek ürün ve yenilikçi ürün üretme konusundaki çabasını destekleyecektir.

Bunlarla birlikte kaynakları verimli kullanma açısından düzenli ödeme, kaliteli ürün, fiyat ve üretim istikrarı, akreditasyon gibi kilit noktalar aşıldığında Türkiye'nin stratejik konumu, Doğu ve Batı arasında köprü olması ve güçlü ve kaliteli sağlık hizmeti sunum tecrübesi gibi avantajlarla ülkemizin **bölgesel tıbbi cihaz üretim üssü haline gelmesi** hızlanacaktır.

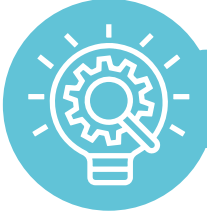
STRATEJİK SEKTÖR TIBBİ CİHAZ ARAŞTIRMA RAPORU

Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu öncülüğünde Stratejik Sektör Tıbbi Cihaz Araştırma Raporu için, sektörde faaliyet gösteren tüm firmalara ulaşılarak yapılan bu anket; TÜMDEF, SEİS, SADER, ARTED, MASSİAD, OSTİM MEDİKAL KÜME, İSTANBUL MEDİKAL KÜME, SAMSUN MEDİKAL KÜME, GÜNEYDOĞU, EGE, ÇUKUROVA MEDİKAL DERNEKLERİ, TOBB, İTO ve benzer STK'ların katılımıyla ve 1100 kadar sektör firmasının katılımına açık olarak yapılmıştır. Online olarak hazırlanan form üzerinden dijital olarak yapılan ankete katılım yüzde 10 olmuştur.

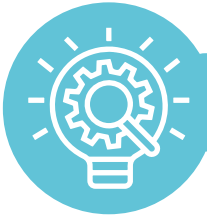
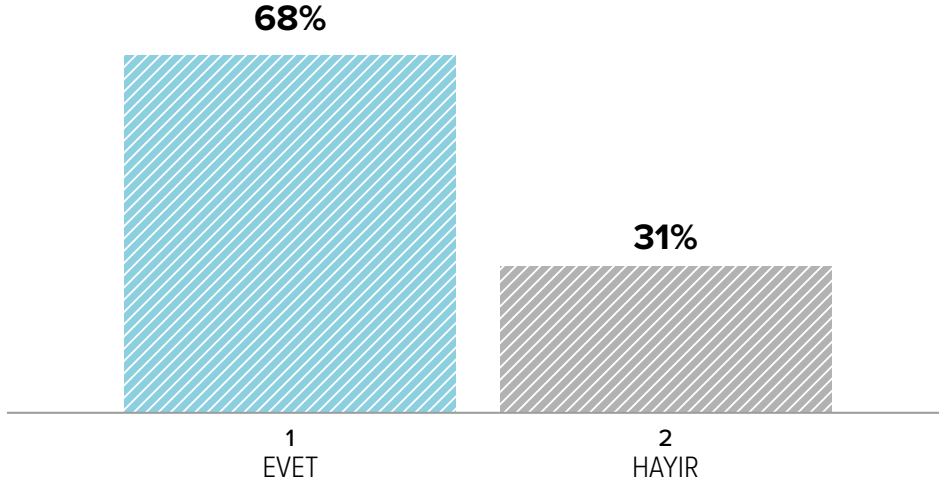
Online hazırlanan form üzerinden dijital olarak yapılan ankete katılan tıbbi cihaz sektörü temsilcilerinin şirket profillerine bakıldığında yüzde 55 gibi büyük çoğunluğunun üretici, yüzde 45'inin de ithalatçı olduğu görülmektedir. Bu katılımcıların yüzde 38'i de aynı zamanda ihracatçı konumunda firmalardır.

AR-GE İÇİN FİNANSMAN VE NİTELİKLİ PERSONEL YETERSİZ

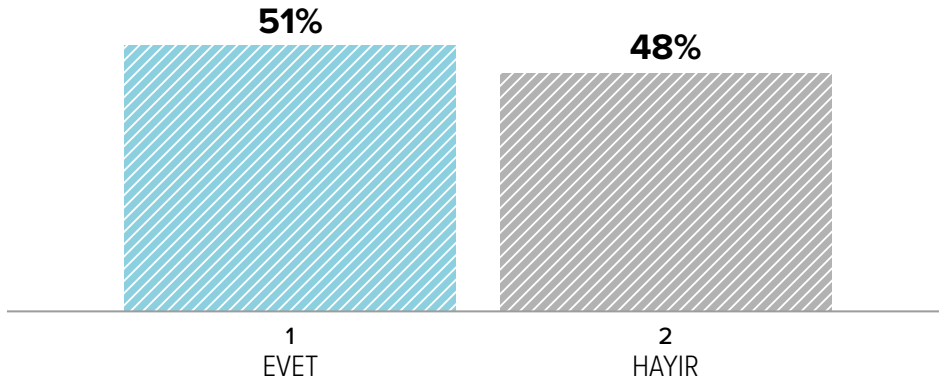
Katılımcılar temsil ettikleri firmalarının yüzde 68'inin Ar-Ge faaliyetinde bulunduğunu ve yüzde 48'inin Ar-Ge desteklerinden faydalandığını belirtti.

Kurumunuz Ar-Ge faaliyetinde bulunmakta mıdır?

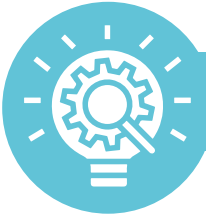
Peki kurumunuz Ar-Ge desteklerinden faydalanmış mıdır?

Ar-Ge performansını 10 üzerinden değerlendirmeleri istenen katılımcıların yüzde 61'inin 7 ve üzerinde puan verdiği görüldü. Ar-Ge faaliyetlerinde yaşadıkları sorunların neler olduğunun yazmaları istenene katılımcılar çoğunlukla nitelikli personel, finansman ve akademik katkı yetersizliğini dile getirdi.

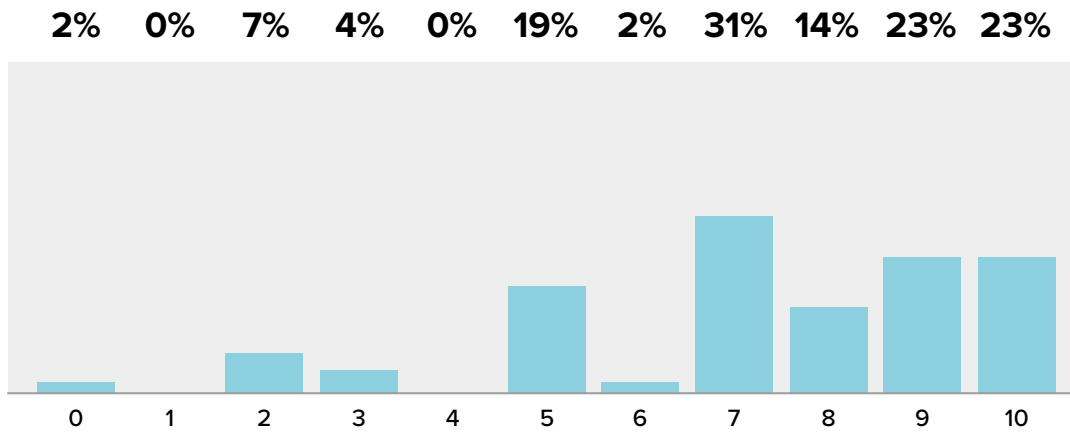
Ar-Ge konusunda karşılaşılan sorunlarda en çok öne çıkan görüşler şöyle;

- Finansman yetersizliği
- Nitelikli insan kaynağı ve teknik personel yetersizliği
- Akademik işbirliklerinin yetersizliği
- Teknik ve hukuki altyapı eksikliği
- Hibe, fon ve desteklerin yetersizliği, desteklerin taraflı olması ve gerçekçi olmaması
- Uygun Ar-Ge ekosisteminin yetersizliği
- Üniversite-sanayi işbirliklerinin yetersizliği
- Paydaş kurumların ilgisizliği
- Bürokratik süreçler ve engeller
- Belgelendirme ve yeterli test laboratuvarlarının eksikliği

Şirketinizin Ar-Ge performansını nasıl buluyorsunuz?

★ **6,4 ortalama derecelendirme**

EKOSİSTEMİ OLUŞTURAN TARAFLARIN İŞBİRLİĞİ VE KOLABORASYONU ŞART

Şirketinin Ar-Ge faaliyetlerinde başarılı olması için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar finansman sorunun çözümü ile araştırmacı ve uzmanlaşmış insan kaynaklarına yatırım için adımlar atılması gerektiğini dile getirdi. Ekosistemi oluşturan endüstri, akademi, ilgili kurum/kuruluşlar ve kamu otoritelerinin iletişim ve kolaborasyon halinde olması ve şirketlerin Ar-Ge tecrübesini artırıcı yönlendirmeler yapılması gerektiğine değinildi.

AR-GE DESTEKLERİ DİREKT VE BASİT OLMALI

İlgili kanun ve mevzuatların güncellenerek Ar-Ge yatırımlarına basit ve direkt destekler verilmesi konusuna dikkat çekildi. Desteklerin firmaların tecrübelerine uygun eşleştirmelerle verilmesi, devlet tarafından destekleme amacı ile görevlendirilen kuruluşlarla doğru iletişim ve küme çalışmasında rehberlik sağlanması, ürünü geliştirme süreçlerinde kamu işbirliklerinin sağlanması ve Ar-Ge sonunda üretilen ürünlerin devletin satın alma garantisine sokulması konularına vurgu yapıldı.

YERLİ VE MİLLİ FİRMALARA DESTEK SAĞLANMALI

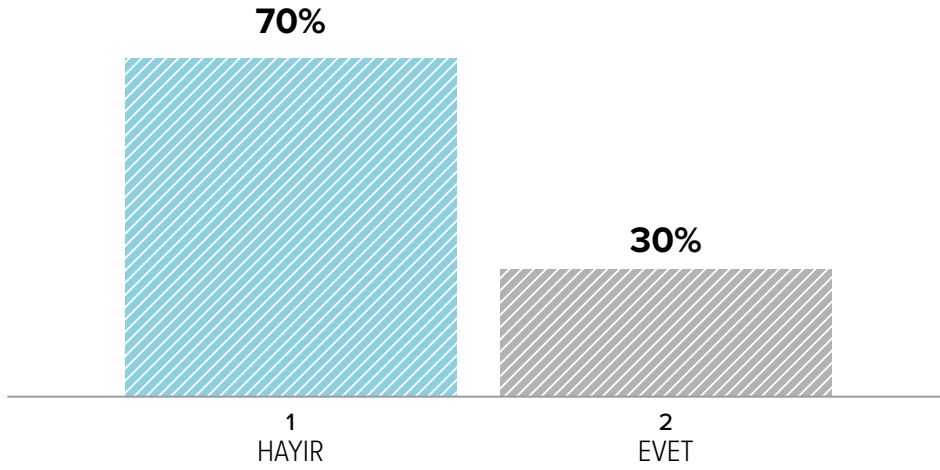
Yeni nesil teknolojilerin kullanılması, kullanılan makine ve yazılımların devlet desteği ile yerli versiyonlarının yapılması konularına değinilerek yerli ve milli Ar-Ge çalışmaları yapan firmalara finansal destek verilmesi ve firmaların önündeki bürokratik engellerin kaldırılması gerektiği ifade edildi. Ar-Ge süreçlerinde yerli ve milli insan kaynaklarının kullanılması ve proje paylaşımlarının güvenli ve kontrollü olarak yapılması noktasına dikkat çekildi.

FİRMALAR ÜRETİM KAPASİTELERİNİN TAMAMINI KULLANMIYOR

Temsil ettiği firmaların yüzde 70'inin yerli üretime verilen destekten yararlanmadığını belirten katılımcılardan şirketlerinin üretim kapasitesini kullanma oranlarını ölçeklendirmeleri istendiğinde 5 puan gibi bir ortalama derecelendirme yapıldığı görüldü.

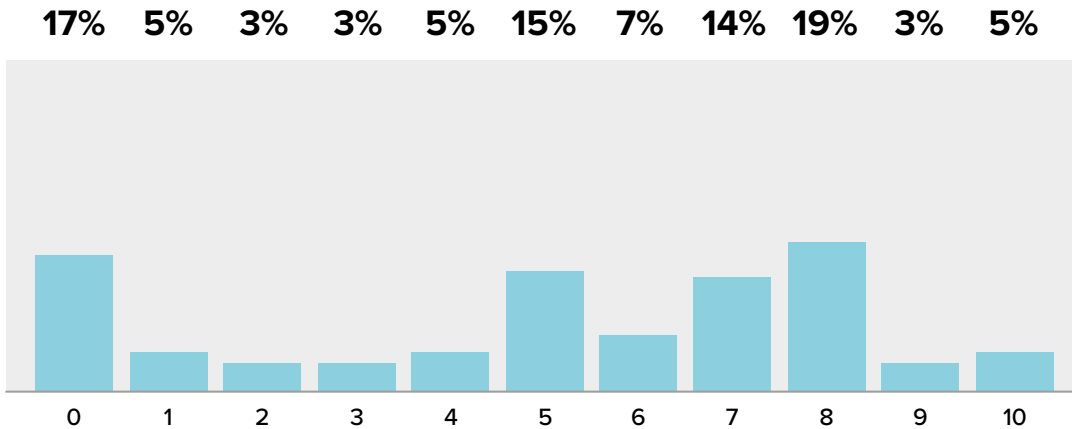

“Şirketimiz yerli üretime verilen desteklerden faydalanmıştır” diyebilir misiniz?

Şirketinizin **üretim kapasitesini kullanma oranını** ölçeklerseniz kaç puan verirsiniz?

★ **5,0 ortalama derecelendirme**

Üretim faaliyetlerinde yaşadıkları sorunları yazmaları istenen katılımcıların yarı mamul ve hammadde tedariki ile ilgili sorunlarının yanında kalite akreditasyon, sertifikasyon, teçhizat ve altyapı konularda sıkıntılarından bahsetti.

Üretim faaliyetleri konusunda karşılaşılan sorunlarda en çok öne çıkan görüşler şöyle;

- Finansman yetersizliği
- Uzmanlaşmış ve yetkin ekip eksikliği
- Bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirebilme yetkinliği
- Kurumsallaşma
- Üretimde düşük verimlilik
- Üretim, teçhizat, alt yapı, test ve akreditasyon merkezi eksikliği/yetersizliği
- İşyeri maliyeti ile girdi maliyetlerinin yüksekliği
- Üniversite-sanayi işbirliğinin yetersizliği
- Uzakdoğu ürünleri ile haksız rekabet
- Yarı mamul ve hammaddeye erişim ve tedarik problemi
- Yarı mamul ve hammaddede doğru fiyat ve kaliteli ürüne ulaşma zorluğu
- Tedarikçi sorunları ve yetersizliği
- Sadece iç pazarın üretim için yeterli büyüklükte olmaması
- Kalite denetçisi problemi
- Sertifikalandırma, tescil ve patent süreçlerinde sıkıntılar
- Üretim sonrası satışı kolaylaştırıcı devlet desteklerinin olmayışı (hibe ve bağış ile geri dönüşümleri azaltma gibi)
- Kaliteli yerli hammadde tedarikçisi yetersizliği
- Kurumsal koordinasyon eksikliği
- Dijitalleşme konusunda eksikler
- Kamu ödemelerinin zamanında yapılmaması, sonucu öngörülemez finansal süreç
- Üniversite hastanelerinin ödeme problemi
- Kamu kurumlarının yeterli desteğinin olmaması

PANDEMİ SÜRECİNDE YAŞANAN SIKINTI!

Pandemi sürecinde hammadde fiyatında olumsuz gelişmelerle birlikte tedarikinde yaşanan sıkıntılara değinilerek özellikle nonwoven kumaş üreticilerinin 2,70 USD/kg olan fiyatını 10-12,5 USD'lara çıkartmasının fırsatçılık olduğu ve yine bu süreçte kalite standartlarının sektöre yeni dahil olan tekstilciler tarafından dikkate alınmadığı ve bu durumun haksız rekabet yarattığı ifade edildi. Kumaş üreticilerinin gümrüklerde uygulanan ek vergi avantajını ve piyasaya gerekli olan hammadde desteğini vermeyerek karaborsa yaratmış olmalarının kabul edilebilir bir durum olmadığından bahsedildi.

ÜRETİMDE BAŞARI İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

Üretim faaliyetlerinde başarı için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar finansman, kaynak, altyapı, akılcı Ar-Ge yatırımı, yetişmiş iş gücü, istihdam, eğitim, girdi maliyetleri, hammadde tedariki, yerli hammadde üretimi, teknoloji transferi, uluslararası firmalarla işbirliği ve know how transferi, bürokraside iyileştirme, yerli ürün ve üretime teşvik, üniversite-sanayi işbirliği, istikrarlı pazar, dinamik bir ekosistem, ölçek ekonomisi ve ihracat alanlarında sağlanacak gelişme ve iyileştirmelerle üretimin daha başarılı hale geleceğini belirtti.

SATIŞ VE PAZARLAMADA MARKALAŞMA ÖNEMLİ

Şirketlerinin satış ve pazarlama faaliyetlerinde yaşanan sorunları belirtmeleri istenen katılımcılar markalaşma, tanıtım ve imaj konusuna vurgu yaptı. Haksız rekabetten uluslararası standardizasyona, pazara giriş maliyetlerinden yerli ürünlere olan yaklaşıma kadar birçok alanda sorunlara dikkat çekti.

Satış ve pazarlama faaliyetlerinde başarı için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar şu konuların çözümlenmesi gerektiğini belirtti:

Uluslararası standartlarda üretim, markalaşma yatırımı, yeterli sermaye, İK yatırımı, yüksek teknoloji ürün üretilerek yurtdışı ve yurtiçine pazarlanması, daha fazla stok, hammadde ve ara ürünlerde hızlı/kolay tedarik, SGK kaynaklı engellerin kaldırılması, Kamu ve üniversite hastanelerinin tahsilat sorununu çözmesi, süresi belirsiz ödeme vadelerinden kaçınılması ve kamu alımlarının alışılmış yabancı markalar yerine daha şeffaf ve rekabet kurallarına uygun satınalma süreci yürütmeleri görüşleri öne çıktı.

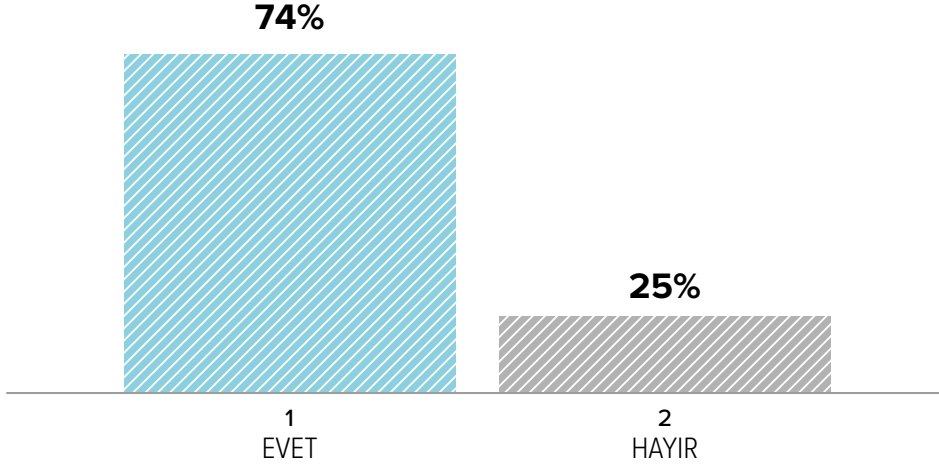
KREDİ KULLANIMI VE FİNANS

FİRMALAR TİCARİ FAALİYETLERİNİ DEVAM ETTİREBİLMEK İÇİN KREDİ KULLANIYOR

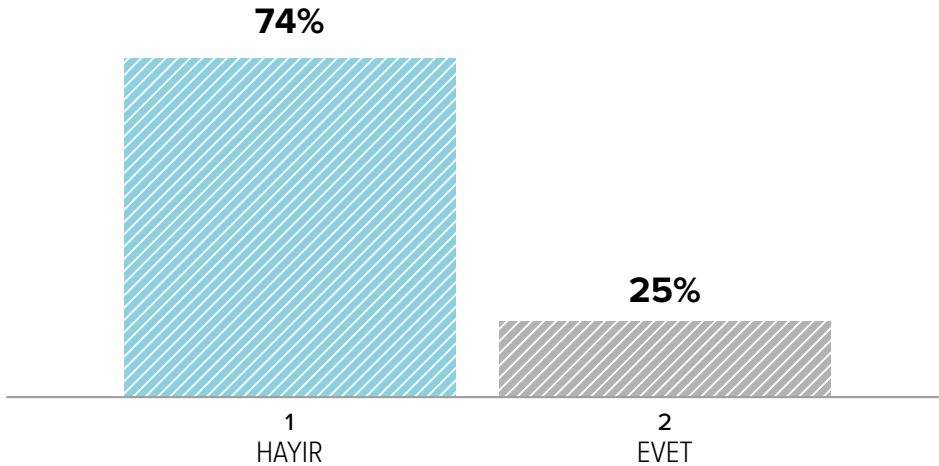
Ticari faaliyetlerini devam ettirebilmek için kredi kullanıp kullanmadığı sorulan katılımcıların yüzde 74'ü kredi kullandığını belirtti. Yeni yatırımlar için finansal kaynaklara kolay erişip erişemediği sorulduğunda da yüzde 74 oranında katılımcının kaynaklara kolay erişemediğini belirttiği görüldü.

Ticari faaliyetlerinize devam edebilmek için kredi kullanmak zorunda kalıyor musunuz?

Peki birde şöyle soralım, “Şirketimiz yeni yatırımlar yapmak için finansal kaynaklara kolayca erişebilmektedir” diyebiliyor musunuz?

ŞİRKETLERİN FİNANSAL BAŞARISI İÇİN ZAMANINDA TAHSİLAT YAPILMALI

Şirketlerinin finansal başarısı için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar alacakların zamanında tahsil edilmesi, kamu kurumların ödeme planına sadık kalması ve geri ödeme fiyatlarının ekonomik şartlara göre düzenlenmesi gerektiğini belirtti.

Yatırımların artması ve finansal yöntemlerin güçlendirilmesi gerektiği vurgulanarak şu konularda iyileştirme ve geliştirmeler yapılması gerektiği ifade edildi: Sözleşmelerin hukuki boyutunun her iki tarafı da bağlaması, katma değerli üretim, kredi faizlerinde düşük teminat, kredilere ve devlet desteklerine kolay ulaşım, sınırlı personelle yüksek verimliliğe odaklanma, birim maliyeti düşürüp üretim rakamlarını artırma, optimizasyon, üretimin nakde çevrilmesi, Ar-Ge desteği, uzun vadeli düşük faizli farklı fonlar, iyi projelerin ucuz krediye ulaşabilmesi, KOBİ'lerin ucuz krediye ulaşabilmesi, kamu hastanelerinin alım listesine başvuran ürünü değerlendirmeye alması, satışların uygun seviyeye gelmesi, dış ticarete yönelme, planlama, sağlam kaynaklı koordineli bir üretimin parçası olma, kaynakları verimli kullanma, kredi kullanımını asgariye ihracatı ise en üst seviyeye çıkarma, kurumların ödeme planına sadık kalması ve yerli üretim desteklenmesi...

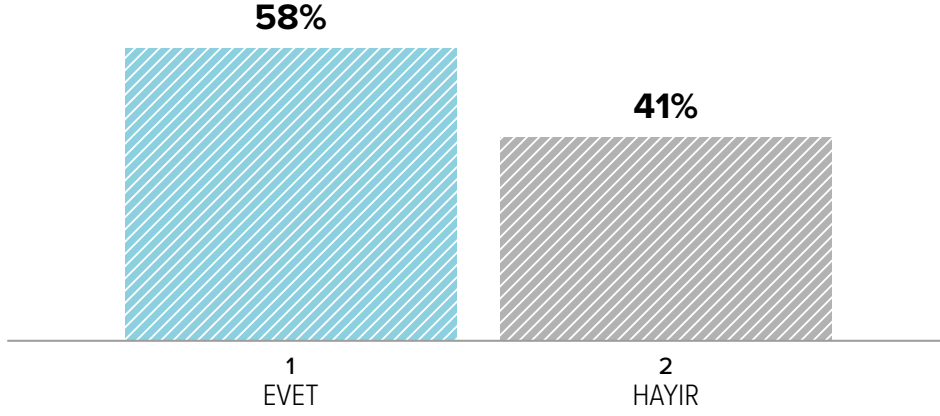
İHRACAT KAPASİTESİ

ÜLKELER ARASI İLİŞKİLER İHRACATTA ETKİLİ

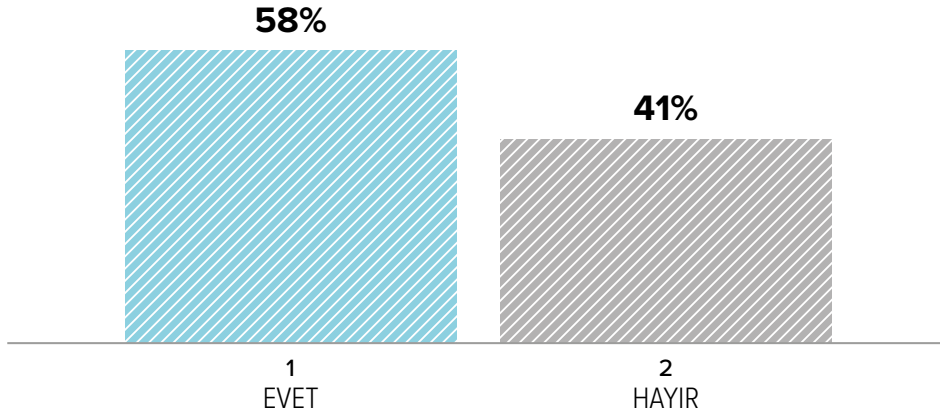
Yüzde 55 oranında katılımcı ihracat yaptığını ve ihracat desteklerinden yararlandığını belirtti. Ülkeler arası siyasi ve ekonomik ilişkilerin ihracat pazarlarında etkili olduğunu ifade eden ve ihracat faaliyetlerinde yaşadığı sıkıntıları dile getiren katılımcılar ihracat ile ilgili ele alınması gereken öncelikli konuları şu şekilde belirtti: Uzun ve zahmetli kayıt, yurtdışı pazara açılabilmek için daha fazla kamu desteği, USHAŞ'ın rehberlik yerine rakip gibi davranması, haksız rekabet, lojistik ve bürokratik süreçler, sermaye yetersizliği, tedarik sorunları, markalaşma, satış pazarlama ağı, tahsilat problemi, engelleme, kalite belgelendirme ve ürün kayıt süreçlerinde yaşanan zorluklar, gümrükleme sorunları, ikili ülke ilişkilerine bağlı pazar değişimi, TC. Sağlık Bakanlığının firmaların arkasında durmaması, Eximbank'ın ödenmeyen alacakların ödemesinde isteksiz davranması, ihracat birliğinin yetersiz çalışmaları yüzünden yeterince pazarlara ulaşamama, pandemi süreçlerinde yaşanan seyahat ve nakliye problemleri...

İhracatınız var mı?

Peki şirketiniz ihracata yönelik verilen **desteklerden** faydalanmakta mıdır?

İhracatta başarı için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar stratejik olarak ulusal tanıtım faaliyetlerinin ve ihracat için kamu desteğinin artırılması ve kamu rekabetinin engellenmesi üzerinde durdu.

Daha fazla ihracat için iyileştirilmesi gereken konulara şu şekilde değinildi:

Yatırımların artması, ürün kalitesinin ve ülke imajının güçlenmesi, Sağlık Bakanlığı ile işbirliği ve yurt dışı tanıtım, daha etkili yurtdışı pazarlama, finansal güç, akademik katkı, pazar analizi ve doğru pazar-doğru ürün hedeflemesiyle rekabetçi fiyat politikası, ticari ataşelerin daha aktif katkı vermeleri, lojistik süreçleri hızlanması, rekabet edebilir ürün çeşitlerinde artış...

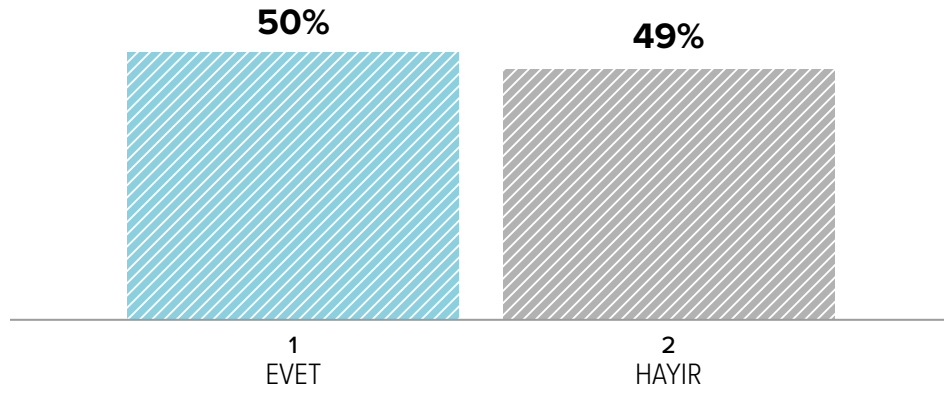
İNSAN KAYNAKLARI - İK

UZMANLAŞMIŞ ELEMANI ELDE TUTMAK FİRMALAR İÇİN ZOR

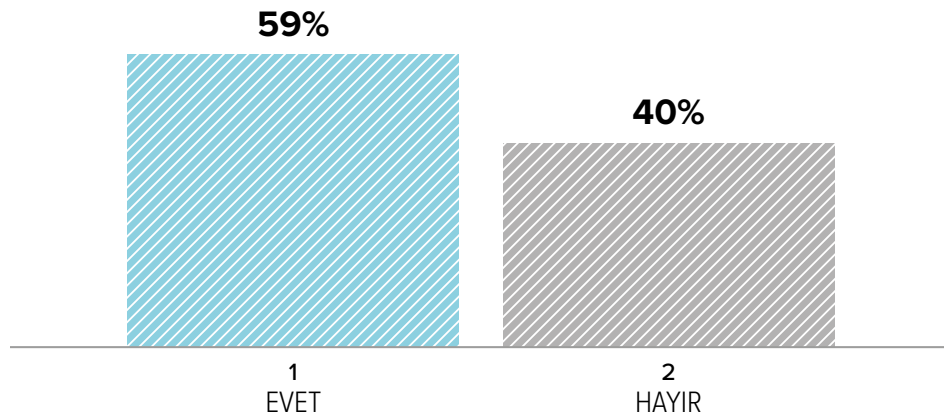
Katılımcıların yüzde 50'si İK departmanlarının olduğunu, yüzde 59'u da istihdam desteklerinden faydalandıklarını belirtti. Kalifiye eleman, yüksek vergi dilimleri, personel çalışma sürekliliği/ yetiştirilmiş elemanın işletmede tutma zorluğu ve maliyeti, yüksek maaş beklentisi, yabancı dil bilen personel ve iş ahlakı gibi konular en fazla sıkıntı yaşanan alanlar olarak öne çıktı.

İK departmanınız var mı?

Peki **istihdam desteklerinden** faydalanmakta mıdır?

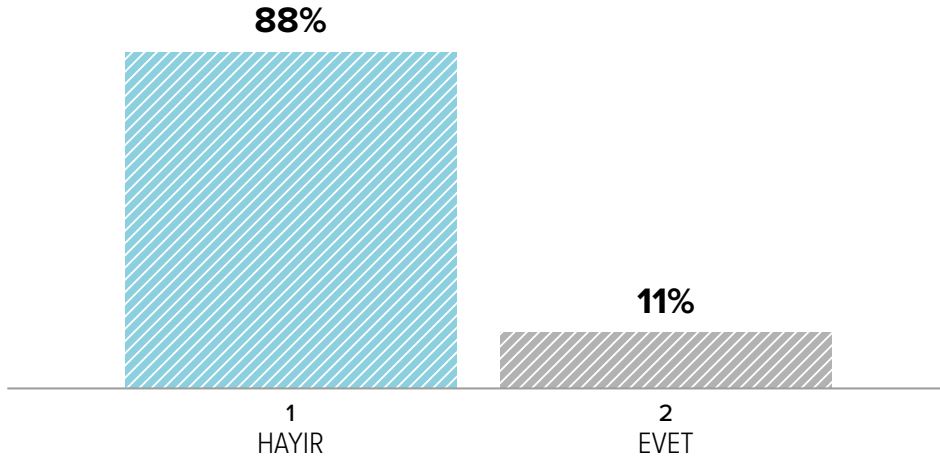
REKABET KONUSU

KALİTESİZ ÜRÜNLERİN FİYAT BASKISIYLA TERCİH EDİLMESİ, HAKSIZ REKABETE YOL AÇIYOR

Bugüne kadar bir rekabet davasının muhatabı olup olmadığı sorulan katılımcıların yüzde 88'i olmadıklarını belirtti. Yurtiçi rekabette yaşanan en önemli sorunları yazmaları istenen katılımcılar şunları dile getirdi:

Bugüne kadar bir rekabet davasına muhatap oldunuz mu?

Yetkili ve yetkin olmayan kişilerin kalitesiz servis hizmeti, yetersiz ve kalitesiz ürünlerin uygun fiyata sunulması, kaliteli ve maliyeti yüksek ürünlerle rekabete sokulması, mevzuat ve yönetmeliklere uyulmamasından kaynaklı haksız rekabet, sağlık teknolojileri değerlendirme/ denetleme kurulu olmaması, Kamuda değer bazlı satın alma yapılamaması, fiyat avantajı sağlayamama, hakların eşit olmaması, alım gücü, denetim, finans ve kalite, belirli markaların Sağlık Bakanlığı tarafından desteklenmesi, düşük kalite firmalar ile fiyat rekabeti yapma, sektör temsilcilerinin iletişim eksikliği, işbirliğinde isteksizlik, iftira ve asılsız şikayetlerle yıpratma, ürün içeriğinden eksilterek fiyat rekabeti sağlama, global firmalarla rekabette marka ve imaj avantajı ile fiyat dezavantajı, niteliksiz ürünlerin nitelikli gibi gösterilmesi, fiyat baskısıyla ucuz ve kalitesiz ürünler avantajlı duruma geçmesi, yerli üreticinin desteklenmemesi, kalite ve belgelendirme sorunları, hibe ve teşvikleri ihtiyacı olmayan kuruluşların alması, finansmana geç ulaşım nedeni ile mali yetkinlik oluşamaması, yurtdışından gelen ucuz ve niteliksiz ürünlerin fiyat avantajı, ithal ürünlerin kayıt süreçlerinin çok kolay olması (yurtdışında bizim muhatap olduğumuz birçok konuya muhatap olmuyorlar), muadil olarak görünen cihazların kalite farkı, ihale şartnamelerinin ve muayene süreçlerinin ve konunun uzmanı kadroların yetersizliği, yerli ürün imajının kötü olmasından dolayı kaliteli yerli üretim yapan üreticilerin kötü üreticiler ile aynı kefeye konulması,

yerli malı ihale avantajının neredeyse hiçbir ihalede göz önünde bulundurulmaması, KİK'e giden ihalelerde teknik konular göz ardı edilerek hastane muayene komisyonuna bu konuda tek yetki verilmesi ve bu sayede bir takım firmalar lehine usulsüz ihale kararlarının ortaya çıkması, kayıtsız istihdamın yarattığı rekabet, rekabete aykırı teknik şartnameler, yanlış teknik değerlendirmeler, iş geliştirme ve Ar-Ge yapmadan ürünün kopyalanarak üretimi ile sağlanan haksız rekabet, sözleşme dışı yaptırımlar, tahsilat sorunları, hastanelerin ürün şikayetlerini piyasa gözetime bildirmemesi ve almaya devam etmesi nedeni ile ucuz ürünün aslında daha pahalıya gelmesi, üniversite yönetimlerinin Ar-Ge'ye yeterince destek olmaması...

TÜRK MALI ALGISI YURTDIŞINDA ŞİRKETLERİN REKABETİNİ DÜŞÜRÜYOR

Yurt dışı rekabette yaşanan en önemli sorunları yazmaları istenen katılımcılar ise şunları dile getirdi: Türk Malı marka algısı, kayıt süreçleri ve bir çok ülkede farklı ülke firmalarının pazarda çok önceden yer edinmiş olması, ödeneklerin yetersiz kalması, fiyat ve belgelendirme, Çin'in kalitesiz ürünleri ile aynı kefeye konma, maliyet, tanıtım, lojistik, sermaye ve kapasite, devlet kurumlarının desteğinin olmaması, ülkeye duyulan güven ve ulusalcılık, ucuz iş gücüne sahip ülkelerin düşük fiyat politikası, Türk firmaları olarak yeterli ve etkili pazarlama kabiliyetinin yetersizliği, ürünlerin değişen piyasa koşullarına adapte edilememiş olması, siyasi yaklaşımlar, Uzakdoğu malları, hedef ülkelerin kayıt ve bürokrasi süreçleri, uzun süren kayıt süreçleri, ülkeden ülkeye değişen mevzuatlar, ABD ve AB menşei ürünlerin daha kolay kabul edilebilir olması, büyük firmalarla rekabette yaşanan zorluklar, finansal yetersizlik, kurumlar arası ve sektörel koordinasyon eksikliği, destek kaynakların üretime dönemeyecek kadar küçük parçalara bölünüp israf edilmesi, referans, markalaşma sorunu, hukuksal destek, fiyat ve teslimat süreci, Türk şirketi olarak Amerika ve Avrupa şirketleri karşısında pozisyon alma, kamu otoritelerince yurt dışında yalnız bırakılma, yeterince yüksek hacimli olmamaktan kaynaklı fiyat tutturamama, yeterli ürün yelpazesi olmaması...

SAĞLIK BAKANLIĞI SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNE UYGUN DAVRANMALI, ŞARTNAMELER; YERLİ ÜRETİCİLERİ TEŞVİK EDER MAHİYETTE HAZIRLANMALI

Haksız rekabetin yaşanmaması için şeffaf, sağlıklı, yasal, istikrarlı iletişim ile doğru, ölçülebilir, hesap verilebilir ve değer bazlı değerlendirme sisteminin olması konusuna dikkat çeken katılımcılar sektörün devlet tarafından bütüncül bir yaklaşımla ele alınıp, millileştirme amacı olan ve doğru seçilmiş yatırımlara gerekli desteklerin verilmesi ve ürün ortaya çıktıktan sonra alım için devletin garanti vermesi gerektiği yönünde görüş belirtti.

Şeffaf alım süreci ile alıcıların da hukuki sorumluluklarına sahip olması gereğine dikkat çekilerek rekabetin eşit şartlarda sağlanması için üzerinde çalışılması gereken konulara şöyle değinildi: Ödemelerin zamanında yapılması, kamuda tercihlerin kaliteye göre fiyatlandırma ve bütçelerle yapılması, kurallara uymayanlara yaptırım, doğru fiyat politikaları, ülke faydasının en önde tutulması, firmalara eşit fırsatların tanınması, yeterli denetim, fiyat-kalite analizinin iyi yapılması,

doğru regülasyon, asılsız ihbarda bulunanlara cezai yaptırım, tıbbi cihaz kanunu çıkarılması, tanıtım desteklerine ve kaliteye odaklanması, her ürün alımı için bir şartname bankası olması, eşitlikçi ve yerli üretimi teşvik eden şartnameler hazırlanması, liyakat, adil satınalma mekanizmalarının oluşturulması, inisiyatif kullanımının önüne geçilmesi, güdümlü üretimlerin devlet tarafından hakça bölüşürülecek şekilde yaptırılması, teknolojik değere göre devlet desteği sunulması, üreticinin devlet tarafından korunması, yurtdışından gelen ürünlerin kalitesi kontrol altına alınması, tarafsız ve şeffaf ihale şartnameleri ve muayene komisyonlarının oluşturulması, ürünlerin önyargısız ve uluslararası standartlara göre değerlendirilmesi, insanları manipüle eden ve yalan/yanlış yönlendiren firmalara caydırıcı cezalar verilmesi, kaliteli ürünle kalitesiz ürünü aynı fiyata alma gayretinin olmadığı bir ortamın oluşması, kamu desteklerinin üreticileri organize üretime yönlendirip gerekli teknolojik ortak altyapıyı hazırlayıp her üretici kuruluşa kendi yetkinlik alanında verimli olacağı bir rol verilmesi, sektörü sağlamlaştırma ve işi büyütme, kalite ve standart üretimin fiyat farkına yansıtılabilmesi sağlanması halinde marka değer oluşturmaya yönelik çalışmaların yapılması, hammaddeyi üreten ile işleyen kişinin aynı olmaması (firmanın hem tedarikçi hem rakip olmaması), kamu kurumları ve üniversiteler yerli ürünü yasal zeminde desteklemesi...

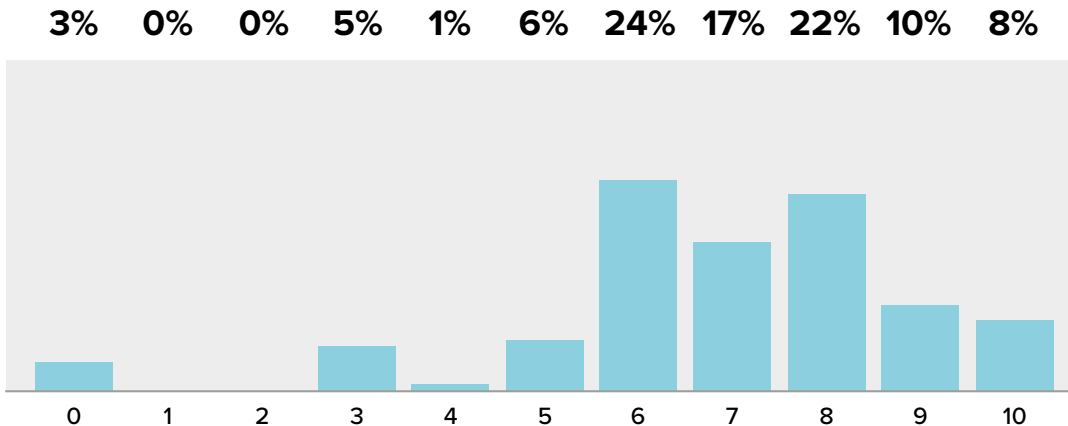
GEÇİKEN ÖDEMELER SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN ÖNÜNDEKİ EN ÖNEMLİ ENGEL

Şirketlerinin rekabetçiliğine 10 üzerinden puan vermeleri istenen katılımcılar 6.8 puan olarak ortalama derecelendirmede bulundu. Şirketlerinin sürdürülebilirliği ile ilgili karşılaşılabilecek riskleri yazmaları istenen katılımcılar pazardaki büyük daralma ve kamu kurumlarının ödemelerini hayli geciktirmesinin sürdürülebilirlik konusunda engel oluşturduğunu belirtti.

Şirketinizin rekabetçiliğine bir puan verin desek kaç puan verirsiniz?

★ 6,8 ortalama derecelendirme

Sürdürülebilirlik konusunda karşılaşılan sorunlarda en çok öne çıkan görüşler şöyle;

Finans ve istihdam, tahsilatlar ve fonlama, sermaye ve talep daralması, nakit akışındaki sorunlar, geciken kamu ödemeleri, yüksek devalüasyon, güncellenmeyen geri ödeme fiyatları, yüksek enflasyon, yeni ürünlerin piyasaya sürülmesi riski, büyüme hızının sürdürülebilir seviyelerde tutamama, finansal kaynak ve İK, Kamu hastanelerinin alım listesine ürünün girmemesi, kısıtlayıcı kamu uygulamaları, sağlık sisteminin yeni teknolojileri finanse etmekte zorlanması, SUT'un yeni teknolojilere kapalı olması, devletin firmaların bilgi ve sermaye birikimini artırarak devam ettirebileceği bir modelinin olmaması, bütçe yetersizliği, devletin ham madde üreticilerini kontrolü altına alması, yenilenen dünya düzeninde yer alamama ve her geçen gün zorlaşan rekabet şartlarına uyum sağlayamama, global krizler, Ar-Ge ve pazarlama faaliyetlerine yeterli kaynak aktarılamaması, yurtiçin yaşanan tahsilat problemlerinin devam etmesi, hammadde tedarik zincirindeki dengesizlik ve buna bağlı finansal etkiler, üniversite ve kamu hastanelerinin süresi belli olmayan finansman talebini bankalardan değil, sektör firmalarından talep eden uygulamaları, her gün ağırlaşan mevzuat gereklilikleri karşısında küresel oyuncular yüzünden fiyatların devamlı düşmesi ve istenilen ölçek ekonomisine ulaşamadığı için karlılık sorunu...

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TÜRKİYE’NİN ALGISINI AŞAĞI ÇEKEN OLUMSUZLUKLARLA MÜCADELE EDİLMELİ

İşletmelerin sürdürülebilir olması için neler yapılması gerektiği sorulan katılımcılar sağlık hizmetlerinde Türkiye’nin algısını aşağı çeken olumsuzluklarla mücadele etmek gerektiğini belirtti. Sürdürülebilirlik için iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile ilgili olarak; Ar-Ge faaliyetlerinin arttırılıp desteklenmesi, şirketlerin, sektörün ve ülkenin menfaatlerinin aynı çizgide buluşması, haksız rekabetin önüne geçilmesi, doğru stok yönetimi, tedbirli ve iyi planlanmış pazarlama aktiviteleri, güvenilir klinik/müşterilerle çalışma, kuvvetli marka bilinci, memnun müşteri, verimlilik artışı, sektörün optimize edilmesi, finansmanın daha iyi kullanılması ve erişimin kolaylaşması, mikro düzeyde strateji oluşturarak orta ve uzun vadeli yatırımlar yapması, eşit şartlar ve eşit mesafeler sağlanması, kredi bağımlılığının azaltılması, işbirliklerinin artırılması, ölçek ekonomisi, güç birliği, KOBİ düzeyindeki üreticilerin koordinasyonu ile ilgili kurumsal yapı olmaması gibi görüşler öne çıktı.

Tıbbi Cihaz Kanunun olmayışı, ilaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun sektörü desteklemek ve gelişimine öncülük etme yerine yabancı büyük markaların temsilcisi gibi çalışması önemli olumsuzluk olarak görüldü.

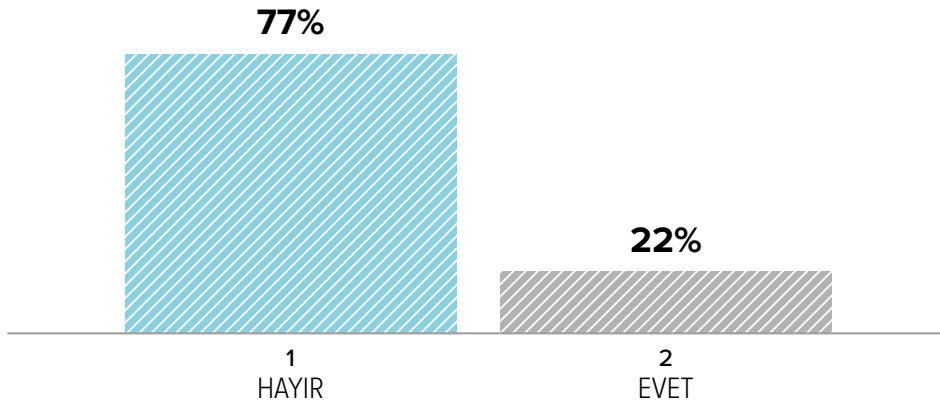
Devletin bir üst kurum eliyle sektörü yönlendirmesi, ölçek ekonomisi sağlayacak iş birlikleri sağlaması, gerekli akademik ve finansal katkı sağlaması, gerekirse yüzde 5 gibi bir payla ortak olduğu bir model ile sürdürülebilirliği ve gelişimini sağlayacağı, şartları detaylandırılmış “Türk tipi sanayileşme” modelinin tanımlanıp uygulanması, daha aktif kamu işbirliği ile özgün ürün geliştirme ve kullanım modellerinin geliştirilebileceği ifade edildi.

SEKTÖR İLE İLETİŞİM VE İŞBİRLİĞİ GELİŞTİRİLMELİ

Yüzde 22'si ticari faaliyetlerinde TÜSEB ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde TÜSEB'in faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 6.1 puan verdi. Katılımcılar tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında sektör ve TÜSEB arasında iletişim ve işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini belirtilerek TÜSEB'in daha bağımsız hareket edebilmesi ve bütçesinin daha fazla ve esnek olması gerektiğine dikkat çekildi.

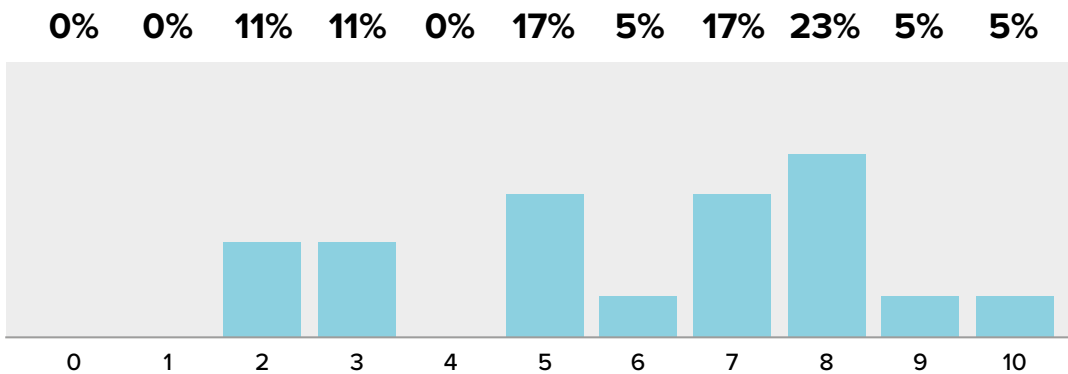

Ticari faaliyetlerinizde TÜSEB ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde TÜSEB'in faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **6,1 ortalama derecelendirme**

TÜSEB'in faaliyetlerinin iyi anlatılması ve yaratıcı ve çözüm odaklı, süreklilik arz eden idare ve yönetim anlayışı ile devam etmesi gerektiğine değinilerek şu konularda iyileştirme ve geliştirmeye ihtiyaç olduğu ifade edildi: Tıbbi Cihaz Enstitünün de kurulması, orta ölçekli işletmelere rehberlik yapmasında kadro yetersizliği, iletişim yetersizliği, yerli üretimin teşviki, sektörle bir ekip gibi çalışma yaklaşımı, üretim ve klinik çalışma destekleri, çözüm odaklı yaklaşımlar, stratejik ürün kabul edilmeyen alanlara da önem vermesinin sağlanması, bilimsel araştırmalarda destek vermesi, test ve laboratuvar ihtiyaçları ve genç mühendislere malzeme bilgisi için destek vermesi, yeni MDR gereklilikler kapsamında klinik çalışmalar, yeni ürün geliştirme çalışmaları, Ar-Ge projelerinde çalışma sağlanması...

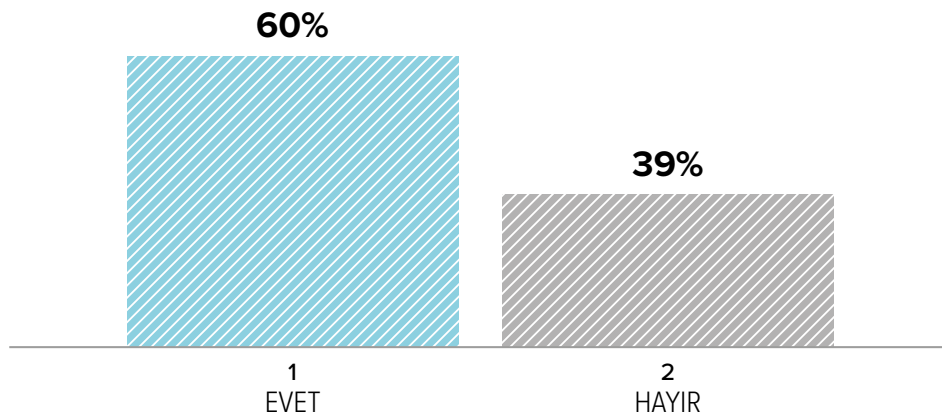

SAĞLIK MARKET İLE İLGİLİ AKILLARDA SORU İŞARETLERİ VE TEDİRGİNLİKLER MEVCUT

Yüzde 60'ı ticari faaliyetlerinde DMO ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde DMO'nun faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 5.3 puan verdi. Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında sektör ve DMO arasında en önemli bir sorun olarak katılımcılar sektörle bilgi alışverişi yapılmadan uygulamaya konulan Sağlık Market uygulamasına ilişkin soru işaretlerini ve tedirginlikleri öne çıkardı.

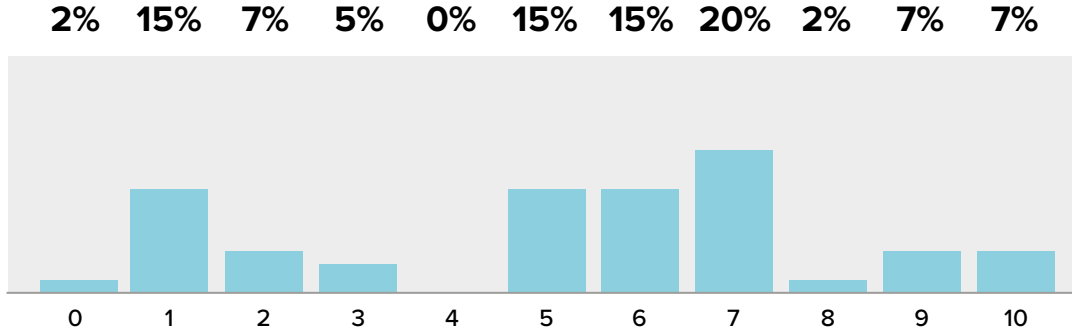
Ticari faaliyetlerinizde DMO ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde DMO'nun faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ 5,3 ortalama derecelendirme

Sektörün alacaklarının DMO sözleşmeleri öncesinde temizlenmesi, ödeme vadeleri konusunda garanti verilmesi ve değer bazlı satın alma yöntemlerinin kullanılması konularına vurgu yapıldı. DMO ile sektör arasında görüş alışverişinin çok iyi olması gerektiği belirtilerek bir uygulamaya geçilirken tüm paydaşlardan bilgi alınıp her iki taraf da problem yaşamadan süreci ilerletmenin doğru olacağına ve Sağlık Market uygulamasında ÜTS'deki kayıtlardan farklı istemler olmasının önemli bir konu olduğuna işaret edildi.

DMO ile ilgili iyileştirilmesi gereken konular şu şekilde sıralandı:

- Şeffaf ve hesap verilebilir performans, sektör ve kurum arasında güven
- Ödeme vadelerinin netleşmesi
- Sözleşmelerde iki taraflı hakkaniyet
- Değer bazlı satın alma
- Sektörün ve Kamu yöneticilerinin/DMO'nun ortak paydada buluşamaması (Serbest piyasa koşullarına zorlamak yerine tekeli piyasaya zorlaması)
- Bürokratik hantallık
- Ürün kabul sürecinin çok uzun sürmesi ve belirli bir rakamın üstüne çıkılmaması
- Deneyimsiz ekip
- En ucuz fiyat baskısı nedeniyle kaliteye olumsuz etki, toplu alım yapılabilecek ürünlerin doğru tespiti, satış sonrası destek gereken ürünlerle ilgili strateji oluşturamaması
- Alımlarda kullanılacak teknik şartnamelerin genel olmaması
- Ürün alımında sadece fiyat esas alınması
- Bayilik sisteminin zarar görebileceği
- Ödeme taahhütlerinin inandırıcılığına yönelik şüphe
- Mal fazlası uygulamaları
- Fiyat odaklı bir DMO modelinin stratejik sektör oluşumuna negatif etkisi
- Ürün kabul süresi ve ürün birim fiyat aralığının olmaması gerekir
- Alım yöntemleri, fiyatlarda şeffaflık, teslimatta kolaylık
- Fiyatlandırma yapılırken adil yaklaşım
- Alım kriterlerinin netleştirilmesi
- Alım Fiyatları, geri ödeme süreçleri ve alım süreçlerinin netleşmesi
- Kamunun serbest rekabet ortamına dahil olmaması gerek
- Hantallık, iletişim ve erişim yetersizliği, teknolojiden uzak
- Hedef ürün grupları, şartnameler, ihale boyutları
- DMO'nun kendini yenilemesi, dijital tedarik süreçlerinde gerek kamu gerekse özel sektör olarak tüm sektörün önünde koşması ve çağın gerektirdiği teknolojik değişimi yakalaması.

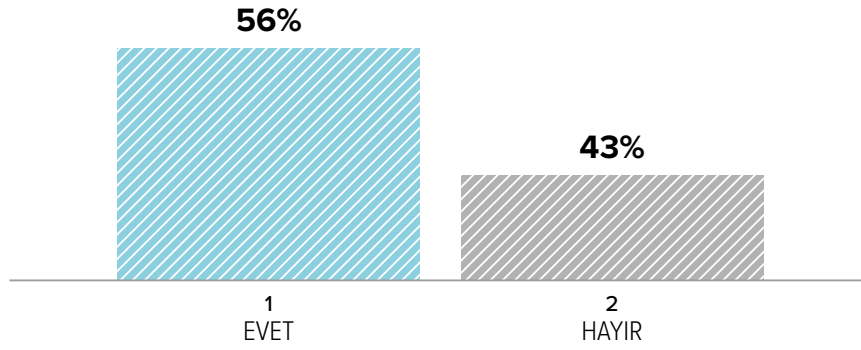

BELGELENDİRME SÜREÇLERİ SIKINTILI VE AKREDİTE TEST LABORATUVARI EKSİK

Yüzde 56'sı ticari faaliyetlerinde TSE ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar, endüstri açısından değerlendirildiğinde TSE'nin faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 5.8 puan verdi. Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında sektör ve TSE arasında en önemli bir sorun olarak akredite test laboratuvarı eksikliği ve belgelendirme/sertifika süreçlerindeki zorluklar öne çıkarıldı.

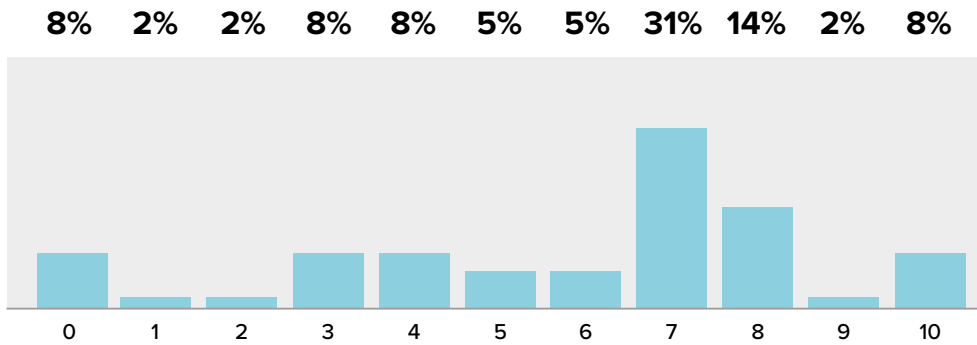

Ticari faaliyetlerinizde TSE ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde TSE'nin faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **5,8 ortalama derecelendirme**

TSE'nin özel sektördeki firmaların ticari faaliyetlerine engel olmadan gereksinimleri sağlaması ve bürokrasiyi gerektiği ölçüde yansıtması konusunda destek olması gerektiği belirtilerek, Türkiye'de birçok tıbbi malzemenin standardının belli olmadığı ve halen diğer ülkelerin standartlarının kullanıldığı kaydedildi. TSE ile ilgili olarak alanında uzman kadro istihdamı ve interaktif destek, standart hazırlama, eğitim sürekliliği, regülasyon, patent ve ürün tescilinin hızlandırılması, yalın, hızlı ve elektronik temelli destek, dijitalleşme ve değişime ayak uydurma alanlarında iyileştirmeler yapılması gerektiği belirtildi.

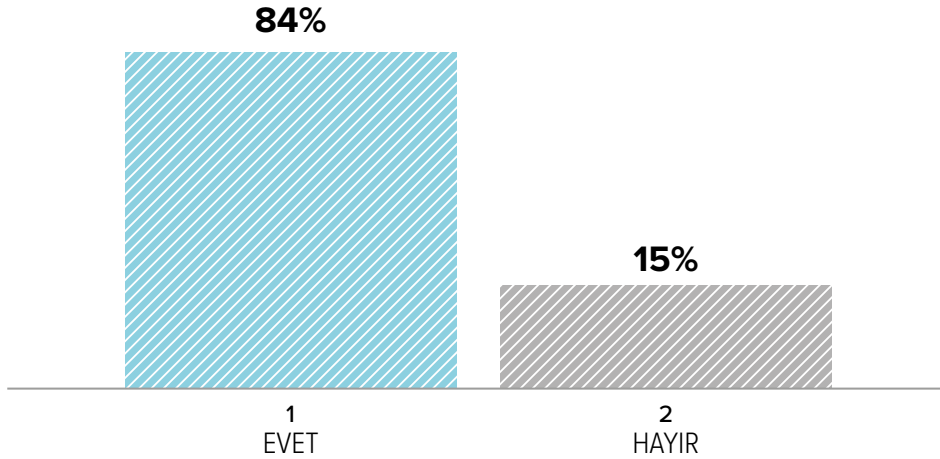

GERİ ÖDEMELER HASTANELERE DEĞİL FİRMALARA YAPILMALI

Yüzde 84'ü ticari faaliyetlerinde SGK ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde SGK'nın faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 5.2 puan verdi. Katılımcılar tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında önemli bir sorun olarak geri ödeme ve SUT fiyatlarını öne çıkardı. Geri ödemelerin hastanelere değil de direkt firmalara yapılması gerektiği belirtilerek SGK'nın sürdürülebilir bir mekanizma ile şeffaf ve ulaşılabilir olması gerektiği kaydedildi. Enflasyon ve kur farkına göre SUT'un güncellenmesi gerektiğine ve SGK'nın fiyat politikasının sektörü zorladığına işaret edilerek öne çıkan sorunlar olarak SGK'da satınalma politikası oluşturulamaması (maliyet etkinlik maliyet fayda politikasının en düşük ücret esasına göre ve klasik yapmakta), ürün ve fiyatlandırma komisyonlarının çalışma usulleri ve alınan kararların açıklanmaması gibi konular dile getirildi.

Ticari faaliyetlerinizde SGK ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

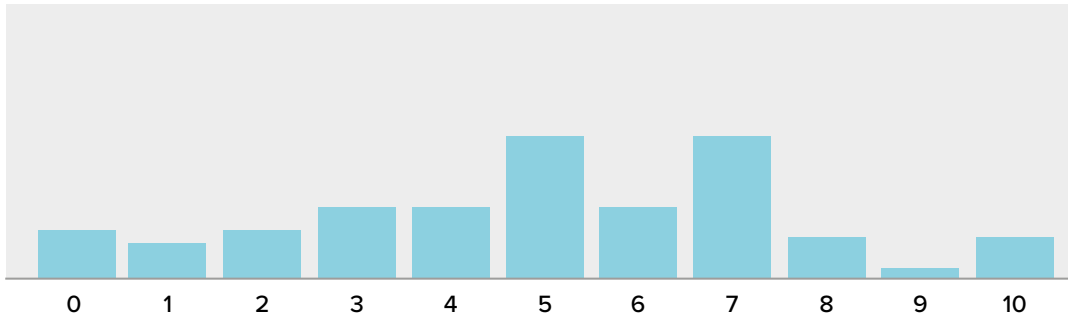

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde SGK'nın faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **5,2 ortalama derecelendirme**

6% 4% 6% 10% 10% 18% 10% 18% 8% 2% 8%

Uzun vadeli üretim planlaması için ihtiyaç planlaması, değer bazlı değerlendirme, tıbbi cihaz ve malzemelerin doğrudan alımı, yeni teknolojilerin finansmanı konusunda esneklik, tıbbi cihaz ve medikal ürünlerin ödeme kapsamına alınması gibi konulara değinilerek kayıtlarda pratik ve hızlı olunması gerektiği, belirli zamanlarda kayıt yapılmasından kaynaklı uzamalar/aksaklıklar, kategori başvuru süreçleri ve geri ödeme listesine giriş problemleri, kadrolarının devamlı değişmesi iyileştirilmesi gereken alanlar olarak görüldü.

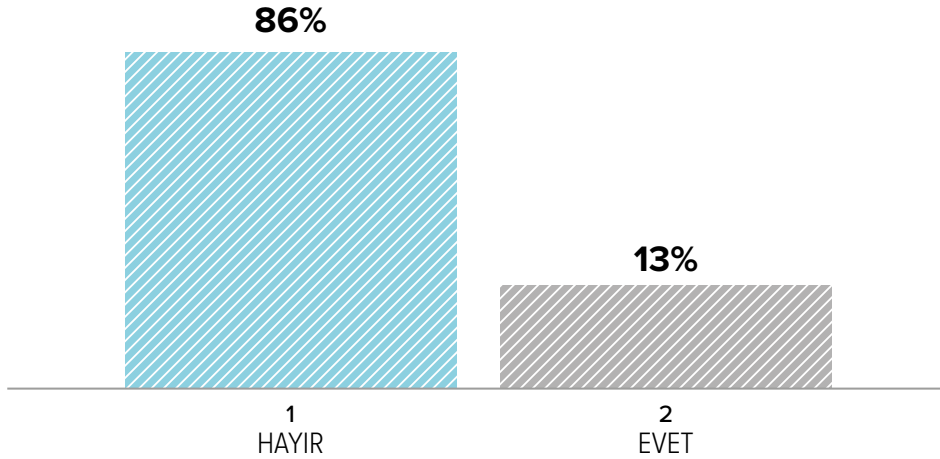

SEKTÖRE RAKİP GİBİ UYGULAMALAR VE YANLIŞ ALGILAR İTİBAR KAYBINA NEDEN OLUYOR

Yüzde 13'ü ticari faaliyetlerinde USHAŞ ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde USHAŞ'ın faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 3.8 gibi oldukça düşük puan verdi. Katılımcılar tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında önemli sorun olarak, USHAŞ'ın sektörle rekabet eden devlet destekli bir yapı olmasını gördü. USHAŞ'ın yol haritasının sektörün yol haritasından farklı olduğunu belirten katılımcılar, kurum ile ilgili olarak ele alınması gereken sorunları kurumsal olmaması, stratejik öngörüsünün olmaması, sektörle koordinasyonunun olmaması, iletişim sorunu ve işbirliği eksikliği olarak sıraladı.

Ticari faaliyetlerinizde USHAŞ ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

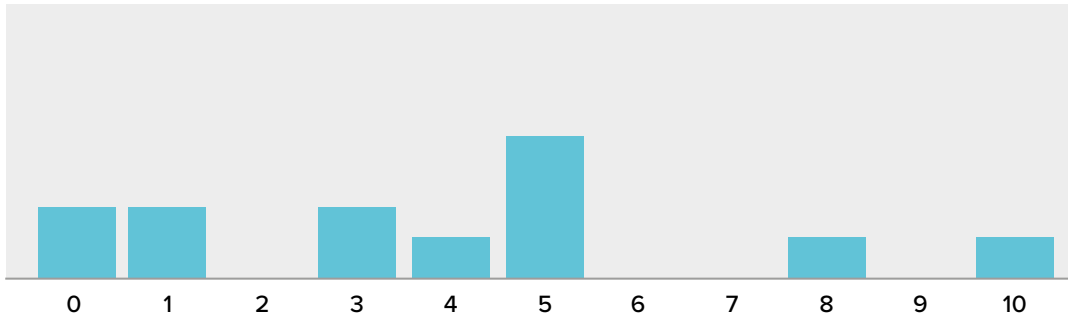

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde USHAŞ'ın faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **3,8 ortalama derecelendirme**

16% 16% 0% 16% 8% 25% 0% 0% 8% 0% 8%

USHAŞ'ın pandemi sürecinde hammadde tedarik zincirini iyi yönetemeyerek karaborsaya sebep olduğuna değinilerek, Kurumun Türkiye markası ve tanıtıma ağırlık vermesi gerektiği ifade edildi.

USHAŞ'IN sektör kuruluşlarıyla rekabet algısından uzak bir şekilde, işbirliği ve rehberlik yaparak, sektöre belirli kurallar ve maliyetlerle öncülük edebileceği vurgulandı.

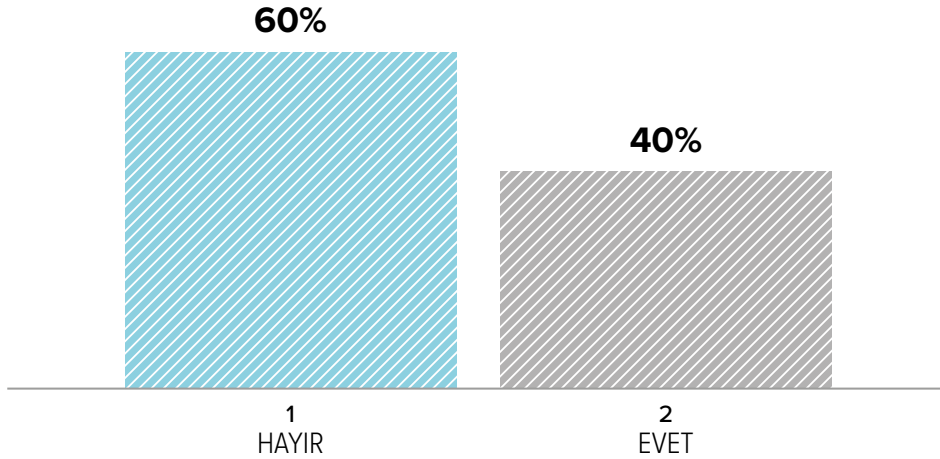
TÜBİTAK

YERLİ TIBBİ CİHAZ POLİTİKASI GELİŞİMİNE ÖNCÜLÜK ETMELİ

Yüzde 39'u ticari faaliyetlerinde TÜBİTAK ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde TÜBİTAK'ın faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 6.2 puan verdi. Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında TÜBİTAK ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problem olarak ülke genelinde yerli tıbbi cihaz politikasının olmaması ve bu konuda TÜBİTAK'ın bir katkısının olmaması görüldü.

Ticari faaliyetlerinizde TÜBİTAK ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

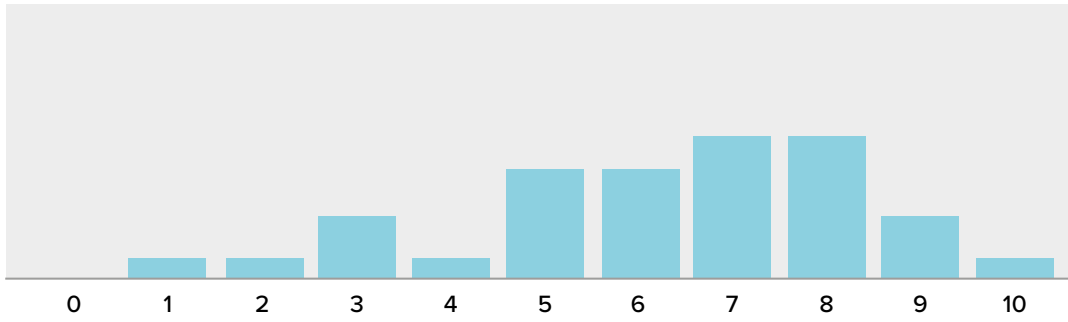

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde TÜBİTAK'ın faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **6,2 ortalama derecelendirme**

0% 3% 3% 7% 3% 15% 15% 19% 19% 7% 3%

Yol haritalarının sektör ile birlikte belirlenmesi ve TÜBİTAK'ın üreticilerle ilişkileri geliştirip destek ve işbirliğini artırması gerektiğini belirten katılımcılar, bilgi ve diyalog eksikliği, uzmanların ilgisiz ve yetersizliği, proje değerlendirme ve denetlemede dokümantasyon süresi ve yükü/bürokrasi, akredite laboratuvar, Ar-Ge sürecinden sonra Ür-Ge desteklerinin de etkin olması, ticarileştirmeye destek olması, test işlemlerinde dışa bağımlılık gibi konuları iyileştirilmek üzere ele alınması gereken konular olarak belirtti. TÜSEB, USHAŞ ve TÜBİTAK'ın rollerinin daha anlaşılır olması ve bu kurumların bu rollere uygun olarak hareket etmesi gerektiğini belirten katılımcılar ayrıca şu konulara da değindi:

Teşviklerde stratejik ürünlerin birlikte belirlenmesi, ticarileştirmeye dönük Ar-Ge destekleri, tek elden yürümeyen dağınık Ar-Ge teşvikleri, kullanım garantisi ile teşvik, tıbbi cihaz konusunda çözüm odaklı yaklaşım, ülke ve sektör açısından faydalı projelerin desteklenmesi, sektörle kurulacak ortak komite ile konuların önceliklendirilmesi...

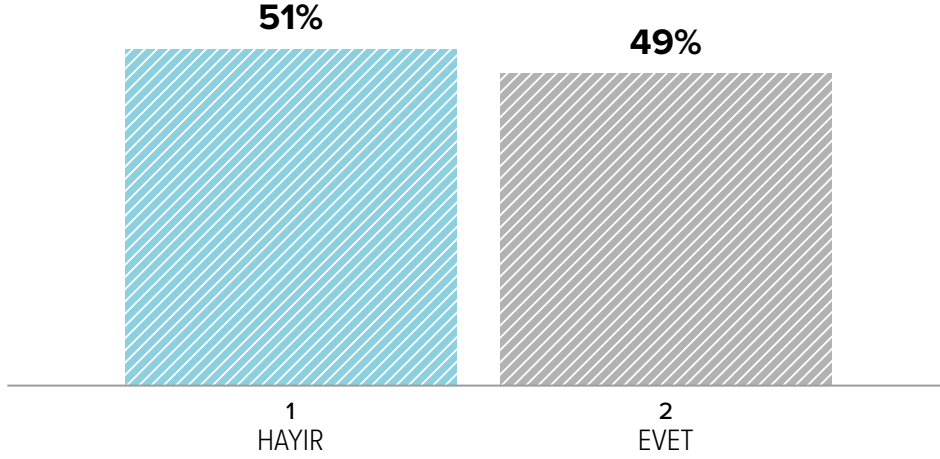

KOSGEB'İN TIBBİ CİHAZ ÖZELİNDE SOMUT BİR POLİTİKASI OLMALI

Yüzde 49'u ticari faaliyetlerinde KOSGEB ile ilişki halinde olduğunu belirten katılımcılar endüstri açısından değerlendirildiğinde KOSGEB'in faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 5.6 puan verdi. Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında KOSGEB ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problem olarak tıbbi cihaz özelinde somut bir politikasının olmayışını gördü.

Ticari faaliyetlerinizde KOSGEB ile ilişki halinde olduğunuz bir nokta oluyor mu?

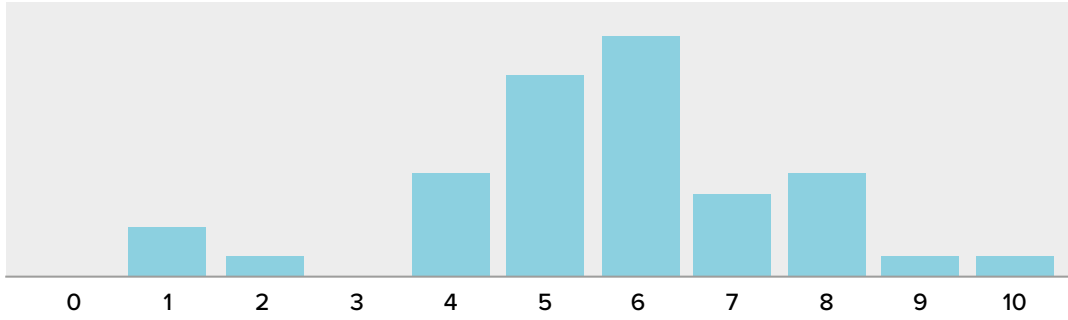

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde KOSGEB'in faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ **5,6 ortalama derecelendirme**

0% 6% 3% 0% 12% 22% 25% 9% 12% 3% 3%

Desteklerin ilan edilmeden önce sektörle istişare edilmesi ve ilgili komitelerde sektör temsilcilerine yer verilmesi ve Sağlık Bakanlığı'nın da paydaş olarak belirli ürünlere yönelik somut işbirliklerini özendirecek alım garantileri vererek KOSGEB üzerinden üretim desteklerinin sağlanması gerektiğini belirten katılımcılar, yerli üretici ile daha şeffaf ve entegre birliktelik, iletişim ve bilgilendirmenin artırılması, kurumun ağır ve hantal yapısından kurtarılması, daha bilgili personel istihdamı, çözüm odaklı ve bilgili hakem hocalarla çalışma gibi konuları iyileştirilmek üzere ele alınması gereken konular olarak belirtti.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İLAÇ VE
TIBBİ CİHAZ KURUMU

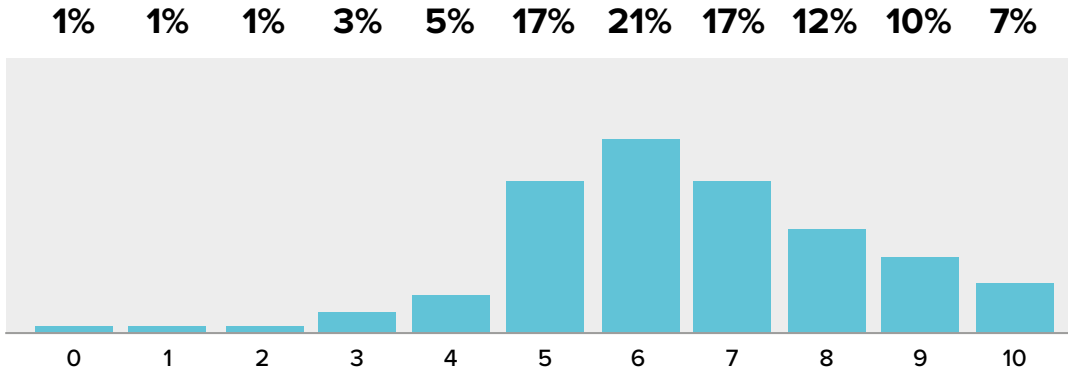
HER ANLAMDA ÇOK ÖNEMLİ BİR KURUM AMA TIBBİ CİHAZ KONUSUNDA YETERSİZ

Endüstri açısından değerlendirildiğinde katılımcılar TİTCK'nın faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 6.4 puan verdi. TİTCK'nın çalışmaları ile ilgili memnuniyetlerini belirten katılımcılar Kurumun Cumhurbaşkanlığına bağlı bir üst kurum olarak konumlanması ve en büyük müşteri konumundaki Sağlık Bakanlığından bağımsız bir statüye kavuşarak sektöre öncülük etmesi gerektiği yönünde görüş belirtti.

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde TİTCK'nın faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ 6,4 ortalama derecelendirme

Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında, eğer varsa TİTCK ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problemin ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Bu soruya verilen cevaplar özetle: Kurumun sektörle yeterli iletişim kurmadığı; Sağlık Bakanlığının tedarikçisi gibi değil sektörün öncüsü üst kurum kimliğine dönüşmesi gerektiği; Kurumun bu yapısıyla zayıflatıldığı ve yabancı firmaların güdümüne girdiği; Cumhurbaşkanlığına bağlanarak güçlendirilmesi gerektiği; Kurumun ilaca önem verip tıbbi cihaza önem vermediği; Kurumun yerli tıbbi cihaz sektörünü yeterince desteklemediği ve sözde destekliyor gibi olup uygulamada uluslararası firmaların temsilcisi gibi çalıştığı ve kurumsal ve bürokratik hantallık eleştirileri öne çıktı.

TİTCK'nın her anlamda çok önemli bir kurum ve işin omurgası olduğunu ve ilaç ve Tıbbi Cihaz Sanayi Başkanlığı'nın kurulması gerektiğini belirten katılımcılar iyileştirmeye yönelik ele alınması gereken konuları şöyle sıraladı:

- İlaç ve Tıbbi Cihaz Sanayi Başkanlığının kurulması
- ÜTS'de yapılan değişim taleplerinin seri çözümü
- ÜTS kayıtlarında pratiklik, değer bazlı ürün değerlendirme/sınıflama
- Ülkeye katkıda bulunan firmaların yararını esas alması
- Merdiven altı firmaları takip etmesi ve denetlemesi
- Kurumun cumhurbaşkanlığına bağlı bir üst kurum olarak konumlanması
- Tıbbi cihaz olarak değerlendirilmeyen ancak insan sağlığını ilgilendiren cihazların da denetlenmesi
- Sisteme kayıtlı olmayan firmaları denetim dışı bırakmaması
- Yurtdışından iç pazara giren kalitesiz ürünlerin engellenmesine yönelik insiyatif alması
- Kurumun güçlendirilmesi, karar mekanizmalarında belirsizliğin kalkması
- Komisyonların bir an önce kurulması
- Yönetmelik istikrarın sağlanması, (yönetmelik istikrarsızlık Kurumu güçlü markaların güdümüne itiyor)
- Sektör dinamikleri ve sıkıntılarını göz önüne alma, karar süreçlerinde sektör katılımı
- İlaça verilen ağırlık kadar tıbbi cihaz sektörüne de yoğunlaşma, sektörle daha fazla diyalog ve işbirliği
- Doğru araştırma, ihtiyaç analizleri ve sektöre rehberlik
- Daha fazla yerli üretime destek ve öncülük etmeli,
- Hangi ürüne, ne kadar, ne zaman ve hangi standartta ihtiyaç olduğuna yönelik planlama
- İşlemlerde daha hızlı hareket edilmesi, bürokrasinin azaltılması
- Yerli ve küçük üreticiye rehberlik edilmesi
- Sağlık Bakanlığının tedarikçisi pozisyonundan kaynaklı başarısızlık yaşanıyor
- Tıbbi Cihaz Yasasının olmayışı ilaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunu zayıflatıyor
- Yerleşme konusunda SEYK ve SİP süreçlerinde etkili olamama
- Kurumun global şirketlerin güdümünden çıkması, yerli üreticinin daha çok yanında olması
- Elindeki pazar bilgilerini sektör ile paylaşarak yerli firmaların kabiliyetleri doğrultusunda ithal ürünlerin Türkiye'de üretilmesinin önünün açılması

SAĞLIK BAKANLIĞI HASTANELERİ

FİYATLANDIRMA VE ÖDEME SORUNLARI ELE ALINMASI GEREKEN EN ÖNEMLİ KONU

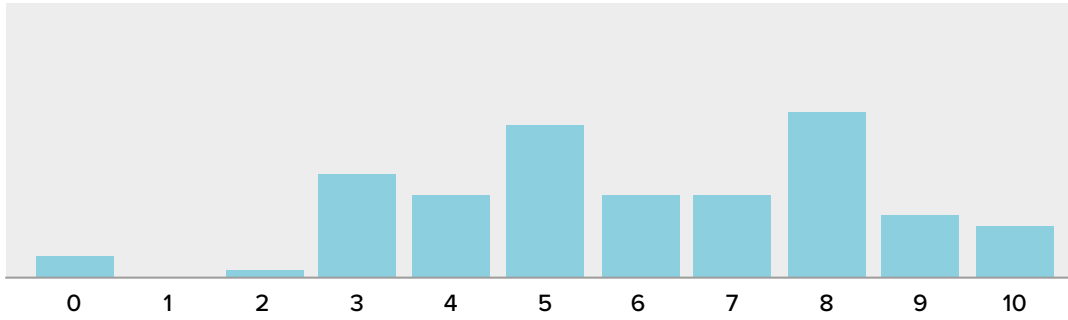
Endüstri açısından değerlendirildiğinde Sağlık Bakanlığı hastanelerinin faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 6 puan verdi. Katılımcılar Sağlık Bakanlığı hastaneleri ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problemi fiyatlandırma ve tahsilat olarak öne çıkardı. Sağlık Bakanlığı hastanelerinin SUT'un dahi altında alım yapmaya çalıştığı, ödeme vadelerinin uzun olduğu ve zamanında ödeme yapılmadığı ifade edildi. Sözleşme hükümleri ve teknik şartnamelerin taraflı ve keyfi uygulandığına, genel ve adil olması gerektiğine dikkat çekilerek yeni alınacak bir üründe Tedarik Başkanlığının isteği doğrultusunda cihaz alındığı ve alımların hastane tarafından yapılması gerektiği belirtildi.

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde Sağlık Bakanlığı Hastanelerinin faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ 6,0 ortalama derecelendirme

3% 0% 1% 12% 10% 16% 10% 10% 17% 8% 7%

Değer bazlı satınalma vurgusu yapılarak tedarik planlaması, yerli ürünlerin desteklenmesi, şeffaf satınalma, ucuz ve kalitesiz ürün tercihi konularının yanı sıra yerli üründe Ar-Ge, üretimi ve kullanımı bağlamında somut işbirliği konularının çözülmesi gerektiği vurgulandı.

Ele alınması gereken diğer sorunlara şu başlıklarda yer verildi: Mevcut kullanılan cihazlara yönelik beklenti ve önerilerin iletilmesi, şeffaf yönetim ve sektörle istişare, haksız rekabeti önleyecek şartnameler hazırlanması, taleplerde belirli markalara bağımlı kalınması, ödeme sürelerindeki belirsizlik, en düşük fiyatlı kalitesiz ürünü alma yaklaşımı, Ar-Ge faaliyetleri ve ürün güvenliğine yönelik klinik çalışmalar, yenilikçi ürünlerle ilgili yerli firmalarla iş birliği ve klinik sonuçların verilmesi, teknik şartnamelerin genel ve adil hazırlanması, ödemelerin vaktinde yapılması, kalite esasına uygun ortak şartnamelerin sektörle birlikte hazırlanması ve ihale mevzuatı ile doğrudan ilgili DMO süreci...

ÜNİVERSİTE HASTANELERİ

KRONİK HALE GELEN ÖDEME SORUNLARI ÇÖZÜLMELİ

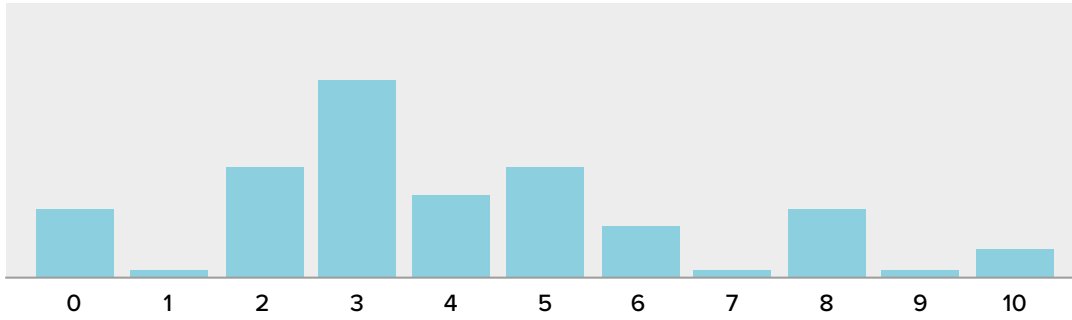
Endüstri açısından değerlendirildiğinde üniversite hastanelerinin faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 4,2 puan verdi. Katılımcılar üniversite hastaneleri ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problemi kronik hale gelen tahsilat sorunları olarak öne çıkardı. Sürdürülebilir bir tedarik için zamanında ve kısa vadeli ödemeler yapılması gerektiğine işaret eden katılımcılar, ihale ve ödeme süreçleri nedeni ile üniversite hastanelerine yönelik güven kaybı yaşandığını belirtti.

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde Üniversite Hastanelerinin faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ 4,2 ortalama derecelendirme

9% 1% 14% 22% 11% 14% 7% 1% 9% 1% 5%

Tıbbi tedarikçiler ve üniversiteler arasında ilişkilerin zedelendiğine dikkat çekilerek üniversitelerin sorunlarını sektörle değil Maliye ve Sağlık Bakanlığı ile çözmesi gerektiği ifade edildi. Üniversite hastanelerinin finansal yapısının sorunlu olduğu, gelir ve giderleri arasında uçurumun giderek büyüdüğü vurgulanarak bu hastanelere verdikleri hizmetler karşılığında uygun şekilde hazineden kaynak aktarılması gerektiği belirtildi. Üniversitelerin eğitim dışında hastane ve benzeri sağlık işletmelerinden çekilmesi gerektiğine işaret edildi.

SUT fiyatlarının güncellenmemesi ve bu fiyatlarla ödeme yapılmasının da firmaları zorladığı, ürüne ve markaya özel şartnameyle ödeme baskısı yapılarak yerli üreticilerin saf dışı bırakıldığı, özellikle klinik araştırmalar olmak üzere ürün geliştirme süreçlerinde bilimsel ve pratik işbirliği ve ortak projelerin olmadığı, teknik şartnamelerin rekabet koşullarına uygun hazırlanmadığı konularına da değinildi.

BANKACILIK VE FİNANS KURULUŞLARI

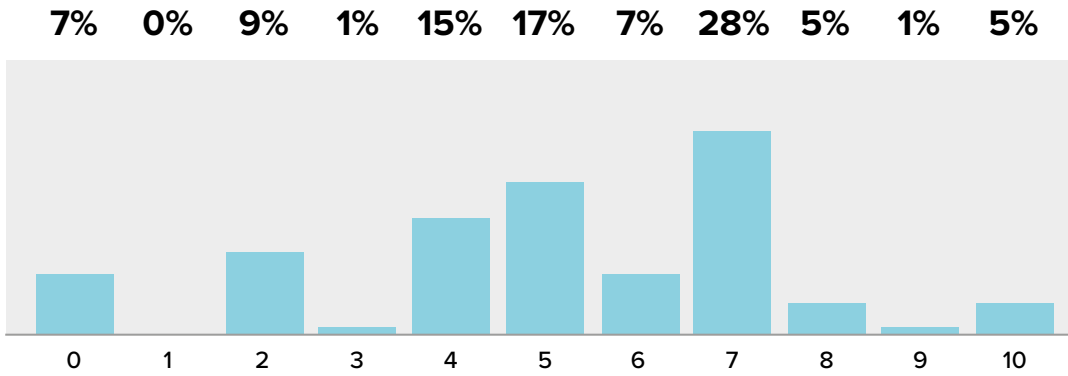
EN ÖNEMLİ SORUN KREDİ MALİYETLERİ

Endüstri açısından değerlendirildiğinde katılımcılar, finans kuruluşlarının faaliyetlerine 10 üzerinden ortalama 5,3 puan verdi. Tıbbi cihaz sektörünün stratejik sektör olarak pozisyonlanmasında, finans kuruluşları ile sektör arasında çözülmesi gereken en önemli problem olarak kredi maliyetleri ve finansmana erişebilme konusu öne çıktı. Sektörün ödeme sorununa dikkat çeken katılımcılar zamanında ödeme alınabilse finans kuruluşlarından bu denli fazla kredi alınmasının gerekmeyeceğini belirtti. Finans kurumlarının kredi desteği verirken kamu/üniversite hastane alacaklarını teminat olarak kabul etmesi gerektiği vurgulanarak bu kurumların sektörün ödeme problemi olduğunu bilmelerine rağmen yüksek fiyatlı kredi ve faiz oranları uyguladıkları dile getirildi. Finans kuruluşlarına ilişkin sorunlara şu başlıklarda değinildi: Finansal desteklerin artması, kolaylaşması, uygun/düşük maliyetli krediler, krediye ulaşım/ erişim kolaylığı, faiz oranları, kredi imkanları ve vadeler, faizler ve kredilendirmedeki arana teminatların yüksekliği, kaynak yaratımı, destek alınan projelerde teminatsız finans ve çözüm odaklı yaklaşım...

Endüstri açısından değerlendirdiğinizde Finans Kurumlarının faaliyetlerine 10 üzerinden kaç puan verirsiniz?

★ 5,3 ortalama derecelendirme

KAMU ALACAKLARI TEMİNAT OLARAK KABUL EDİLMELİ

Finans kuruluşları ile sektör arasında ele alınması gereken en önemli konu sorulan katılımcılar öncelikle kamu alacaklarının teminat olarak kabul edilmesi ve bu alacaklar karşısında düşük faizli kredi kullandırması gerektiğini belirtti. Gerektiğinde üretici firmaların kamu kurumlarından alacaklarını finans kuruluşlarına temlik edebilmeleri konusu ile sektör tarafından kredilere erişimin zorluğu dile getirildi.

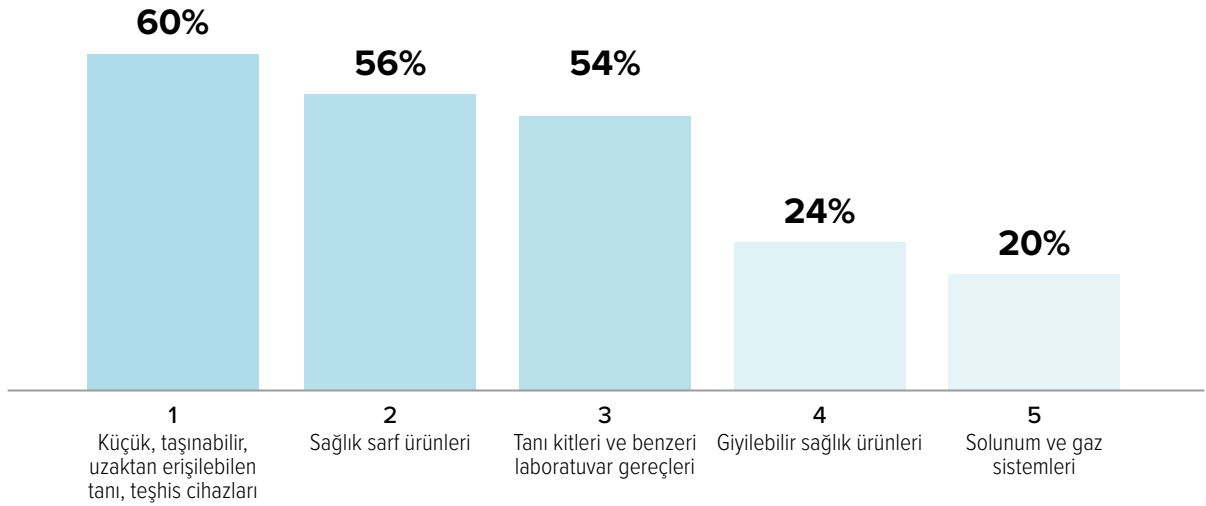
TIBBİ CİHAZDA ÖNCELİK YATIRIM ALANLARI

OLASI BİR KRİZDE TAŞINABİLİR, UZAKTAN ERİŞİLEBİLİR TANI VE TEŞHİS CİHAZLARI ÖNEM KAZANIYOR

Stratejik bir sektör olarak olası bir krizde tedarik zincirinde kopma yaşanmaması için yeni Ar-Ge, yatırım ve üretim konularında öncelikli yatırım ve teşvik alanlarının ne olması gerektiği sorulan katılımcıların yüzde 60'ı küçük, taşınabilir, uzaktan erişilebilir tanı ve teşhis cihazları yanıtını verdi. Bu yanıtı sırası ile sağlık sarf ürünleri, tanı kiti ve benzeri laboratuvar gereçleri, giyilebilir sağlık ürünleri, solumun ve gaz sistemleri izledi.

Stratejik bir sektör olarak Tıbbi Tedarik Zincirinde olası krizlerde kopma yaşanmaması için, “Biz Bize Yeteriz Türkiye” anlayışı gereği yeni Ar-Ge, yatırım, üretim konularında öncelikli yatırım, teşvik alanları hangileri olmalıdır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ İÇEREN YENİ NESİL SAĞLIK ÜRÜNLERİ VE HAMMADDE YERLİ ÜRETİLMELİ

Tedarik zincirinde yerli üretilmesi gereken, en zayıf ve dışa bağımlı ürünlerin ne olduğunu belirtmesi istenen katılımcılar yüksek teknoloji içeren yeni nesil sağlık ürünlerinin yanı sıra hammadde konusunda dışa bağımlı olduğunu ve bununla birlikte tedarik zincirinde hemen her alanda dışa bağımlılık bulunduğunu dile getirdi. SGK'nın fizibilite yapmak için hangi malzemeden kaç adet aldığıнын bilgisini vermesi ve buna göre yatırım yapılması gerektiği belirtildi. Bununla birlikte basit ve kolay üretilabilir ve fazla miktarda alınan ürünler ile yüksek fiyatlı ürünlere odaklanmak gerektiği belirtildi.

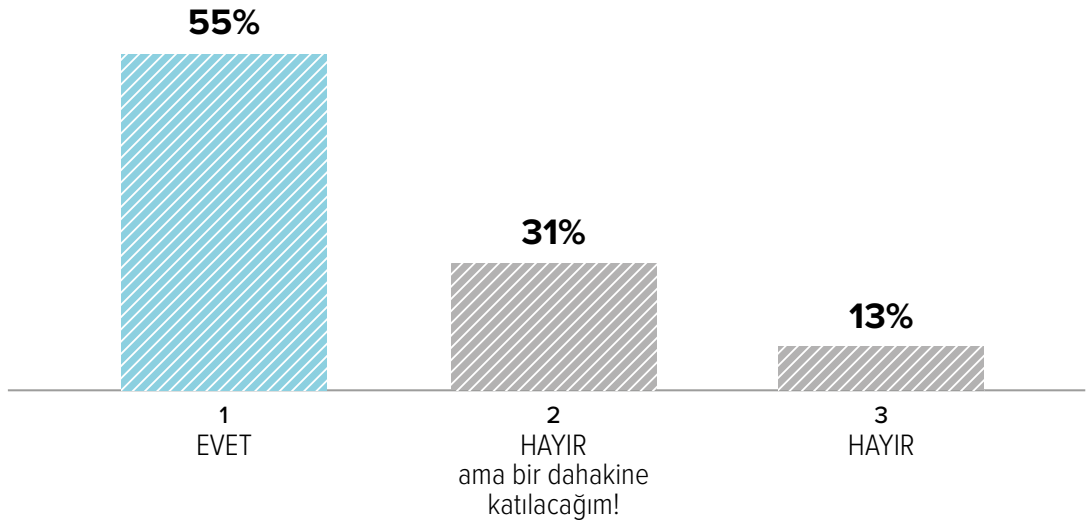
Katılımcılar yerli üretilmesi gereken ürünleri şu şekilde sıraladı: Hammadde, tanı ve test kitleri, akıllı cihazlar ve sistemler, güvenilir ürünler, aşı ve ilaç, insan kaynaklı doku, CRRT setleri CRRT solüsyonları, çelik ve motor, cerrahi alet üretimi, genetik laboratuvar ve test kitleri, taşınabilir tanı kitleri, diagnostik, ortopedi, vascular, ortopedi elektronik altyapılı cihazlar, görüntüleme cihazları, titanyum, CNC makina, solunum cihazı ve setleri, hasta takip ürünleri, katater gövdesi, sonda, eldiven, enjektör, serum torbası ve seti, solüsyonlar, maske gibi küçük ama çok miktarda kullanılan medikal sarf, ürün ve cihazlar, yazılımlar...

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ

Katılımcıların yüzde 55'i daha önce Tıbbi Tedarik Kongresine katıldıklarını belirtirken yüzde 31'lik oranda katılımcı katılmadığını ancak önümüzdeki Kongreye katılacağını ifade etti.

Daha önce Tıbbi Tedarik Kongresi'ne katıldınız mı?

EKLER VE ALINTILAR

TÜSAP VİZYON TOPLANTILARI / 5 Haziran 2020 Tarihli Toplantı Raporu

45

TÜSAP VİZYON TOPLANTILARI / 6 Mart 2020 Tarihli Toplantı Raporu

57

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 13 Aralık 2019 Tarihli Sonuç Raporu

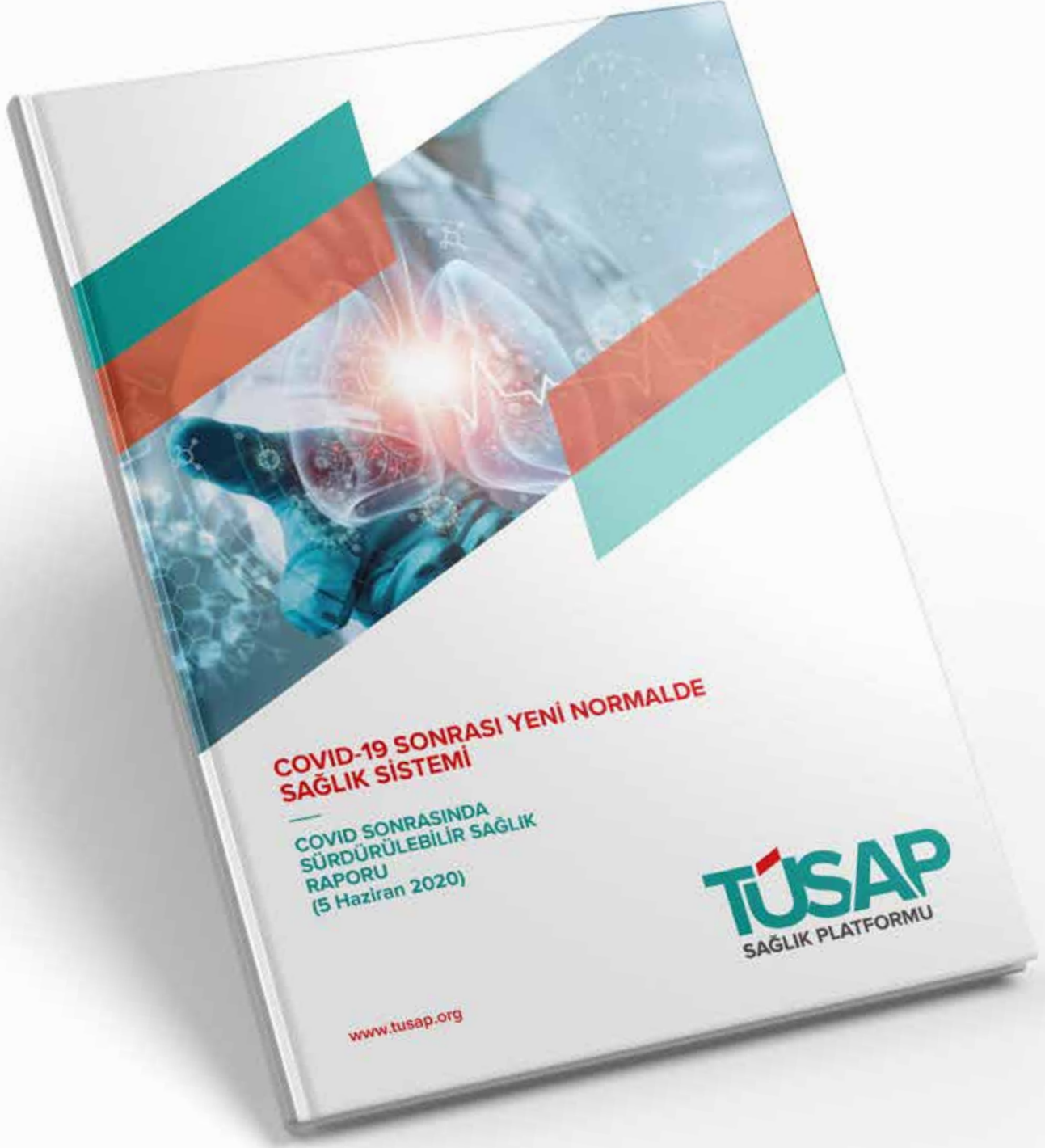
101

4. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 14 Şubat 2019 Tarihli Sonuç Raporu

131

4. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ / 14 Şubat 2019 Tarihli Tıbbi Tedarikte Yerelleşme ve Millileşme Raporu

141

COVID SONRASINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR SAĞLIK RAPORU

5 Haziran 2020

ISBN: 978-605-4123-50-6

TÜSAP YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Sabahattin Aydın / Medipol Üniversitesi Rektörü (Yürütme Kurulu Başkanı)

Dr. Şuayip Birinci / Sağlık Bakanlığı Bakan Yardımcısı

Dr. Reşat Bahat / OHSAD Başkanı

Doç. Dr. Haluk Özsarı / Üniversite Hastaneleri Genel Sekreteri

Turgut Tokgöz / İEİS Genel Sekteri

T. Ufuk Eren / Volitan Global CEO

Feyzullah Akben / Ajansfa Yönetim Kurulu Başkanı

TÜSAP YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

Feyzullah Akben

Beşir Kemal Şahin

EDİTÖRYAL HİZMETLER

Funda Çamözü

ORGANİZASYON TEKNİK HİZMETLER

Mert Aksakal

ORGANİZASYON ZİYARETÇİ İLİŞKİLERİ

Songül Karadeniz

SEKTÖR İLETİŞİM KOORDİNATÖRÜ

Hande Uysal

ORGANİZASYON İLETİŞİM

Satur Organizasyon ve Turizm A.Ş.

Kore Şehitleri Cad. Yonca Apt. A Blok No:1/5

Zincirlikuyu / Şişli - İSTANBUL

Tel: 0212 272 61 06

DESTEK ORTAKLARI

VİZYON TOPLANTILARI 14. TOPLANTI

COVID-19 SONRASI SÜRDÜRÜLEBİLİR SAĞLIK

5 HAZİRAN 2020, CUMA

MEKAN

Online Platform:

ExpoNext zoom
by EKSPOTURK

ÖNSÖZ

Prof. Dr. Sabahattin AYDIN
TÜSAP Yürütme Kurulu Başkanı

YENİ DÖNEMİN YENİ NORMALLERİ VE YENİ NORMLARI OLUŞACAK

Bu yıl sadece Türkiye olarak değil dünya olarak farklı bir dönem yaşıyoruz. TÜSAP'ın 17. toplantısını şimdilerde gündemde olan dijital platform üzerinden yapıyoruz. Belki bu da yeni bir fırsat doğurur. Amerika'dan, İngiltere'den katılım sağlanabilmesi açısından da belki bir avantaj oldu.

Bugünkü konumuz COVID-19 Sonrası Yeni Normalde Sağlık Sistemi... Bu toplantıya konunun özelliği ve dijital toplantı şeklinde yapıyor olmamız nedeni ile güzel bir katılım oldu. İki Bakan Yardımcımız, Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulu Üyelerinden değerli dostlarımız ve sektörden toplantılarımızın müdavimleri değerli arkadaşlarımızdan oluşan geniş bir katılım sağlandı.

COVID-19 hepimizin hayatını ve belki bazılarımızın hayat felsefesini değiştiren bir dönüm noktası oldu. II. Dünya Savaşı'ndan sonra tüm dünyayı ilgilendiren ve tüm dünyanın aynı noktaya odaklandığı yeni bir olay... Şu ana kadar 6 Milyon kişi enfekte oldu ve son 6 ay içinde ölü sayısı 400 bine ulaştı. Sağlıktan eğitime, turizmden kültüre kadar tüm sektörler etkilendi ve dünya ekonomisi küçülmüş durumda... Düünden bugüne ülkeler arasında duruşlar ya da dayanışmalar çok değişti. Yeniden farklı kombinasyonlar oluşmaya başladı ve hastalıkla birlikte ekonomik savaşlar arka planda farklı bir şekle bürünüyor. Tüm ülkeler ve toplumlar kendi krizlerini yönetmenin mücadelesini veriyor. Bu bir yandan mevcut hastalıkla mücadele ve ölümleri azaltma diğer yandan ülkenin ekonomik mücadelesi ve refah düzeyini ayakta tutma şeklinde yürüyor. Bu açıdan güçlü bir dayanışma içinde görünüyoruz ama arka planda çetin bir rekabet sürüyor. Bu rekabete şu anda Dünya Sağlık Örgütü de kurban edilmiş durumda. Ekonomi devi

ülkeler arasındaki çatışmaları da hepimiz müşahade ediyoruz. Bu mücadeleyi yürüten ülkeler hızlı bir şekilde normalleşmenin heyecanı ve telaşı içindedir. Aslında normalleşme halk arasında talep edilen bir konu ancak diğer taraftan sürdürülebilir bir istihdamı garanti altına almak için ülkelerin ve yöneticilerin de ısrarla geçmek istedikleri bir dönem. Ancak görünen o ki, şu anda hastalığın sıfırlanması ya da artık böyle bir hastalık yok diyeceğimiz bir günü henüz hiçbirimiz hayal etmiyor ya da bilmiyoruz. Bu nedenle normalleşme tabirini aslında sözlüklerde yazdığı şekilde bir “normal” olarak anlamamak gerekiyor. Yani yeni dönemin yeni normalleri ve yeni normları oluşacak. Uluslararası ilişkilerden aile içi ilişkilere kadar etkileyecek bir yapı olarak görünüyor. Bu nedenle bu günkü vizyon toplantımızı ilaç, sağlık teknolojisi, sağlık finansmanı ve sağlık hizmet sunumu olmak üzere 4 ana temayı biraraya getirerek tartışmak istedik. Çünkü artık bu temaları öne çıkarmak değil yeni normalin nasıl olacağı ve sağlık sektöründe farklı temaları nasıl etkileyeceği yönünde bir tartışma yapmak istedik ki önümüzdeki döneme hazırlık yapmada hepimize yararı olsun.

SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ

TÜRK MEDİKAL ENDÜSTRİSİ PANDEMİDEN OLUMLU ETKİLENECEK

COVID-19 sürecinden Türk medikal endüstrisinin nasıl etkileneceği sorulan katılımcıların yüzde 77'si etkilerinin olumlu, yüzde 12'si ise olumsuz olacağı yanıtını verdi. Olumlu etkileneceğini düşünen katılımcıların yüzde 61'i başka ülkelerin mallarının yerini Türk malları alacağından ihracatın artacağı, yüzde 16'sı ise ihracata bir etkisi olmayacağı yönünde seçeneği işaretledi. Olumsuz yanıt verenlerin yüzde 9'u medikal endüstrinin çeşitli nedenlerle finansal sıkıntıya gireceğini yüzde 3'ü ise endüstride küçülme ve iflasların artması ile ülkenin daha fazla dışa bağımlı hale geleceğini düşündü. Yüzde 11'lik kesim ise krize hazırlıksız yakalandığından fırsata dönüşmeyeceği ve olumlu olumsuz bir etkisi olmayacağı yönünde seçeneği işaretledi.

COVID-19 sürecinden Türk medikal endüstrisi nasıl etkilenir?

1. Olumlu etkilenir. Büyüme ve millileşme süreci hızlanır. Başka ülke mallarının yerini Türk malları alır. İhracat artar
2. Olumlu etkilenir. Büyüme ve millileşme süreci hızlanır. İhracata bir etkisi olmaz
3. Etkili bir değişiklik olmaz. Çünkü, sektör bu konuda hazırlıksız ve yetersiz yakalandı, bu sebeple kriz fırsata dönüştürülemez
4. Olumsuz etkilenir. Çeşitli nedenlerle medikal endüstri finansal sıkıntıya girer
5. Olumsuz etkilenir. Endüstride küçülme ve iflaslar artar, ülke olarak daha çok dışa bağımlı hale gelinir.

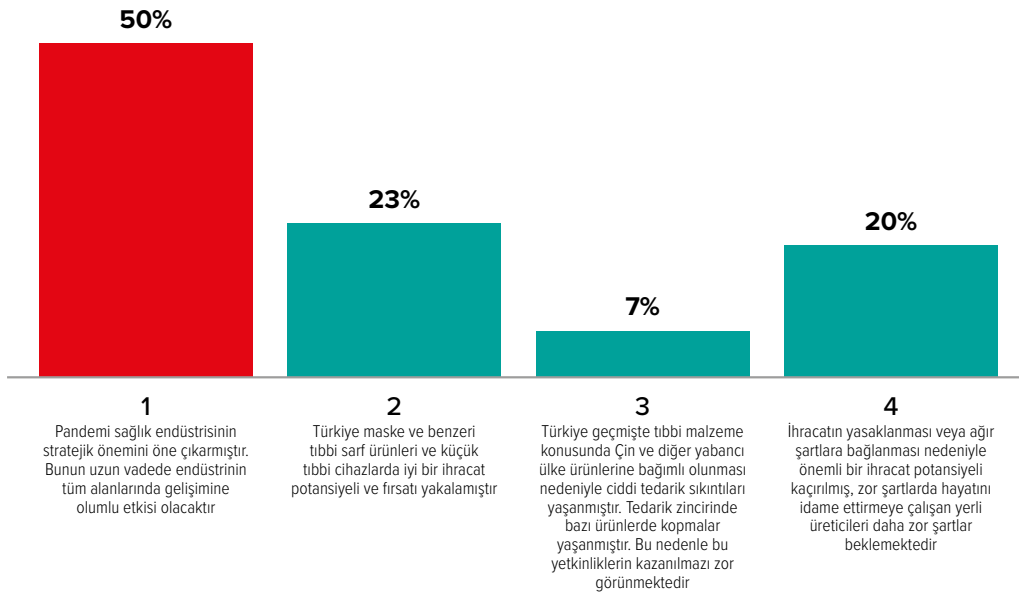

PANDEMİ SAĞLIK ENDÜSTRİSİNİN STRATEJİK ÖNEMİNİ ÖNE ÇIKARDI

Tıbbi tedarik zinciri sorunları ve fırsatları bakımından medikal endüstrinin durumunu değerlendiren katılımcıların yüzde 50'si pandeminin sağlık endüstrisinin stratejik önemini öne çıkardığı yönündeki seçenekte birleşti. Katılımcıların yüzde 23'ü Türkiye'nin maske ve benzeri tıbbi sarf ürünleri ve küçük tıbbi cihazlarda iyi bir ihracat potansiyeli ve fırsatı yakaladığını düşünürken yüzde 20'si ihracatın yasaklanması veya ağır şartlara bağlanması nedeniyle önemli bir ihracat potansiyelinin kaçırıldığı yönünde seçeneği işaretledi.

Medikal endüstri ürünlerinde tedarik zinciri sorunları ve fırsatlar bakımından;

1. Pandemi sağlık endüstrisinin stratejik önemini öne çıkarmıştır. Bunun uzun vadede endüstrinin tüm alanlarında gelişimine olumlu etkisi olacaktır
2. Türkiye maske ve benzeri tıbbi sarf ürünleri ve küçük tıbbi cihazlarda iyi bir ihracat potansiyeli ve fırsatı yakalamıştır
3. Türkiye geçmişte tıbbi malzeme konusunda Çin ve diğer yabancı ülke ürünlerine bağımlı olunması nedeniyle ciddi tedarik sıkıntıları yaşanmıştır. Tedarik zincirinde bazı ürünlerde kopmalar yaşanmıştır. Bu nedenle bu yetkinliklerin kazanılması zor görünmektedir
4. İhracatın yasaklanması veya ağır şartlara bağlanması nedeniyle önemli bir ihracat potansiyeli kaçırılmış, zor şartlarda hayatını idame ettirmeye çalışan yerli üreticileri daha zor şartlar beklemektedir

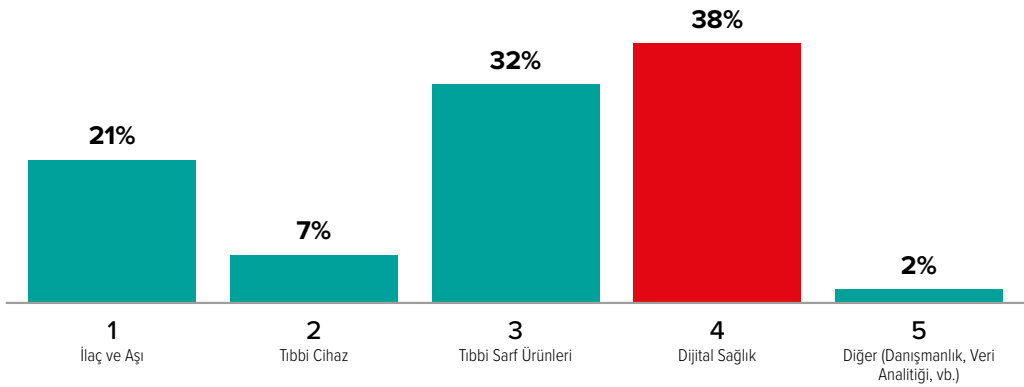

DİJİTAL SAĞLIK ALANINDA GÖRECELİ OLARAK YATIRIMLAR ARTACAK

COVID-19 pandemi ve sonrasında göreceli olarak yatırımların hangi konuda artacağı sorulan katılımcıların yüzde 38'i "dijital sağlık", yüzde 32'si "tıbbi sarf ürünleri" seçeneğini işaretledi. Yüzde 21'lik kesim "ilaç ve aşı", yüzde 7'lik bir kesim ise "tıbbi cihaz" konusunda yatırımların artacağı yönünde yanıt verdi.

COVID-19 pandemi ve sonrasında aşağıdakilerden hangisine göreceli olarak yatırımlar daha da artacak;

1. İlaç ve Aşı
2. Tıbbi Cihaz
3. Tıbbi sarf ürünleri
4. Dijital Sağlık
5. Diğer (Danışmanlık, Veri Analitiği, vb.)

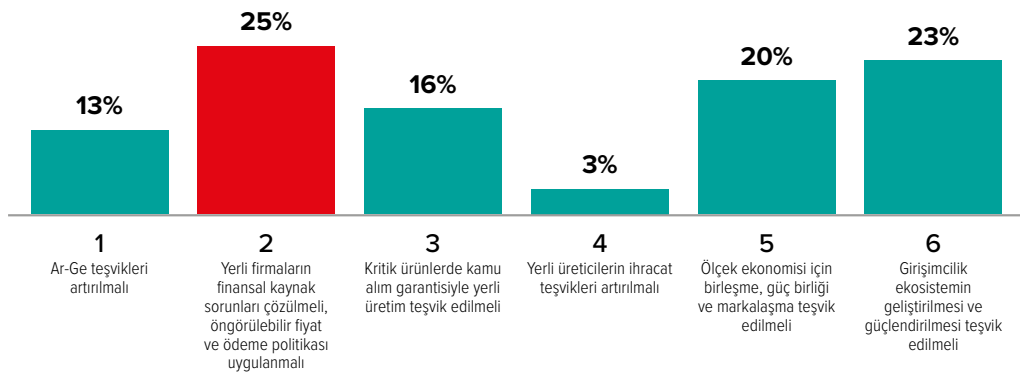

YERLİ FİRMALARA ÖNGÖRÜLEBİLİR FİYAT VE ÖDEME POLİTİKASI UYGULANMALI

COVID-19 sonrası dönemde Türk sağlık endüstrisinin stratejik önemine paralel olarak gelişmesi için, hükümet tarafından alınacak önlem ve teşviklerin ne olması gerektiği sorulan katılımcıların yüzde 25'i yerli firmaların finansal sorunları çözülerek öngörülebilir fiyat ve ödeme politikası uygulanması gerektiği, yüzde 23' ü ise girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiği yönünde seçeneği işaretledi. Ölçek ekonomisi için birleşme, güç birliği ve markalaşma teşvik edilmeli diye düşünen katılımcıların oranı yüzde 20 olurken yüzde 16'lık kesim kritik ürünlerde kamu alım garantisıyla yerli üretim teşvik edilmesi, yüzde 13'lük kesim ise Ar-Ge teşviklerinin artırılması gerektiği yönünde seçeneği işaretledi.

Özellikle COVID-19 sonrası dönemde Türk sağlık endüstrisinin stratejik önemine paralel olarak gelişmesi için, hükümet tarafından alınacak önlem ve teşvikler;

1. Ar-Ge teşvikleri artırılmalı
2. Yerli firmaların finansal kaynak sorunları çözülmeli, Öngörülebilir fiyat ve ödeme politikası uygulanmalı
3. Kritik ürünlerde kamu alım garantisıyla yerli üretim teşvik edilmeli
4. Yerli üreticilerin ihracat teşvikleri artırılmalı
5. Ölçek ekonomisi için birleşme, güç birliği ve markalaşma teşvik edilmeli
6. Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi teşvik edilmeli

TÜRK TIBBİ CİHAZ ENDÜSTRİSİ PANDEMİDEN SÜREÇ İÇİNDE OLUMLU ETKİLENECEKTİR

Pandemi sürecinde getirilen ihracat yasaklarına değinildi. Sağlık Bakanlığı'nın Bilim Kurulu ile aldığı önlemlerle ne denli başarılı olunduysa tıbbi cihaz konusunda o denli başarısız olunduğuna dikkat çekildi. Böyle bir pandemide öncelikle tıbbi cihaz sektörü ile bir görüşme yapılması gerektiğine işaret edilerek bu görüşmenin TITCK ile yapılabildiği ve koordinasyon kurulu oluşturularak bir çalışma gerçekleştirildiği ifade edildi. TITCK ile bu süreçte başarılı çalıştığı halde Kamu Hastaneler Kurumu ile başarılı bir çalışma gerçekleştirmediği belirtilerek bundan sonraki süreçte ancak tıbbi cihaz endüstrisinin pandemiden olumlu etkileneceği söylendi.

PANDEMİ SÜRECİNDE İHRACAT YASAKLARI SEKTÖRÜ OLUMSUZ ETKİLEDİ

Diğer yandan Türkiye'de ikisi homecare, biri transport ve biri yoğun bakımda kullanılacak bir cihaz olmak üzere 4 adet solunum cihazı üreticisi olduğu ve bunun yanında non-invazif oksijen tedavisinde kullanılan cihazların da mevcut olduğu belirtilerek bu cihazların ihracatına birdenbire gelen yasakla birlikte hiçbir firmadan ülkenin ihtiyacına yönelik devlet tarafından bir cihaz alımı da olmadığı ifade edildi. Bu yasağın sektörün çabaları ile 2 ay sonra kalktığı ancak o zaman da Çin'in tekrar pazara hakim olması ile birlikte trenin kaçmış olduğu belirtildi.

İNOVASYON VE İHRACAT İÇİN TIBBİ CİHAZ SEKTÖRÜ FİNANSAL OLARAK GÜÇLENMELİ

Tıbbi cihaz, ilaç ve sağlık hizmet sunumunun bir bütün olduğu vurgulanarak Türkiye'nin pandemiye hazır halde girdiği ifade edildi. Tıbbi cihaz ile ilgili sürecin ihracat açısından daha iyi yönetilebileceği söylenerek bundan sonraki süreçte hatalar görülerek ona göre önlemler alınması gerektiği dile getirildi. Tıbbi cihaz sektörünün finansal açıdan güçlenmesi gerektiğinin altı çizilerek zayıf bir sektörden inovasyon ve ihracat beklenemeyeceği vurgulandı. Üniversite, kamu ve sanayiinin samimi davranarak birlikte hareket etmek zorunda olduğu dile getirildi. Sağlık, Sanayi ve Teknoloji, Hazine ve Maliye ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıklarının tamamının desteği ve işbirliği ile hareket edilerek kaynakların iyi yönetileceği, üretim, ihracat ve istihdam yaratılabileceği söylendi.

KAMU TIBBİ CİHAZ SANAYİNE BAKIŞ AÇISINI VE POLİTİKASINI DEĞİŞTİRMELİ

Tıbbi cihaz sektörünün finansal darboğaz ile yıllardır boğuşmakta olduğu ve bıktığı bir dönemde pandemi sürecine girildiği ve kamunun bu süreçte de engelleyici müdahalelerle çoğu tıbbi cihaz firmalarını sektörün dışına ittiği belirtildi. Türkiye'de medikal endüstrinin gelişebilmesi için kamunun topyekun sanayiye bakış açısını ve politikasını değiştirmesi, en üst kamu otoritesinin koruyucu kollayıcı rol üstlenmesi gerektiği vurgulandı.

SEKTÖRÜN DEVAMLILIĞI İÇİN FİNANSAL VE TEDARİK AÇISINDAN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK SAĞLANMALI

Türkiye'nin pandemi ile mücadelesinde başarılı olması için ithalatın ve finansmanın sıkıntılı olduğu şartlarda tıbbi cihaz endüstrisinin talep edilen her alanda eksiksiz destek sağladığı vurgulanarak sektörün devamlılığı için finansal ve tedarik açısından sürdürülebilirliğin gerekli olduğu kaydedildi. Branşlaşmış tıbbi cihaz organize sanayi bölgeleri geliştirilmesi ve teknokentlerde tıbbi cihaz ile ilgili daha fazla alan sağlanması gibi sektörü geliştirici eylemlerin olması gerektiği ifade edildi.

KAMU KRİZ ZAMANLARINDA SEKTÖRLE DİYALOG KANALLARINI KAPATİYOR

Sağlık Bakanlığı kriz zamanı sektörle diyalogu kestiği kendi içine çekildiği ifade edildi. Gerçek bir problem olduğunda diyalog yollarının kapatıldığı ve rahatlama olduktan sonra diyalog yollarının açıldığı vurgulanarak halbuki gerçek kriz zamanlarında diyalogun artırılması gerektiğine işaret edildi. Özellikle işin saydamlığını, Bilim Kurulu'nun yapısını ve işleyişini, test sistemini, klinik çalışmaları düzgün bir şekilde kurgulayamamış olmayı ve sistemin tedarikteki sıkıntılarını masaya yatırmak gerektiği ifade edildi. Sağlık Bakanlığı'nın pandemi sürecinde başarılı olduğu ancak her bir birimin aynı performansla çalışmadığı vurgulanarak Sağlık Bakanlığı'nda TÜSEB ve TITCK'nın performansı çok yukarıda iken USHAŞ gibi, test gibi belirli konularda önemli sıkıntılar olduğu, salgınla ilgili hızlı karar mekanizmalarının iyi kurgulanması gerektiği söylendi.

SEKTÖR ZOR ZAMANLARDA HIZLI VE İNOVATİF HAREKET EDEBİLİYOR

İthalat ve ihracat kısmında ön izin şartları getirilerek belirli bir sürecin yönetilmeye çalışıldığı ve hızlı aksiyon alınması gereken konular varken buralarda gecikmeler olduğu belirtilerek ülke olarak yakın bir tarihte bu denli büyük bir pandemi sürecinin daha önce yaşanmadığı dile getirildi. Buradan alınması gereken dersler olduğundan bahsedildi ve prototipi üretilmiş bir ventilatörün kısa zamanda seri üretiminin yapılabildiğinin görüldüğü belirtildi. Sektörün zor zamanlarda hızlı ve inovatif hareket edebildiğinden bahsedilerek pandemi sürecinde yaşanan ihracat ile ilgili yasakların daha iyi yönetilebileceği söylendi. Gerek ilaç gerek tıbbi cihaz ile ilgili pandemi sürecinde ürüne erişimde bir sıkıntı olmadığı ve hızlı ruhsatlandırma ile sürecin yönetildiği ifade edildi.

GSS TEMİNAT PAKETİNİN KAPSAMI VE SAĞLIK ALTYAPISI TÜRKİYE’NİN ŞANSI

COVID-19’un hem dünyada hem de Türkiye’de etkilerinin 2020 yılına kadar süreceği belirtilerek dünya genelinde kamunun sağlık yatırımlarının özellikle sosyal devlet anlayışı ile artacağı söylendi. Türkiye’nin bu süreçte şansının GSS’nin teminat paketinin kapsamının ve sağlık altyapısının genişliği olduğuna işaret edilerek ileriki dönemde bu konuda zayıf ülkelerin kendilerini geliştirme yoluna gideceği dile getirildi.

KRİZLER GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİ DAHA FAZLA ETKİLİYOR

Dünya genelinde bazı ülkelerde ekonomik değişimin V şeklinde olacağı bazılarında ise daha uzun süreceği belirtildi. 2021 ve 2022 yılında bir büyüme olmayacağı ancak Amerika’da şu anda 30 milyon kişinin işsiz olduğu gerçeğinden yola çıkılarak sonraki süreçte hızlı bir büyüme olacağı öngörüsü paylaşıldı. Türkiye açısından değerlendirildiğinde ve 2008 krizi dikkate alındığında krizlerin gelişmekte olan ülkelere etkisinin daha fazla olduğu ve ekonomilerin büyüme hızının daha az olduğu söylendi. IMF’nin gelişmekte olan ekonomiler ile ilgili U şeklinde büyüme tahminleri, gelişen ülkelerde ise daha az bir düşüş ve daha hızlı bir büyüme tahminleri olduğu ifade edildi.

KORUYUCU SAĞLIK VE DİJİTALLEŞMEDE ELDE EDİLECEK BAŞARILAR ÖNEMLİ

Hastalık finanse edilmeyip koruyucu sağlık öncelenmediği sürece Türkiye’de vakaların artışının engellenemeyeceği belirtildi. Pandeminin ortaya koyduğu en önemli şeyin sağlıkta dijitalleşme olduğuna dikkat çekilerek bunun mekan bağımsız bir iş modelinin yanında sınırların ve gümrüklerin kalktığı bir iş modelini de beraberinde getirdiği söylendi. Yatırımlar dijitalleşirken buradan sağlanacak verimliliğin harcama artışını kontrol edecek bir faktör olarak öne çıktığı ve dolayısı ile hem finansman hem hizmet sunumunun kaderini değiştirecek değişkenlerin koruyucu sağlıkta ve dijitalleşmede elde edilecek başarı olduğu dile getirildi.

SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ RAPORU

6 Mart 2020

ISBN: 978-605-4123-49-0

TÜSAP YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Sabahattin Aydın / Medipol Üniversitesi Rektörü (Yürütme Kurulu Başkanı)

Dr. Şuayip Birinci / Sağlık Bakanlığı Bakan Yardımcısı

Dr. Reşat Bahat / OHSAD Başkanı

Doç. Dr. Haluk Özsarı / Üniversite Hastaneleri Genel Sekreteri

Turgut Tokgöz / İEİS Genel Sekteri

T. Ufuk Eren / Volitan Global CEO

Feyzullah Akben / Ajansfa Yönetim Kurulu Başkanı

TÜSAP YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

Feyzullah Akben

Beşir Kemal Şahin

EDİTÖRYAL HİZMETLER

Funda Çamözü

ORGANİZASYON TEKNİK HİZMETLER

Mert Aksakal

ORGANİZASYON ZİYARETÇİ İLİŞKİLERİ

Songül Karadeniz

SEKTÖR İLETİŞİM KOORDİNATÖRÜ

Hande Uysal

ORGANİZASYON İLETİŞİM

Satur Organizasyon ve Turizm A.Ş.

Kore Şehitleri Cad. Yonca Apt. A Blok No:1/5

Zincirlikuyu / Şişli - İSTANBUL

Tel: 0212 272 61 06

DESTEK ORTAKLARI**BİRÜNİ**
ÜNİVERSİTESİ**Eczacıbaşı****monrol****SANOFI****Abbott**
A Promise for Life**GE** Healthcare**ARTED**
ÜNİVERSİTESİ VE İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
İLETİŞİMLERİ DERNEĞİ

VİZYON TOPLANTILARI 13. TOPLANTI

SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ

6 MART 2020, CUMA

MEKAN

Biruni Üniversitesi

ÖNSÖZ

Prof. Dr. Sabahattin AYDIN
TÜSAP Yürütme Kurulu Başkanı

ÜRETİM KAPASİTESİNE SAHİP OLMAKTAN ÖTE BİLGİNİN MÜLKİYETİNE SAHİP OLMAK ÖNEMLİ

2020 yılının ilk toplantısı olan TÜSAP Sağlık Teknolojileri Vizyon Toplantısı'nda global teknolojik gelişmelerin Türk sağlık sistemine etkilerini konuşacağız.

Global, milli ya da yerel teknoloji denildiğinde kafalar bazen karışıyor. Teknolojiyi üretme süreçleri mi, üretebilme kapasitesi mi? Bu teknolojinin yeniliğini yapabilme bilgisine mi, yoksa bilginin mülkiyetine mi sahip olmak? Aslında bunların hepsini masaya yatırıp bu tanımların netleştirilmesi gerekiyor. İster çok uluslu ya da tek uluslu olsun, ister aile şirketleri ya da global şirketler olsun “bilginin mülkiyetine sahip olmak” dışında hangi evreyi ele alırsanız alın, hangi açıdan bakarsanız bakın her şey iç içe geçmiş durumda... Kanaatimce işin püf noktası üretim kapasitesine sahip olmaktan öte bilginin mülkiyetine sahip olmak... Özellikle stratejik alanlarda yani her an tehdit altında olabileceğiniz alanlarda bu mülkiyete sahip olmanın önemi de herhalde bu strateji ile paralel olsa gerek. Gündemi tartışırken bu konuları daha rahat açarız diye düşünüyorum.

Ana konuşmacı olarak, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Teyfik Demir'i birlikte dinleyeceğiz. Kendisi mühendis kökenli. Biyomekanik konusunda araştırmaları, çok sayıda yayını ve patentleri var. Yine kendi kurduğu biyomekanik alanda ölçümler, deneyler yapan bir teknoloji şirketinin sahibi. Son zamanlarda da TÜSEB Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam ediyor.

Tabi bugünkü konunun özelinde olayın sektör tarafından görünümünü de dinleyelim diye sektörü temsilen ARTED Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Öztürk'ten kısa bir konuşma rica edeceğiz. Toplantının bu ilk bölümünde konuşmacılara soru ve yorumlarla katkı sağlayabilirsiniz.

İkinci bölüm ise TÜSAP Toplantılarının klasik çalıştay Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengizhan Öztürk moderatörlüğünde gerçekleşecektir.

Toplantımızın küçük bir bölümünü son günlerde tüm dünyanın gündemini meşgul eden COVİT 19 konusuna ayırdık. Katılımcıların bu konudaki gelişmelerle ilgili paylaşımlarını almak istiyoruz.

Bu toplantının ev sahipliğini yapan Biruni Üniversitesi ile destek partnerleri olan Eczacıbaşı Monrol, Sanofi Türkiye, Abbott, GE Healthcare ve ARTED'e katkılarından dolayı teşekkür ediyor, faydalı bir toplantı olmasını diliyorum.

ANA KONUŞMACI

Prof. Dr. Teyfik DEMİR

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

GLOBAL TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN TÜRK SAĞLIK SİSTEMİNE ETKİLERİ

Sağlık teknolojileri denilince aklımıza biyoteknoloji, ilaç ve aşı, tıbbi cihazlar, tıbbi sarf malzemeleri ve tıbbi bilişim gibi birçok alan geliyor. Aslında hepsi ile ilgili söylenecek çok fazla söz var. Ancak bunu yönlendiren küresel otorite Dünya Sağlık Örgütü, 6 Ocak 2020 tarihinde hazırladığı “Global Strategy Digital Health” ile tüm strateji planlarını gerçekleştirip politika ve aksiyonlar alındığında daha sağlıklı bir popülasyonu hedefliyor ama ortaya çıkan sonucu sağlık alanındaki dijitalizasyonun ivmelendirilmesi, yani sağlıkta verinin kullanılmasının ivmelendirilmesi ve veri temelli çalışmalar yapılması ve dijitalleşmenin hızlandırılması olarak belirtiyor. Dünya Sağlık Örgütü’nün nesneler belirleyip, ortaya çıktılar ve girdiler koyarak, politika ve aksiyon olarak aslında herkesten istediği burası; “Hepiniz dijital sağlık sistemine hazırlıklı olun!” diyor. Dünya Sağlık Örgütü önümüzdeki dönemin gerçek kıymetinin “dijitalizasyon” ve “verinin kullanımı” olduğunu belirtiyor.

**DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ:
ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMİN GERÇEK KIYMETİNİN “DİJİTALİZASYON”
VE “VERİNİN KULLANIMI” OLDUĞUNU BELİRTİYOR.**

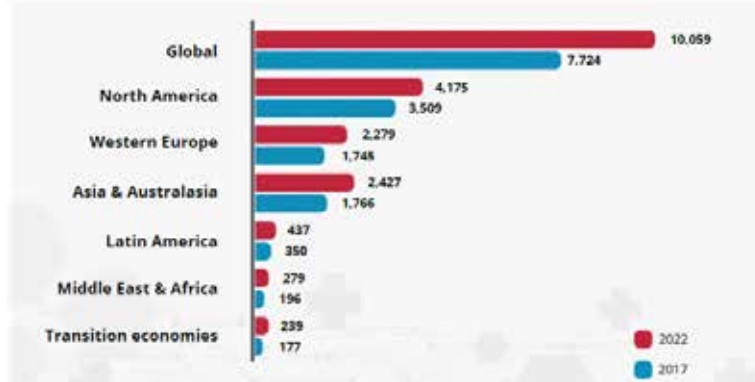
Küresel sağlık harcamaları artacak

Deloitte 2019 Global Health Care Outlook – Temel Sağlık Teknolojileri raporunda yer alan verilerden küresel sağlık harcamalarının 2018-2022 yıllarında yıllık yüzde 5,4 oranında artacağı tahmin ediliyor. 2013-2017 yıllarında yüzde 2,9 gibi önemli bir artış gerçekleşmişti. Ayrıca kişi başı sağlık harcamalarının 2022 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde 11.674 \$'dan Pakistan'da 54 \$'a kadar geniş bir şekilde değişmeye devam edeceğini öngörüyor.

Raporda yaşam beklentisi artmaya devam ediyor gibi görünüyor. Nüfusun da yaşlanacağı öngörüsü ile 2018'de 73,5 yıldan 2022'de 74,4'e yükselmesi bekleniyor. Bu, küresel olarak 65 yaş üstü insan sayısını 668 milyondan fazla olacağı ya da toplam küresel nüfusun yüzde 11,6'sını oluşturacağı demek oluyor.

Bulaşıcı olmayan hastalıklar - en belirgin şekilde, kanser, kalp hastalığı ve diyabet - 2016 yılında dünya genelinde bildirilen 56,9 milyon ölümün yüzde 71'ini oluşturmuştur. Bu oranın en gelişmiş pazarlarda yüzde 80'in üzerine çıkacağı tahmin ediliyor.

Figure 3: Health care spending (USD billion), and CAGR 2017 - 2022

Source: The Economic Intelligence Unit, Data Tool accessed on 16 August 2018

Şu anda 7,7 trilyon Dolar olan tüm dünyadaki sağlık harcamalarının toplamının 2022'de 10 trilyon Dolar civarında olacağı öngörülmüyor. Bunun en büyük paydaşları Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Asya-Avustralya coğrafyası... Buranın toplamı zaten neredeyse dünyanın tamamına karşılık geliyor.

Nüfusuna oranla da en fazla kişi başı sağlık harcamasını yapan ABD. Bunun ardında sağlık sistemindeki ödemeyi yapan sigorta şirketlerinin çalışmaları bu harcamayı bir taraftan artırırken diğer taraftan kontrollü olarak riskli hasta grubunu azaltmaya çalışıyor. Bunu belirleyebilmek için de yine bu standart verilerin toplanması ve doğru analiz edilmesine ihtiyaç var. Gidişat böyle ve bu giderek artan bir ekonomi haline geliyor.

Türkiye’de yeni teknolojinin uygulamaya geçişi

Bir sağlık teknolojisi geliştirdiğinizde onun ürüne geçmesi için bir regülasyon otoritesi ve bir de müşteri var. Regülasyon otoritesi aslında sizin sınırlarınızı çiziyor. “Bu sınırlar içinde isen bu cihaz serbest dolaşıma çıkabilir” diyor. O sınırların dışında bir iş yapıyorsanız sınırların içine girmeniz gerekiyor. Bizim açımızdan regülasyonu yapacak yer TITCK’daki serbest dolaşım hakkını veren grup. Yaptığı şey aslında “CE belgeniz var mı, uygun usulle aldınız mı?” diye sormak. Yani bir başkasının regülasyonunu uyguluyor musun, uygulamıyor musun? Uyguluyor ve belgelendirmişsen Türkiye’de de satabilirsin, uygulamıyorsan Türkiye’de satamazsın. Onlar bunu ortak Pazar olduğumuz düşüncesinden hareketle açıklıyor. Gerçek şu ki, bizim bir regülasyon sistemimiz yok, biz Avrupa’nın regülasyon sistemini uyguluyoruz. Bu uygulamadan kaynaklı önümüzdeki dönemde bizi bir risk bekliyor. Belgelerin iptal olması tehlikesi sektörün önemsedığı ve sesini duyurmak istediği bir yer. Türkiye’de yeni teknolojinin uygulamaya geçişinde ikinci olarak “bir tane müşteri” var. Özel hastanelerde bile SGK ile anlaşma var ve aslında SGK ödüyor. Dolayısı ile bir geri ödeme kuruluşu ve bir de izin veren bir kuruluş var.

Eğer geri ödeme kuruluşu yani müşteri alıyorsa siz istediğiniz kadar regülasyona uygun olun ürününüzü satamazsınız. Sağlık Uygulama Tebliğinde olmayan bir cihazın satılması mümkün değil. Sağlık Uygulama Tebliğinin fiyatlarında 9-10 yıldır değişiklik yok. Dolayısı ile devlet aslında üreticilere 10 yıl önce pahalı satıyordunuz, 5 yıl önce uygun hale geldiniz, 5 yıl da zarar ediniz, bir yerde buluşunuz diyor herhalde... SUT’ta olmayan bir cihazın piyasaya çıkması, satılması mümkün değil, çünkü alıcısı “ben onu şu fiyattan alırım” demiyor. Ne üretirseniz üretin SUT’a girmediyse ödeme alamayacak ve o ürünü burada geliştirmiş olsanız dahi burada satamazsınız. Bunun bir yolu var mı! Elbette bir yolu var. Her şeyi alan bonkör bir devletimiz var. İhtiyacımız olan sağlık hizmetlerinin büyük bölümünü ücretsiz karşılıyor. Bunu karşılarken de belirli kriterlere göre o hizmetleri hangi ekonomik parametrelerle alacağına karar veriyor. Bunların hepsi iyi ancak analizlerini sadece ekonomi parametreleri üzerinden yapması burada yeni bir sağlık teknolojisinin geliştirilip ekrana çıkmasını temin ve tesis etmez.

Türkiye açısından fırsat ve tehditler

Türkiye olarak büyük fırsatlarımız var. Dünya’nın en büyük veri setlerinden birine sahibiz. Sağlık Bakanlığında ve SGK’da inanılmaz büyük veriler var. Sağlık Bakanımız destek oluyor ve TÜSEB olarak da çalışıyoruz. Bu verilerin kullanıma açılması ile ilgili güvenli veri havuzları ile elde edilmesini, bir veri simülasyon merkezinin kurulmasını ve o verilerin sektör ve araştırmacılarla paylaşılmasını hedefliyoruz. Başka hiçbir yerde bulamayacağımız kadar çok veri sistemimizde var ve bu büyük bir fırsat. Bunları paylaşabileceğimiz bir güvenli platform üzerinde de çalışıyoruz.

İkincisi Devletin alım gücü sayesinde finansal regülasyon kolaylığı var. SUT’a koymadığınız zaman o ürün satılmıyor, üretilmiyor ya da Türkiye’ye gelmiyor. SUT’a koyduğu ve bir fiyat belirlediğinde de ürünün önünü açmış oluyor. Dolayısıyla burada bir regülasyon gücü var. Bu bir avantaja çevrilebilir.

Devletin Regülasyon Gücü

Yerli üretimi teşvik edici bir şey olabilir ya da Türkiye’den teknolojilerin çıkmasını teşvik edici bir rol oynayabilir. Hasta ya da sigorta şirketlerine faturalandırma aslında bizde son derece sınırlı. Hastanın aldığı hizmetin karşılığının bir sigorta şirketine fatura edildiği ya da kendisine fatura edildiği bir uygulama yok. Her şeyin parasını devlet ödediği için bu aslında geliştirici tarafından da bir avantaj. Bazen dezavantaja dönüşebilir ama biz onun avantajından faydalanabiliriz.

GERÇEK ŞU Kİ, BİZİM BİR REGÜLASYON SİSTEMİMİZ YOK. BİZ AVRUPA’NIN REGÜLASYON SİSTEMİNİ UYGULUYORUZ.

- Sağlık sektöründe artan işçilik maliyetleri
- Küresel olarak yaşanan bir nüfus
- Sağlık hizmetleri kapsamı nüfusun daha geniş bir kesimine yayılıyor.
- Yeni sağlık bakım tedavilerinin ve teknolojilerinin tanıtılması Türkiye için birer fırsata dönüşüyor.

Sağlık sektöründe artan işçilik maliyetleri ve küresel olarak yaşanan nüfus ile Türkiye etrafındaki ülkeler için bir HUB olacak. Belki de yeni gelişen sağlık hizmeti sunumunda fiyattaki avantajı sebebi ile civar ülkeler tarafından tercih edilen bir yer olacak. Dünyada yaşanan nüfus ile birlikte bizdeki hala genç olan nüfus bir avantaj olabilecek. Başka ülkeler de vatandaşlarına verdikleri ücretsiz sağlık hizmetinin kapsamını genişletmek isteyecek ve harcamalarını artıracak ve ekonomik olduğunu düşündükleri bir yere dönmek isteyecekler. Bu da bizim için bir avantaj olabilir. Yeni teknolojilerin geliştirilmesi için ise şimdiye kadar doğru düzgün yapmadığımız Ar-Ge’ye yatırım yapmamız gerekiyor. -mı gibi davranmak yerine gerçekten bilginin biriktiği yerleri yeşertmemiz gerekiyor ki oradan meyve toplayabilelim.

Bizim bir “Sağlık Teknolojilerini Değerlendirme Kurumu”muz yok

Son söz yerine...

- Health Technology Assesment Institution (Sağlık Teknolojilerini Değerlendirme Kurumu) yok.
- Sadece fiyat bazlı ve alım odaklı değerlendirme yapılıyor.
- Dünya’da tüm düzen veri üzerine kurulu olmasına rağmen verinin değeri anlaşılmış değil.
- Veri güvenliği politikaları yeni gündemde.
- Popülist yaklaşımlar tehlikeli.
- Tarife dışı engelleri aşmak için çok az yatırımımız var.

Bizim bir “Sağlık Teknolojilerini Değerlendirme Kurumu”muz yok. Adı olabilir, bunu söyleyen bir yer olabilir, birileri biz yapıyoruz diyebilir ama gerçek bir kurumumuz yok. Bir şeyin değerini belirleyeceğimiz zaman sorulara “buna kaç para harcıyoruz”dan başlıyoruz.

Sadece fiyat bazlı ve alım odaklı değerlendirme yapılıyor. En çok neye harcıyoruz, onun fiyatını nasıl düşürebiliriz? SUT’taki fiyatını düşürürsek fiyat düşer. Çok düşürürsek ne olur? Vermezler. Az düşürürsek ne olur? Zarar ederiz. Bu hesabın üzerine inşa ettiğimiz için çıkmaza giriliyor. Finansal araçları kullanmak da bilimsel bir metot aynı zamanda ama dünyada bunu iyi yapan ülkeler aslında sağlık hizmetinin, sağlık teknolojisinin değerlendirmesini yapıyor. Bu neyin yerine geçecek? Benim daha önce yaptığım işlemi süresini mi kısaltacak, hastanın konforunu mu artıracak, daha ekonomik hale mi getirecek? Konuları tüm boyutları ile incelenip aslında onun devreye alınıp alınmamasına ya da hangi maliyetlerle devreye alınması gerektiğine karar verecek bir otorite olmalı bu kurum. Bizde böyle bir yapı maalesef yok ve buna ihtiyacımız var. Sağlık teknolojilerini değerlendirecek profesyonellere ihtiyacımız var. Bunu devlet eli ile, özel sektör eli ile de yapabiliriz ama müşteri devlet olduğu için devlet eli ile yapmamız gerekiyor gibi görünüyor. Bir sürü patenti olan ve onlardan birini lisanslamış ve yurtdışındaki şirketlerde ticarileştirmiş biriyim. Bizde bir patentin değerlendirmesini yapabilecek uzman sayısı bir elin parmağını geçmez. **Patent değerlendirmesi yapacak profesyonelimiz yok** ve onu yetiştirmek zorundayız. Sağlık teknolojisini değerlendirebilecek profesyonelleri yetiştirmek zorundayız. Sadece fiyat bazlı ve satın alma odaklı politikadan aslında vazgeçmemiz lazım. Çok zengin değiliz, kaynaklarımızı, mali araçları doğru kullanmalıyız, evet ama bunu yaparken de teknolojinin değerini belirleyip onu da işin içine katmamız gerekir.

Dünya'da tüm düzen veri üzerine kurulu olmasına rağmen verinin değeri anlaşılmış değil. Bu işlerle çok ilgilenen bir Bakan Yardımcımız var. Onun bu sesi daha çok duyuracağına inanıyorum. Veri güvenliği politikaları yeni yeni gündemimizde. Bununla ilgili birçok kurumumuz çalışıyor.

Popülist yaklaşımlar tehlikeli. Burada anlatmak istediğim şu ki; veri ile ilgili çalışmalar aslında benim için bir yapay zeka... Herhalde yakında tüm Bakanlıklarımızın yapay zeka ile ilgili bir birimi olacak. Ne yapıyorlar, veriyi nereden temin ediyorlar bilmiyoruz. Bir süre sonra herkesin tiksiniş yapay zekadan uzaklaşır hale geldiğinde hepimiz o birimleri kapatıyor olacağız ya da isimlerini değiştireceğiz. Aslında veri toplayan ve işleyen birimlerimiz zaten var. İsmine yapay zeka eklediğimiz zaman bir anda her istediğimizi bize çözüp vermeyecek.

Tarife dışı engelleri aşmak için çok az yatırımımız var. Akredite laboratuvarımızın, validasyon merkezlerimizin sayısı az. **Pek çok alanda ne yapacağımızı, nasıl yapacağımızı bilmiyoruz. Örneğin sağlıkla ilgili mobil uygulamalar geliştiriliyor. Bu yazılımları geliştirecek kişileri akredite olarak onaylayacak bir kurumumuz, bir yatırımımız yok.** Bunlardan ücret alınıyor, sigorta şirketleri bunları kullanıyor, bu yazılımları geliştiren kişileri akredite olarak onaylayacak bir yer yok. Belki ileride olacak ama bu gün için bu alanda yatırımımız yok. Yani önümüze konacak tarife dışı engellerle ilgili test merkezlerine, iyi üretim tesislerine ve laboratuvarlara ihtiyacımız var ve bunların sektörün hizmetinde olması gerekiyor. Benim gibi bir öğretim üyesinin kapanıp kendi kendine araştırma yapacağı bir yer değil aslında sektördeki herkesin gelip hizmet alabileceği bir yere dönüşmesi gerekiyor.

MODERATÖR SUNUŞ

Prof. Dr. Cengizhan ÖZTÜRK
Boğaziçi Üniversitesi, İSEK
& İstanbul Sağlık Endüstrisi Küme Başkanı

TÜSAP Sağlık Teknolojileri Vizyon Toplantısında anket sorularımızı 4 bölüm olarak ele aldık. Birinci bölümde Türkiye sağlık sektörüne yönelik genel öngörüler paylaşıldı. İkinci bölümde global sermaye ve millileştirme ile ilgili bir iki sorumuz oldu. Ankete dayalı interaktif toplantı sürecinde ağırlıklı olarak sağlık teknolojilerindeki gelişmeler üzerinde görüşler belirtildi. Türkiye'deki teknoloji firmalarının küresel alanda gelişmeleri ve bu gelişmelerin sağlık sektörümüzü nasıl etkilediği ana teması ile ilgili bir grup sorularımız oldu. Son olarak Türkiye ve dünyanın gündeminde yer alan COVID-19 ile ilgili değerlendirmelerde bulunuldu. Sağlık teknolojileri alanında sektöre fayda sağlayacağını düşündüğüm bu toplantının çıktıları ile sektörün katkı sunması temennisi ile başarılar diliyorum.

METODOLOJİ

Sağlık sektörünü temsil eden fikir önderlerine 20 farklı soru soruldu. Katılımcılar her soruyu kendilerine verilen keypadler üzerinden tercih ettikleri şıkları işaretleyerek yanıtladılar. Kamuyu, STK'ları, özel sektörü ve üniversiteleri temsil eden 51 üst düzey yöneticinin verdiği yanıtlar üzerinden hazırlanan sonuç grafikleri yine katılımcılar tarafından yorumlandı. Katılımcıların yüzde 41,1'ini STK temsilcileri, yüzde 19,6'sını kamu yöneticileri oluşturdu. Özel sektör yöneticileri yüzde 13,8'lik, sağlık alanına odaklanmış üniversiteler ise yüzde 25,5'lik oranla yerini aldı.

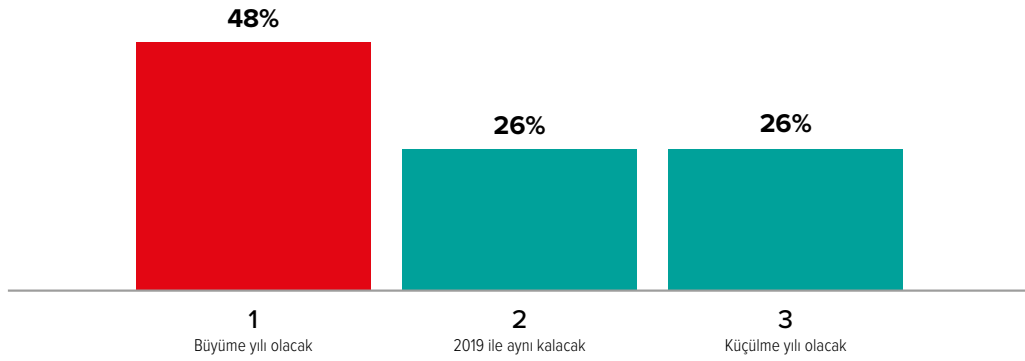

2020 SAĞLIK SEKTÖRÜ İÇİN BÜYÜME YILI OLACAK

Sağlık sektörünün bütüncül bir gözle gelişimini ölçmeyi hedefleyen “2020 yılında sağlık sektörü için özellikle teknolojik yatırımlar göz önüne alındığında öngörünüz nedir?” sorusuna katılımcıların yüzde 48’i “büyüme yılı olacak” yanıtını verdiği görüldü. Yüzde 26’şarlık eşit oranlar ile katılımcılar “2019 ile aynı kalacak” ve “küçülme yılı olacak” seçeneklerini işaretledi.

2020 yılı sağlık sektörü için öngörünüz nedir?

1. Büyüme yılı olacak
2. 2019 ile aynı kalacak
3. Küçülme yılı olacak

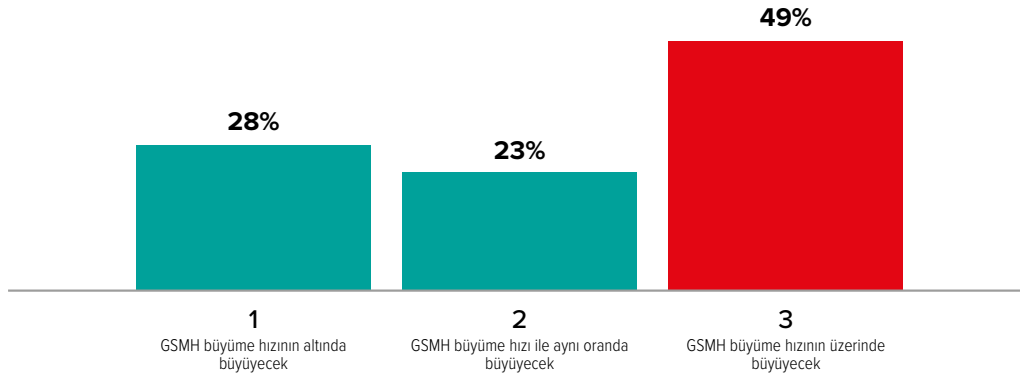

ÖNÜMÜZDEKİ 5 YILDA SAĞLIK YATIRIMLARINDA BÜYÜME BEKLENİYOR

Önümüzdeki 5 yılın değerlendirilmesi istendiğinde katılımcıların yüzde 72'lik bir kesiminin büyüme beklentisi içinde olduğu görüldü. Katılımcıların yüzde 28'i ise GSMH büyüme hızının altında büyüyeceği yönünde görüş belirtti. Yüzde 23'lük kesim GSMH ile aynı oranda büyüme beklerken, yüzde 49'luk bir kesim ise GSMH'nin büyüme hızından daha fazla büyüme olacağı öngörüsünde bulundu.

Önümüzdeki 5 yılda sağlık yatırımları;

1. GSMH büyüme hızının altında büyüyecek
2. GSMH büyüme hızı ile aynı oranda büyüyecek
3. GSMH büyüme hızının üzerinde büyüyecek

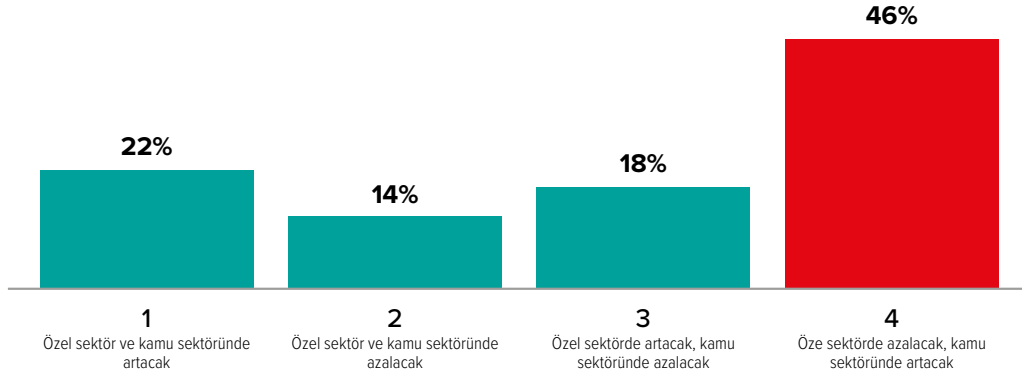

SAĞLIK YATIRIMLARI ÖZEL SEKTÖRDE AZALACAK KAMUDA ARTACAK

Sağlık yatırımlarındaki artış beklentisine ilişkin katılımcıların yüzde 22'si önümüzdeki 5 yılda sağlık yatırımlarının hem kamu hem de özel sektörde artacağı yönünde değerlendirme yaparken yüzde 14'ü bunun tam tersi olarak her ikisinde de azalacağına yönelik bir öngöründe bulundu. Yüzde 18 oranında katılımcı özel sektörde artış, kamuda azalma seçeneğini, yüzde 46'lık bir kesim ise kamu yatırımlarında artış, özel sektör yatırımlarında ise gerileme beklentisini işaretledi.

Önümüzdeki 5 yılda sağlık yatırımları;

1. Özel sektör ve kamu sektöründe artacak
2. Özel sektör ve kamu sektöründe azalacak
3. Özel sektörde artacak kamu sektöründe azalacak
4. Özel sektörde azalacak kamu sektöründe artacak

ÖZEL HASTANE RUHSATLARININ 2025'E KADAR UZATILMASI YATIRIMLARI ARTIRABİLECEK

Katılımcıların kamu yatırımlarında artış beklentileri bir yana özel hastane ruhsatlarının 2025'e kadar uzatıldığı belirtilerek özel sektörde de ciddi bir yatırım olacağı, aksi halde hastane yapabileceklerine dair ön izinli ruhsatlarının iptal olacağı söylendi. 2025'e kadar olan süreçte birçok kuruluşun bina ve hastane yapabileceği belirtildi.

YERLİ CİHAZ ÜRETMEK İSTEYEN GLOBAL FİRMALARA SAĞLIK BAKANLIĞI'NIN DESTEĞİ YOK

Yerli cihaz üretmek isteyen global firmaların sıkıntısının Sağlık Bakanlığı'nın bu firmalara destek vermemesi olduğu ve uygulamadan kaynaklı sorunlar çözüldüğünde yabancı kaynaklı firmaların yerleşmeye katılarak yatırım yapabileceği söylendi.

YAPISAL SORUNLARIN ÇÖZÜLMESİ HALİNDE FİRMALAR TÜRKİYE'YE YÖNELİR

Türkiye'nin birçok firmanın bölgesel yönetim merkezi olduğu ve bunun Türkiye'ye olan potansiyel ve insan kaynağına güvenin bir göstergesi olduğu belirtilerek yapısal sorunların çözülmesi halinde öngörülebilirlik artarsa ticari firmaların ister istemez Türkiye'ye yöneleceği ifade edildi.

FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇÖZÜLMELİ

Nüfusun yaşlandığı, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler ve sektörün yatırım yaptığı, sağlık turizminin geliştiği, yatırım için teşvik ve desteklerin de iyi olduğu belirtilerek uygun ortamın olduğu sadece finansal sürdürülebilirliğin çözülmesi gerektiği söylendi.

GLOBAL FİRMALAR BELİRLİ SORUNLAR ÇÖZÜLDÜĞÜNDE YATIRIM YAPABİLİR

Global büyük bir sistem bulunduğu, sağlık harcamalarının toplamının 7,7 trilyon Dolar olduğu, bunun 1.3'ünün ilaç, 300 Milyar Dolar'ının tıbbi cihaz olduğu ve Türkiye'nin de bunun yüzde 1'i oranında olduğu ifade edilerek global oyuncuların Türkiye'de bu ortamı hala olumlu gördüğü ve belirli sorunlar çözüldüğünde yatırım yapmaya yönelik bir bakış açısı içinde oldukları belirtildi. Türkiye'de değişik bir özellik olduğu ve depolara "hastane dışında satış yapamazsın" şartı koşulduğu, Türkiye'nin yüzde 1 olarak değil 400 milyona hitap eden bir nüfus olarak düşünülmesi gerektiği kaydedildi. Türkiye'nin bir model olduğu ve Kuzey Iraklı bir hastanın Türkiye'de dış tedavisi olduğunda Amerika'da yaptırmış gibi gördüğü belirtildi. Türkiye'nin bulunduğu coğrafyada kendi pazar büyüklüğünün yanı sıra etki alanı ile de hem yabancı hem yerli firmalar tarafından dikkate alınması gerektiği vurgulandı.

TÜRK FİRMALAR İHRACAT ARAYIŞI İÇİNDE

Türkiye'nin kendi coğrafyasında tıbbi malzeme algısının çok yüksek olduğu söylendi. Türkiye'de yerli firmalara devlet 49 yıllığına arazi verir, kiralar, başkasına devir hakkı vermezse ve 10 yıllık finans verilirse sorunun çözülebileceği, 1 yıl - 6 aylık finanslarla yatırım gücü olmayacağına değinildi.

Türk firmaların Türkiye'ye mal satmak yerine ihracat arayışı içinde olduğundan bahsedilerek plaster örneği verildi. Türkiye'ye satılan her plasterden zarar edildiği, ihracat ve eczane piyasası oturduğu için süspanse edilebildiği söylendi. Üretime başlandığında 2.5 Dolar olan hammaddenin 1.5 yıl sonra 5 Dolar olduğu ve plasterin ihale fiyatının şu anda 6 Dolar olduğu belirtildi.

RUS SANAYİCİLER TÜRK FİRMALARLA İŞBİRLİĞİNE HAZIR!

Rusya'nın Tula bölgesinden gelen bir Ticaret Odası ekibi ve birlikte gelen sanayicilerle MÜSİAD ziyaretleri sırasında işbirliği geliştirmeye yönelik bir oturum yapıldığı ve burada enteresan bir durum yaşandığı paylaşıldı. Rusya'ya Amerika'nın ya da Avrupa'nın uyguladığı ambargo dolayısı ile sertifikaları olsa bile bu ülkelere mal satamadıkları, dolayısı ile önümüzdeki dönem içinde Türkiye'yi kendilerine bir çıkış yolu olarak gördükleri, bilgilerini Türkiye'ye aktarıp Türkiye'deki sanayici ile işbirliği yaparak buradan Türk malı olarak dünyaya açılmak istediklerini belirttikleri kaydedildi. Görüşülen haftanın iki ülke arasında krizli bir hafta olmasına rağmen rahat oldukları belirtilerek kendilerinde bilgi bizde de bir algı olduğundan bahisle bunu birlikte yönetelim diye bir teklif olduğu ve bunun Türkiye için önemli bir fırsat olduğu söylendi.

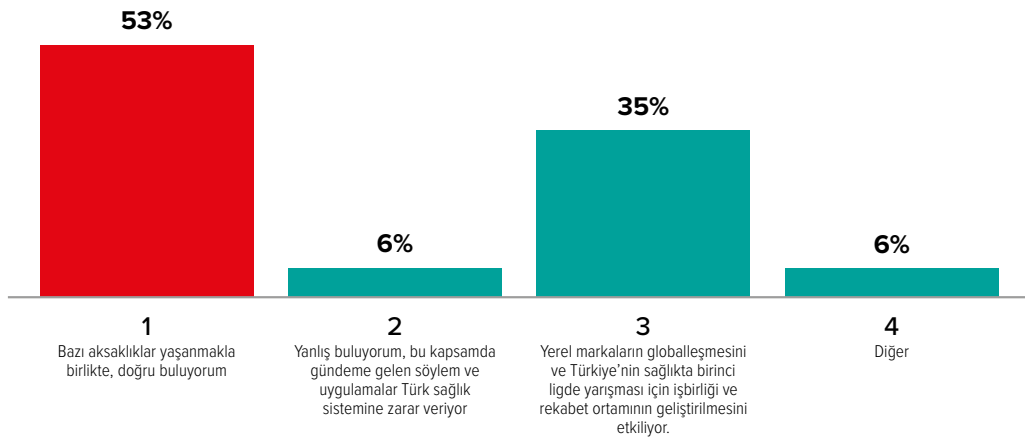

YERELLEŞME VE MİLLİLEŞME POLİTİKALARI BAZI AKSAKLIKLAR OLMAKLA BİRLİKTE DOĞRU

Türkiye’de uygulanan yerelleşme ve millileşme politikalarını nasıl buldukları sorulan katılımcıların yüzde 53’ü bazı aksaklıklar yaşanmakla birlikte doğru bulduklarını belirtti. Katılımcıların yüzde 35’i yerel markaların globalleşmesi ve Türkiye’nin sağlıkta birinci ligde yarışması için işbirliği ve rekabet ortamının geliştirilmesi gerektiğini düşünürken yüzde 6’sı Türkiye’de uygulanan yerelleşme ve millileşme politikalarını yanlış bulduğunu ve bu kapsamda gündeme gelen söylem ve uygulamaların Türk sağlık sistemine zarar verdiği yönünde seçeneği işaretledi.

Türkiye’de uygulanan yerelleşme ve millileşme politikalarını nasıl buluyorsunuz?

1. Bazı aksaklıklar yaşanmakla birlikte doğru buluyorum
2. Yanlış buluyorum, bu kapsamda gündeme gelen söylem ve uygulamalar Türk sağlık sistemine zarar veriyor
3. Yerel markaların globalleşmesi ve Türkiye’nin sağlıkta birinci ligde yarışması için işbirliği ve rekabet ortamının geliştirilmesi gerekir.
4. Diğer

YERELLEŞME YURTDIŞINA YANLIŞ ANLATILIRSA GLOBAL YATIRIMCIYI YÖNETMEK ZORLAŞIR

İlaç pazarı açısından düşünüldüğünde; yatırımcıların elinde parası olan hisseli şirketler olduğu ve sonuçta ne kadar çok kazanırım diye baktıkları belirtilerek ilacın pazarın binde 5'ini oluşturduğu ve dolayısı ile daha çok kazanacağı yerler varsa yatırımı oraya yapmayı tercih ettikleri söylendi. Türkiye'nin büyüyen, gelişen, düzenli ve regüle bir pazar olduğu ancak yerelleşme konusu yurtdışına yanlış anlatılırsa yurtdışındaki yatırımcıyı kontrol etmenin zor olacağı ifade edildi.

SAĞLIKTA YERELLEŞME VE MİLLİLEŞME POLİTİKASI OLMAMAKLA BİRLİKTE BİR YAKLAŞIM VAR!

Yerelleşme politikalarının sağlık spesifik mi yoksa sanayi anlamında mı olduğunun anlaşılmadığı ve sağlık ile ilgili bir doküman ya da deklere edilen bir bilgi olmadığı ve sağlıkla ilgili bir politika olduğunun düşünülmediği belirtildi. Sağlıkta yerelleşme ve millileşme konusunda doküman ilan edilmemiş olsa da bir yaklaşım olduğu, Maliye Bakanlığı'nın pozitif bir yaklaşım ile yüzde 15 fazla verip alabilirsiniz dediği ancak bunun sahada etkin bir uygulamasının olup olmadığı konusunda bazı sıkıntılar olduğu söylendi.

İLAÇTA YERELLEŞME VE MİLLİLEŞME HEYECANLA BAŞLADI ANCAK SONRA DURDU

Yerelleşme ve millileşme konusunun 20 yıl önce de konuşulan bir konu olduğu ancak konunun hep sözde kaldığı, uygulamada sıkıntılar olduğu belirtilerek ilaçta yerelleşme ve millileşme konusuna değinildi. Faz 1 ve Faz 2 yapıldığı, Kamu tarafından geri ödemeye girmesi ya da kamunun alması için süreler konulduğu, bu sürelerde üretimin sadece Türkiye'de yapılması şartı olduğu söylendi. İki fazdan sonra 3. fazda şikayet üzerine Ticaret Bakanlığı'nın sıkıntı görmesi ve bununla birlikte Sağlık Bakanlığı ve SGK'nın ise bir sıkıntı görmemesi neticesinde 3. fazda duraklama olduğu kaydedildi.

Mevzuatın medikal cihazların yüzde 15 oranında yabancılardan daha pahalıya alınacağını söylediği ancak bürokratların bunu uygulamadığı ve devletin de neden uygulanmadığına yönelik bir takip yapmadığı ifade edildi.

TIBBİ CİHAZ FİRMALARINA DEĞİL DE ÜRÜNÜ SATIN ALAN HASTANELERE DESTEK VERİLSİN

Yerelleşme ve millileşme konusunda bir rehber doküman, bir yol haritası olmadığı belirtilerek 5 bakanlığın üst düzey bürokratlarının katılımı ile 5 kalem tıbbi cihaz ile ilgili yerelleşme politikasının olduğu ancak sonuçta hiçbir şey olmadığı söylendi. Tıbbi cihaz sektörünün yüzde 15 pahalıya alımı ile ilgili olarak, bu durumun teknik engelle girdiğinin her ortamda belirtildiği, yüzde 15 fazla vermenin global bütçeden yüzde 15 fazla gideceği şeklinde algılandığı, kiminin 100, kiminin 99 birime verdiği ve bu süreçte belki 99 kuruştan kaybedildiği söylendi. Tıbbi cihaz firmalarına değil de yerli malı alan hastanelere global bütçeden yüzde 3-5 ya da 10 oranında destek verilmesinin millileşmenin önünü daha fazla açacağı vurgulandı.

ASIL TEŞVİK İHRACATTA YAPILMALI

İlaç ve medikalde ülkenin kaynaklarının kısıt olduğundan bahsedilerek Çin modeli önerildi. Konya'da üretilen 100 bin Dolarlık bir ürün Çin'de de aynı fiyattan üretiliyorsa Konya'dan 1000 Dolar, Çin'den 3000 Dolar getirme maliyeti olduğunda Çin Hükümetinin yüzde 15 ihracat teşviki ile Çin'deki ürünün sizden yüzde 13 daha ucuz hale getirdiği belirtildi. Asıl teşvik yapılacak yerin ihracat olması gerektiği, diğer sektörlerde hayali ihracat olsa bile TİTCK'nın yakın gözetimi ile bu sektörlerde suistimallerin olmayacağı kaydedildi.

TIBBİ CİHAZDA BELİRLEYİCİ BÜYÜK FİRMALAR VAR

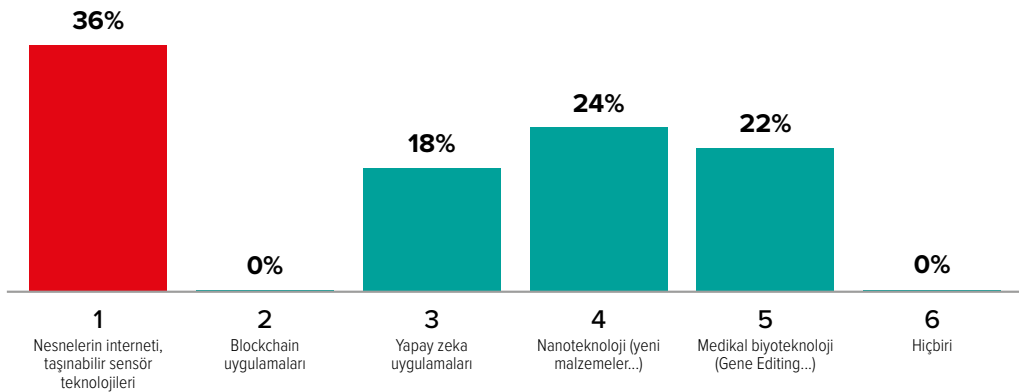
TİTCK'ya kayıtlı tedarikçiler de dahil 7000 firma olduğu ancak globalde bakıldığında 7 trilyon Dolarlık harcamanın 300 milyarı tıbbi cihaz ise bunun yüzde 85'inin aslında 35 civarında firmada olduğu belirtildi. Büyük oyuncuların ağırlığı olduğu, tıbbi cihaza herkesin girebildiği ancak önünde sonunda belirleyici büyük firmaların olduğu kaydedildi.

NESNELERİN İNTERNETİ VE TAŞINABİLİR SENSÖR TEKNOLOJİLERİ ORTA VADE ETKİSİNİN BÜYÜKLÜĞÜ İLE ÖNDE

Katılımcıların yüzde 36'sı Türk sağlık sistemine orta vadede etkisinin büyüklüğü açısından “nesnelerin interneti ve taşınabilir sensör teknolojileri”ni diğer teknolojileri göre önde gördü. “Blockchain uygulamaları” seçeneği hiç işaretlenmezken önde görülen teknolojiler olarak sırası ile yüzde 24 ile “nanoteknoloji, yeni malzemeler”, yüzde 22 ile “medikal biyoteknoloji (gene editing)” ve yüzde 18 ile “yapay zeka uygulamaları” seçenekleri işaretlendi.

Aşağıdaki teknolojik gelişmelerden hangisini, Türk sağlık sistemine orta vadede etkisinin BÜYÜKLÜĞÜ açısından en önde görüyorsunuz?

1. Nesnelerin İnterneti, Taşınabilir Sensör Teknolojileri
2. Blockchain Uygulamaları
3. Yapay Zeka Uygulamaları
4. Nanoteknoloji, Yeni Malzemeler
5. Medikal Biyoteknoloji (Gene Editing)
6. Hiçbiri

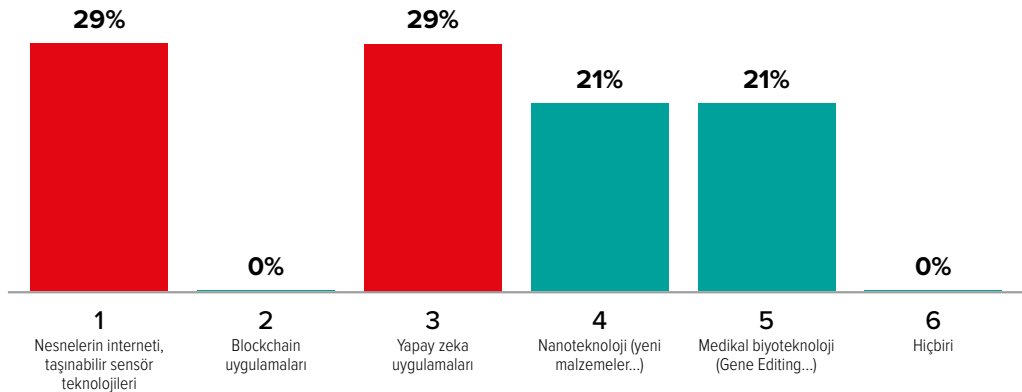

SAĞLIK TEKNOLOJİLERİNİN HER ALANINDA FIRSAT VAR

Türk sağlık sisteminin orta vadede gelişmesinde fırsat yaratması açısından önde görülen teknolojiler sorulan katılımcıların yüzde 29'arlık kesimleri "nesnelerin interneti, taşınabilir sensör teknolojileri" ile "yapay zeka uygulamaları" seçeneklerini; yüzde 21'erlik kesimleri ise "nanoteknoloji, yeni malzemeler" ile "medikal biyoteknoloji (gene editing)" seçeneklerini işaretledi.

Aşağıdaki teknolojik gelişmelerden hangisini, Türk Sağlık Sisteminin orta vadede GELİŞMESİNDE FIRSAT YARATMASI açısından en önde görüyorsunuz?

1. Nesnelerin İnterneti, Taşınabilir Sensör Teknolojileri
2. Blockchain Uygulamaları
3. Yapay Zeka Uygulamaları
4. Nanoteknoloji, Yeni Malzemeler
5. Medikal Biyoteknoloji (Gene Editing)
6. Hiçbiri

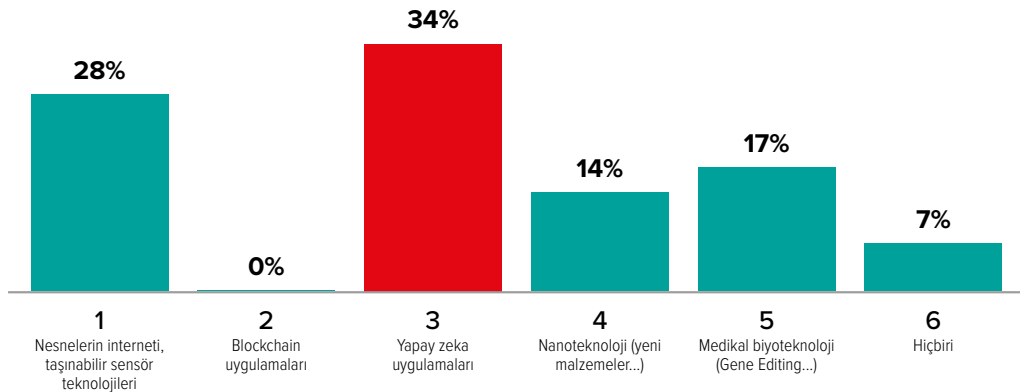

YAPAY ZEKA KONUSUNDA BİLGİ BİRİKİMİ VE KRİTİK KÜTLE MEVCUT

Türkiye’de sağlık sistemine katkı sağlama potansiyeli olabilecek bilgi birikimi ve kritik kütleye sahip teknolojilerin hangisi olduğu sorulan katılımcıların yüzde 34’ü “yapay zeka uygulamaları”, yüzde 28’i “nesnelerin interneti, taşınabilir sensör teknolojileri”, yüzde 17’si “medikal biyoteknoloji (gene editing)” ve yüzde 14’ü “nanoteknoloji, yeni malzemeler” seçeneklerini işaretledi. Yüzde 7’lik bir kesim ise bu teknolojilerin hiçbirinde bilgi birikimi ve kritik kütleye sahip olunmadığı yönünde görüş belirtti.

Aşağıdaki teknolojik gelişmelerden hangisinde, Türkiye’de sağlık sistemine katkı sağlama potansiyeli olabilecek bir bilgi birikimi ve kritik kütle olduğunu düşünüyorsunuz?

1. Nesnelerin İnterneti, Taşınabilir Sensör Teknolojileri
2. Blockchain Uygulamaları
3. Yapay Zeka Uygulamaları
4. Nanoteknoloji, Yeni Malzemeler
5. Medikal Biyoteknoloji (Gene Editing)
6. Hiçbiri

YAPAY ZEKA KONUSUNDA FARKLI ŞEYLER YAPILABİLİR

Nanoteknoloji, biyoteknoloji konularında fazla özgün şeyler üretilmediği, ülkenin entelektüel kapasitesinin sonucu bir tasarım, ilaç ya da cihaz olmadığı ancak yapay zekada durumun farklı olduğu, eğer kodlamacı ya da yazılımcı iseniz farklı şeyler yapabileceğiniz söylendi. İstinye Üniversitesinde büyük veri kullanılarak onkoloji konusunda bir yapay zeka yazılımı yapıldığı ve çok yakında dünyaya satılacağı ifade edildi. Bu yazılımın medikal parkların 8 tanesinde kurulduğu dolayısı ile yapay zeka uygulamalarında bir bilgi birikimi ve kritik kütle olduğu ve Türk sağlık sektörünün yapay zeka ile dünyanın önüne geçebileceği belirtildi. Türkiye'nin elinde büyük veri olmasının ülkenin güçlü yanı olduğu vurgulandı.

NANOTEKNOLOJİDE BİR KRİTİK KÜTLE MEVCUT

Yapay zekanın popüler ve kirletilmeye çok açık bir terim olduğu ancak Türkiye adresli, tüm yazarlarının Türkiye olduğu Natura grubu dergilerde yayını çıkan tek alanın nanoteknoloji olduğu söylendi. Yapay zeka deyince arkasında ne olduğunun bilinmediği ancak kulakların en çok duyduğu alanın yapay zeka olduğu, bu nedenle kişileri biraz güdülediği belirtildi. Bu açıdan bakıldığında nanoteknolojide bir kritik kütle olduğu kaydedildi.

SUNUM, UNAM, MEMS NANOTEKNOLOJİ ALANINDA ÇALIŞIYOR

1 milyardan fazla para harcanan araştırma altyapılarının 6550 kapsamında yeniden yapılanma, üniversite-sanayi işbirliği gibi bir yöne gidildiği ifade edilerek bu altyapılardan SUNUM, UNAM, MEMS'in nanoteknoloji konusunda, sadece birinin biyoteknoloji konusunda olduğu kaydedildi.

SAĞLIK BİLİŞİMİ İÇİN PARASAL KAYNAK YOK

Türkiye'de ciddi bir data seti olduğu, ciddi veri toplandığı ve birçok kişinin sağlıkta yapay zeka üzerine uygulama geliştirme konusunda motive olduğu söylenerek dünyada iyi bilinen 3 onkoloji yazılımı olduğu ikisinin cihaz üreticine ait olduğu diğerinin tek kişi olduğu ve Roche'un bu yazılım firmasını 1.3 milyar Dolara satın aldığı bilgisi paylaşıldı. Datanın ve know-how verebilecek yetenekli doktorların olduğu ancak yazılımcıların para alamamak gibi bir dertlerinin olduğu belirtilerek sağlık bilişimine akan parada bir sıkıntı olduğu söylendi. Ne özel ne de devlet hastanelerinin Amerika'da olduğu gibi bir kaynak aktarımının söz konusu olmadığı, kaynak olmadığında yazılımcı istihdam etmenin zor olduğu, geliştiriciliği finanse etmenin bir yolunun bulunması gerektiği belirtildi.

KORUYUCU SAĞLIK SGK TARAFINDAN FİNANSE EDİLMELİ

Onkoloji yazılımı uygulaması örnek verilerek parasını kimin ödeyeceği sorusuna yanıt olarak sağlık ile ilgili uygulamalara ilişkin; Türkiye'de daha az masraf yapılması ve daha az geri ödeme

için bu uygulamaların parasını SGK'nın ödeyeceği yanıtı verildi. Koruyucu sağlığın Sosyal Güvenlik Kurumunun finanse etmesi gereken alanlardan biri olduğunun kanunda yazıldığı ancak SGK'nın koruyucu sağlık konusunda ödemesinin yok denecek kadar az olduğu vurgulandı. Hasta diyabet olmadan ya da ayağı kesilmeden hasta ile ilgili diyabete yönelik ödemeleri SGK yapmış olsa belki daha az hastanın ayağının amputé olacağı, daha az ödeme yapılacağı söylendi. Bu yazılımları kullanarak hizmet sunan bir sağlık hizmet sunucusundaki ödemeyi belirli bir oranda artırması halinde yazılımların yaygın bir şekilde kullanılmış olacağı ifade edildi. Ödemesi gereken yerin SGK olduğu ve Sağlık Bakanlığının kendisinin finanse edebilmesi gibi bir durumun olmadığı kaydedildi.

BİYOTEKNOLOJİDE BİRTAKIM SIKINTILARIN ÇÖZÜLMESİ HALİNDE BÜYÜK GELİŞMELER OLACAKTIR

Dünyada 1 trilyon Dolar ilaç harcaması olduğu bunun yaklaşık 300 milyar Dolarının biyoteknoloji olduğu ve bu rakamın gittikçe artacağı söylenerek 2019'un SGK tarafından 40 milyar TL ile kapatıldığı ve bunun yaklaşık 6.5 milyarının biyoteknoloji ilaçları olduğu belirtildi. Kutuda yüzde 2.8'e paranın yüzde 25'inin ödendiği ve bir önlem alınmaz ise gittikçe durumun aleyhte olacağı söylendi. Türkiye'nin bu konuda çalışma yaptığı birtakım sıkıntıların çözülmesi halinde Türkiye'de çok büyük gelişmelerin olacağı ve ihracat yapılacağı düşüncesi paylaşıldı.

SAĞLIK VERİSİ İLE TIBBİ AMAÇLI ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜLÜYOR

TÜSEB'in belgelendirme ve akreditasyon için büyük veri araştırmalarının yapay zeka birimi ve simülasyon merkezinin uygulamaların doğru çalışıp çalışmadığını ölçmek, verinin belli bir kümesinde çalışıp sonra daha büyük bir veride doğruluklarını ortaya çıkarmak anlamında yapıldığı belirtilerek sağlık verisinin önceden yönetim amaçlı kullanıldığı, şimdi ise tamamen tıbbi amaçlı kullanmaya yönelik çalışmalar yürütüldüğü söylendi. Bilişim ile yönetme kültürünün yayılması gerektiği, herkesin bilgi ve doğru data ile yönetmek gibi bir anlayışa sahip olmadığı ifade edildi. Kamunun ya da büyük yapıların içinde orta seviyede kişilerin bile sistemleri kolayca yönetebileceği altyapıların oluşturulmaya çalışıldığı, Türkiye adına "big data" ve "yapay zeka"nın gelecekte öne çıkacağı söylendi.

EKONOMİK TÜRBÜLANSIN EN FAZLA HİSSEDİLDİĞİ SEKTÖRLERDEN BİRİ DİJİTAL SEKTÖRÜ

Türkiye'de ekonomik türbülansın finansal boyutu ile en fazla hissedildiği sektörlerden birinin hizmet sektörü olduğu ve dijital sektörünün de bu sektörden olması hasebi ile son 2 yılda ciddi bir sarsıntı içinde olduğu aslında sorudaki tüm seçeneklerin Türkiye için birer fırsat olduğu ekonomik ve doğru yönlendirmenin yapılması gerektiği ifade edildi.

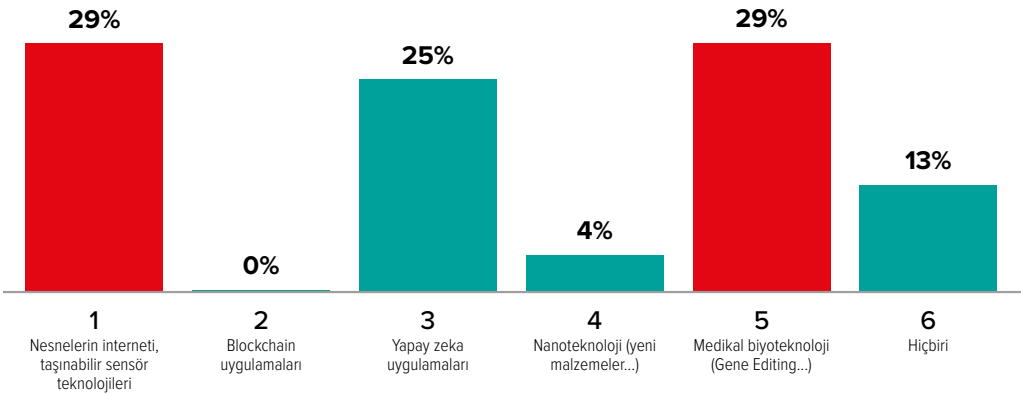

YAPAY ZEKA, NESNELERİN İNTERNETİ VE BİYOTEKNOLOJİ ALANLARINDA BİRTAKIM FARKINDALIK ÇALIŞMALARI MEVCUT

Katılımcılara hangi teknolojik alanlarda Kamu (Sağlık Bakanlığı stratejileri) tarafında önemli farkındalık ya da programlar olduğu sorulduğunda yüzde 29'arlık oranlarda “nesnelerin interneti, taşınabilir sensör teknolojileri” ile “medikal biyoteknoloji (gene editing)” seçenekleri işaretlendi. Katılımcıların yüzde 25'i “yapay zeka uygulamaları” ve yüzde 4'ü “nanoteknoloji, yeni malzemeler” seçeneklerini işaretlerken yüzde 13'lük kesim hiçbir teknolojik alanda Kamu (Sağlık Bakanlığı stratejileri) tarafında önemli farkındalık ya da programlar bulunmadığı yönünde seçeneği işaretledi.

Aşağıdaki teknolojik alanların hangisinde, Kamu (Sağlık Bakanlığı stratejileri) tarafında önemli farkındalık/programlar bulunduğunu düşünüyorsunuz?

1. Nesnelerin İnterneti, Taşınabilir Sensör Teknolojileri
2. Blockchain Uygulamaları
3. Yapay Zeka Uygulamaları
4. Nanoteknoloji, Yeni Malzemeler
5. Medikal Biyoteknoloji (Gene Editing)
6. Hiçbiri

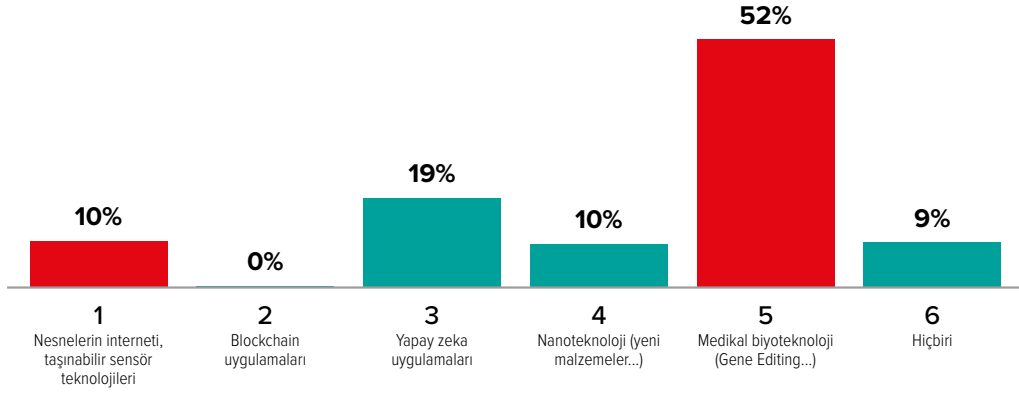

PROJE DESTEĞİ VEREN KURUMLAR TARAFINDAN MEDİKAL BİYOTEKNOLOJİ ALANINDA FARKINDALIK SAĞLANIYOR

Katılımcılara hangi teknolojik alanlarda Kamu (Proje desteği veren kurumlar) tarafından önemli farkındalık ya da programlar olduğu sorulduğunda yüzde 52'si "medikal biyoteknoloji (gene editing)" seçeneğini işaretledi. Bu oranı yüzde 19 ile "yapay zeka uygulamaları", yüzde 10'luk oranlar ile "nesnelerin interneti, taşınabilir sensör teknolojileri" ve "nanoteknoloji, yeni malzemeler" seçenekleri izledi. Yüzde 9'luk kesim hiçbir teknolojik alanda Kamu (Proje desteği veren kurumlar) tarafında önemli farkındalık ya da programlar bulunmadığı yönünde seçeneği işaretledi.

Aşağıdaki teknolojik alanların hangisinde, Kamu (Proje desteği veren kurumlar) tarafında önemli farkındalık/programlar bulunduğunu düşünüyorsunuz?

1. Nesnelerin İnterneti, Taşınabilir Sensör Teknolojileri
2. Blockchain Uygulamaları
3. Yapay Zeka Uygulamaları
4. Nanoteknoloji, Yeni Malzemeler
5. Medikal Biyoteknoloji (Gene Editing)
6. Hiçbiri

BLOCKCHAIN ALANINDAN UZAK DURULUYOR

Nesnelerin interneti, taşınabilir sensör teknolojileri, blockchain uygulamaları, yapay zeka uygulamaları, nanoteknoloji, yeni malzemeler ve medikal biyoteknoloji (Gene Editing) olmak üzere geliştirilebilir teknolojik alanlar ile ilgili sorularda katılımcıların hiçbirisi, hiçbir soruda blockchain uygulamaları seçeneğini işaretlemedi.

Blockchain ile ilgili olarak dünyada başka yatırım problemlerinin konuşulmaya başlandığı, ne kadar çok şifrelenirse o kadar büyük storage'lara ihtiyaç olduğu, maliyetlerin arttığı ve veri transferi problemlerinin olduğu belirtilerek bu nedenle herkesin Blockchain alanından uzak durduğu ifade edildi.

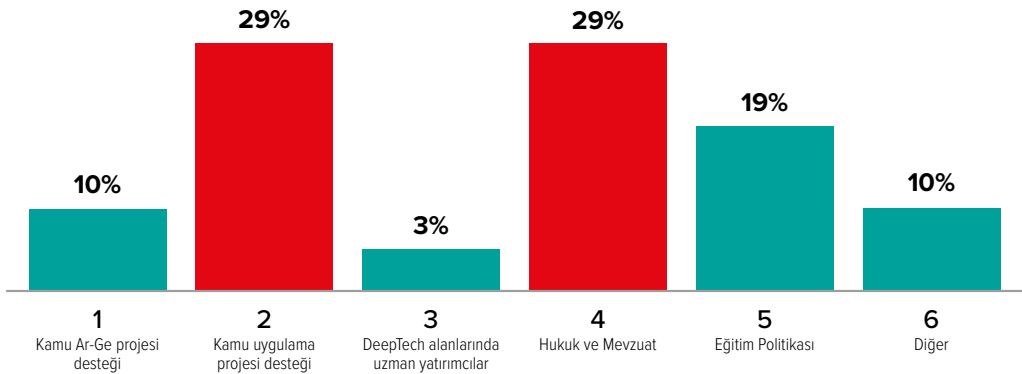

UYGULAMA PROJESİ DESTEĞİ VE HUKUK İYİLEŞMEYE EN FAZLA İHTİYAÇ DUYULAN ALANLAR

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamaların hızlanması için iyileştirmeye en fazla ihtiyaç duyulan faktörün ne olduğu sorulan katılımcıların yüzde 29’arlık kesimleri “Kamu uygulama projesi desteği” ve “hukuk ve mevzuat” seçeneklerini işaretledi. Bu oranı yüzde 19 ile “eğitim politikası”, yüzde 10 ile “Kamu Ar-Ge projesi desteği” ve yüzde 3 ile “DeepTech alanlarında uzman yatırımcılar” seçenekleri izledi. Yüzde 10’luk bir kesim bunların dışında bir konuyu en fazla ihtiyaç duyulan faktör olarak görerek “diğer” seçeneğini işaretledi.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamaların hızlanması için iyileştirmeye en fazla ihtiyaç duyulan faktör sizce nedir?

1. Kamu Ar-Ge projesi desteği
2. Kamu Uygulama projesi desteği
3. DeepTech Alanlarında Uzman Yatırımcılar
4. Hukuk ve Mevzuat
5. Eğitim Politikası
6. Diğer

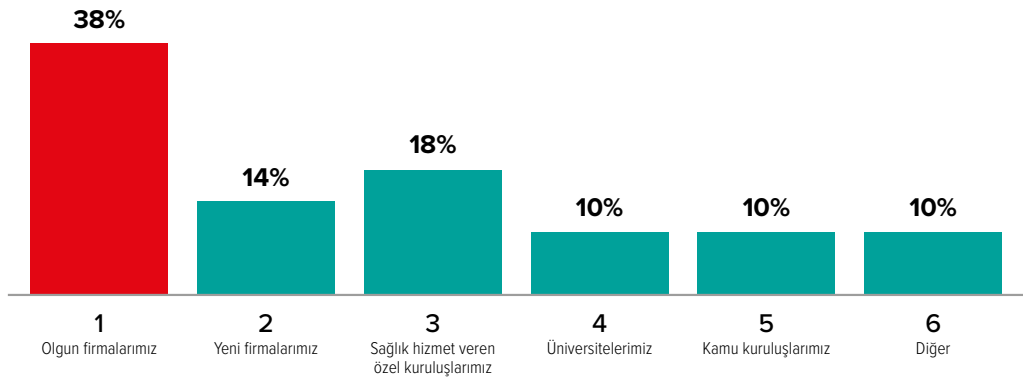

SAĞLIK ALANINDAKİ UYGULAMALARI OLGUN FİRMALAR HIZLANDIRIR

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamalarının hızlanması konusunda en hazır durumda olan kurum ve kuruluşların hangileri olduğu sorulan katılımcıların yüzde 38’i “olgun firmalar” derken yüzde 18’i “sağlık hizmeti veren özel kuruluşlar” seçeneğini işaretledi. Katılımcıların yüzde 14’ü sağlık alanındaki uygulamaların hızlanmasında yeni firmaları hazır bulurken yüzde 10’arlık kesimler üniversiteler ve kamu kuruluşlarının hazır olduğunu düşündü.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamalarının hızlanması konusunda en hazır durumda olan sizce nedir?

1. Olgun firmalarımız
2. Yeni firmalarımız
3. Sağlık hizmet veren özel kuruluşlarımız
4. Üniversitelerimiz
5. Kamu kuruluşlarımız
6. Diğer

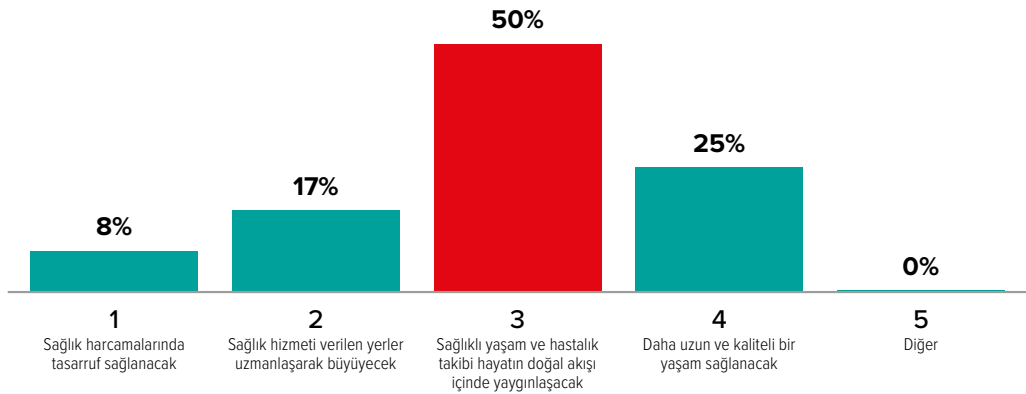

SAĞLIKLI YAŞAM VE HASTALIK TAKİBİ HAYATIN DOĞAL AKIŞI İÇİNDE YAYGINLAŞACAK

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamalarının en önemli etkisinin ne olacağına yönelik öngörülerini sorulan katılımcıların yüzde 50’si “sağlıklı yaşam ve hastalık takibi hayatın doğal akışı içinde yaygınlaşacak” yanıtını verdi. Katılımcıların yüzde 25’i “daha uzun ve kaliteli bir yaşam sağlanacak” derken yüzde 17’si “sağlık hizmeti verilen yerlerin uzmanlaşarak büyüyecek” ve yüzde 8’i ise “sağlık harcamalarında tasarruf sağlanacak” seçeneklerini işaretledi.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamalarının SİZCE en önemli etkisi ne olacak?

1. Sağlık harcamalarında tasarruf sağlanacak
2. Sağlık hizmeti verilen yerler uzmanlaşarak büyüyecek
3. Sağlıklı yaşam ve hastalık takibi hayatın doğal akışı içinde yaygınlaşacak
4. Daha uzun ve kaliteli bir yaşam sağlanacak
5. Diğer

İYİ YETİŞMİŞ GENÇ YETENEKLER VE ÇOK İYİ START-UP'LAR VAR

Sağlık alanında iyi yetişmiş genç yetenekler ve çok iyi Start-up'lar olduğu ve önümüzdeki yıllarda bunların sağlık alanında katkılarının fazla olacağı söylendi.

TEKNOLOJİLER HAYATI DAHA DA KARMAŞIK HALE GETİRECEK

Tüm seçeneklere karşıt bir görüş olarak teknolojilerin doğal yaşamı kolaylaştırmayıp hayatı daha da karmaşıklatacağı söylendi.

NE DOKTOR NE HASTA ÖZGÜR HAREKET EDEBİLİYOR

Sağlığın demokrasisinden bahsedildi. Sağlık sistemi içinde ne doktorun ne de hastanın aslında çok özgür hareket edemediği, belirli konularda belirli insanlara bağlı olduğu söylendi. IoT ve yapay zekanın periferde hasta odaklı ve sağlıklı yaşamı sağlayacak şekilde pozitif şeyler kazandıracağı ifade edildi.

BİLGİLENME ARTTIKÇA İNSANLARIN SAĞLIKLA İLGİLİ KAYGILARI DA ARTIYOR

Bilgi toplanmaya başlayınca herkesin simetrik ve asimetrik bilgilendirme ihtimalinin arttığı ve insanların sağlıkları ile ilgili kaygılarında da güçlenme olduğu belirtildi. Koronavirüs salgınından sonra Umre'den gelen hastaların kontrol edildiği, önceki yıllarda bu kişilerin neredeyse yarısında grip gibi hastalıklar olduğu, şimdi ise 28 bin muayeneden 10-12 kişide gribal enfeksiyonlar görüldüğü söylendi. İnsanların yüksek korkuları nedeni ile kendilerini aşırı dikkat ettiği ve grip vakalarının bile az görüldüğü, bu sebeple teknolojinin ve bilişimin insanların yaşamına katkı sağlayacağı ifade edildi.

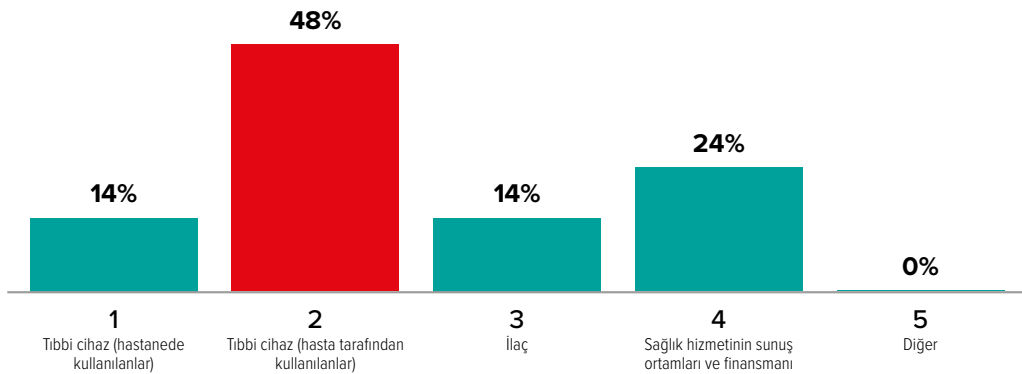

SAĞLIK UYGULAMALARININ EN KAPSAMLI ETKİSİ TIBBİ CİHAZ SEKTÖRÜNDE OLACAK

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık alanındaki uygulamalarının en kapsamlı etkisinin hangi sağlık alt sektöründe olacağı sorulan katılımcıların yüzde 48’i “hasta tarafından kullanılan tıbbi cihazlar” derken yüzde 14’ü “hastanede kullanılan tıbbi cihazlar” seçeneğini işaretledi. Sağlık alanındaki uygulamaların en kapsamlı etkisinin katılımcıların yüzde 24’ü sağlık hizmetinin sunulduğu ortamları ve finansmanında yüzde 14’ü ise ilaç alt sektörlerinde olacağı öngörüsünde bulundu.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’de sağlık alanında uygulamalarının SİZCE EN KAPSAMLI etkisi hangi sağlık alt sektöründe olacak?

1. Tıbbi Cihaz (hastanede kullanılanlar)
2. Tıbbi Cihaz (hasta tarafından kullanılanlar)
3. İlaç
4. Sağlık Hizmetinin Sunuluş Ortamları ve Finansmanı
5. Diğer

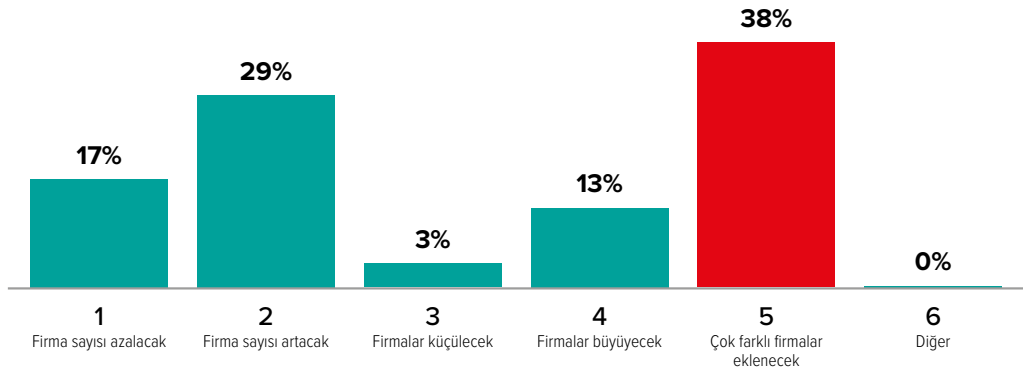

İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ UYGULAMALARI İLE SEKTÖRE ÇOK FARKLI FİRMALAR EKLENECEK

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık alanında ilaç ve tıbbi cihaz uygulamalarının en önemli etkisinin ne şekilde olacağı sorulan katılımcıların yüzde 38’i “çok farklı firmalar eklenecek” seçeneğini işaretledi. Bu oranı yüzde 29 ile “firma sayısı artacak”, yüzde 17 ile “firma sayısı azalacak” seçenekleri izledi. Firmaların büyüyeceğini düşünen katılımcıların oranı yüzde 13 olurken yüzde 3’lük kesim firmaların küçüleceği yönünde öngörülerini belirtti.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’deki sağlık alanında İLAÇ ve TIBBİ CİHAZ uygulamalarının SİZCE en önemli etkisi ne şekilde olacak?

1. Firma sayısı azalacak
2. Firma sayısı artacak
3. Firmalar küçülecek
4. Firmalar büyüyecek
5. Çok farklı firmalar eklenecek
6. Diğer

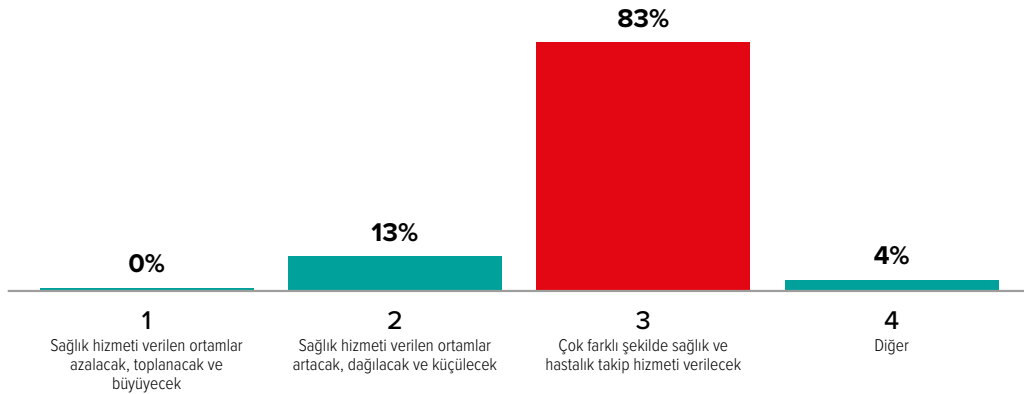

ÇOK FARKLI ŞEKİLLERDE SAĞLIK VE HASTALIK TAKİP HİZMETİ VERİLECEK

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak Türkiye’de sağlık hizmet ortamlarındaki uygulamaların en önemli etkisinin ne şekilde olacağı sorulan katılımcıların yüzde 83’ü “çok farklı şekillerde sağlık ve hastalık takip hizmeti verilecek” seçeneğini işaretledi. Yüzde 13 oranında kesim ise “sağlık hizmeti verilen ortamlar artacak, dağılacak ve küçülecek” öngörüsünde bulundu. Sağlık hizmeti verilen ortamların azalacağı, toplanacağı ve büyüyeceği hiçbir katılımcı tarafından düşünülmezken katılımcıların yüzde 4’ü “diğer” seçeneğini işaretledi.

Yukarıda seçmiş olduğunuz teknolojik alandaki gelişmelerin, Türkiye’de SAĞLIK HİZMET ORTAMLARINDAKİ uygulamaların SİZCE en önemli etkisi ne olacak?

1. Sağlık hizmeti verilen ortamlar azalacak, toplanacak ve büyüyecek
2. Sağlık hizmeti verilen ortamlar artacak, dağılacak ve küçülecek
3. Çok farklı şekillerde sağlık ve hastalık takip hizmeti verilecek
4. Diğer

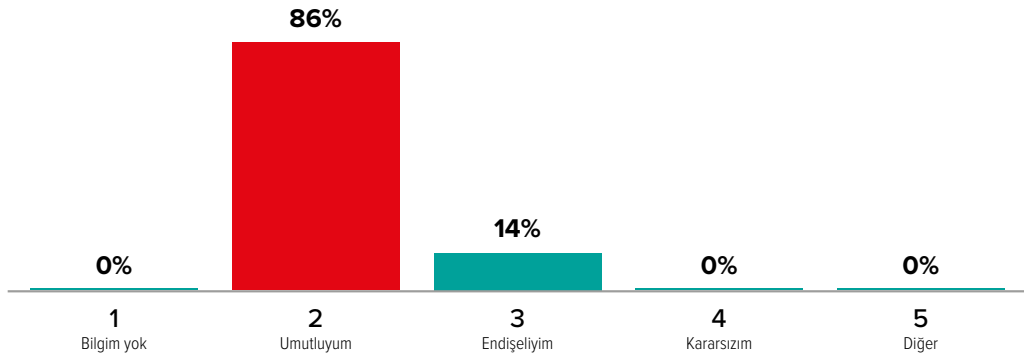

TEKNOLOJİ ALANINDAKİ GELİŞMELERİN SAĞLIK ALANINDAKİ ETKİLERİ UMUT VERİCİ

Önceki sorularda verilen cevaplar göz önünde bulundurularak teknolojik alandaki gelişmelerin Türkiye’de sağlık alanındaki etkileri söz konusu olduğunda hissiyatları sorulan katılımcıların 86’sı umutlu olduğunu belirtirken yüzde 14’ü endişeli olduklarını ifade etti.

Yukarıda belirtilen teknolojik alandaki gelişmelerin Türkiye’de sağlık alanındaki etkileri söz konusu olduğunda aşağıdaki durumlardan hangisi sizin KİŞİSEL hissiyatınızı en iyi açıklar?

1. Bilgim yok
2. Umutluyum
3. Endişeliyim
4. Kararsızım
5. Diğer

SAĞLIK BAKANLIĞI TEKNOLOJİ ANLAMINDA BAŞARILI

Bilim Teknoloji ve Yenilik Kurulunun önümüzdeki 1 yıl odaklanılacak teknoloji alanlarını tespit ettiği belirtilerek tıbbi teknolojiler ve ilacın bu alanların başında geldiği söylendi. Sağlık Bakanlığının teknoloji anlamında başarılı olduğu belirtilerek bu alanın tüm ülkelerin kullanabileceği öncelikli alan olduğu, sağlık datalarının buna uygun olduğu ifade edildi.

BİRAZ DA SEKTÖRÜN KAMUYU YÖNLENDİRMESİ GEREK

Müteselsil sorumluluktan bahsedilerek Kamunun bu işlerin tamamını yapmayacağı, Kamu ve özel sektörün kaynaklarının aynı insan kaynağı olduğu, Kamunun bilgi olarak beslenmesi halinde başarı sergileyeceği söylendi. Kamunun insanlardan oluşan tüm yapılar gibi parası olana borç verdiği, parası olmayana destek vermediği söylendi. Dolayısı ile burada ihracatla, yatırım çekmekle, Kamunun SUT dışı alanlarda yaptığı şeylerle oyuna dahil olmak gerektiği ve Kamunun sektörü yönlendirdiği gibi biraz da sektörün Kamuyu yönlendirmesi gerektiği belirtildi.

EKONOMİK DEĞER YARATMAK GEREK

Bilgi üretildiğinde daha sağlıklı olunmaya, kullanılan ilacı daha doğru kullanılmaya çalışılacağı, gelecekle ilgili beklentilerin olumlu olduğu ancak bunu sadece Kamudan beklemek yerine toplu olarak ve her tarafı düşünerek hareket etmek ve bir ekonomik değer yaratmak gerektiği belirtildi.

KAMUNUN MÜŞFİK BAKIŞ AÇISI POZİTİF ETKİ YARATIR

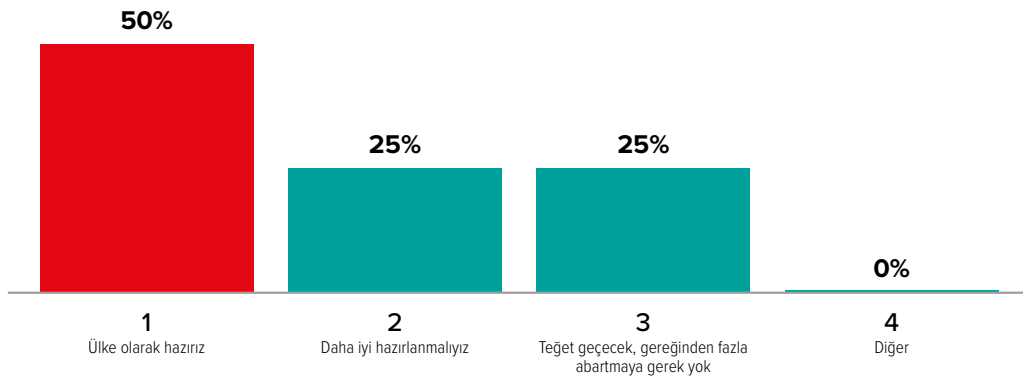
Sektörün moral ve motivasyon açısından psikolojik etkiye ihtiyacı olduğu, Kamunun daha müşfik ve sektörü heveslendirecek bakış açısına sahip olmasının pozitif etki yaratacağı belirtildi.

COVID-19 KONUSUNDA ÜLKE OLARAK HAZIRIZ!

Dünyanın ve Türkiye'nin gündemini meşgul eden COVID-19 konusunda Türkiye olarak karşılaşılan tabloyu, hazırlıkları ve alınan tedbirleri değerlendirmeleri istenen katılımcıların yüzde 50'si "ülke olarak hazırız" yanıtını verdi. Yüzde 25'er oranlar ile katılımcılar "daha iyi hazırlanmalıyız, bu salgın ülkemize de mutlaka gelecek" ve "Türkiye'den teğet geçecek, gereğinden fazla abartmaya gerek yok" seçeneklerini işaretledi.

COVID-19 konusunda Türkiye olarak karşılaştığımız tabloyu, hazırlıkları ve alınan tedbirleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

1. Ülke olarak hazırız,
2. Daha iyi hazırlanmalıyız, bu salgın ülkemize de mutlaka gelecek,
3. Türkiye'den teğet geçecek, gereğinden fazla abartmaya gerek yok,
4. Diğer

KATILIMCI LİSTESİ

Feyzullah AKBEN / TÜSAP Yürütme Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Dilek Sema ARICI / Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı
Zekeriya AVŞAR / İVEK Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Sabahattin AYDIN / Medipol Üniversitesi Rektörü
Dr. Şuayip BİRİNCİ / Sağlık Bakan Yardımcısı
Prof. Dr. Melih BULUT / Haliç Üniversitesi Rektörü
Levent CAN / MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. Osman COŞKUN / Cumhurbaşkanlığı Bilim Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu Üyesi
Dr. Öğr. Üyesi Orhan ÇÖMLEK / Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknopol Genel Müdürü
Nael DABBAGH / GE Healthcare Türkiye Genel Müdürü
Metin DEMİR / SEİS Yönetim Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Teyfik DEMİR / TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Sermet Gün ERDEM / SASDER Başkanı
Dr. Öğrt. Üyesi İtir ERKAN / İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı
Barbaros EROĞLU / Kurumsal Çözümler Direktörü, GE Healthcare
Hakan GÜNDÜZ / Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı
İsmail HIZLI / Medipol Sağlık Grubu Satınalma Direktörü
Dr. Seyit KARACA / TOBB Sağlık Sektör Meclis Başkanı
Dr. Kağan KARAKAYA / Sağlık Bakan Danışmanı
Dr. Ecz. Harun KIZILAY / TİTCK Başkan yardımcısı
Dr. Sinan KORUKLUOĞLU / Sağlık Bakan Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Ayberk KURT / İstinye Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı
Mustafa Aydın KÜÇÜK / Eczacıbaşı Monrol Genel Müdürü
Öztürk ORAN / TOBB Yönetim Kurulu Üyesi
Sevgi ÖKTEN / Abbott - Director Global Government Affairs Turkey
Ayhan ÖZTÜRK / ARTED Başkanı
Prof. Dr. Cengizhan ÖZTÜRK / İSEK, İstanbul Sağlık Endüstrisi Küme Başkanı
Prof. Dr. Gürkan ÖZTÜRK / Medipol Üniversitesi Remer Genel Müdürü
Elif ÖZMAN PUSAT / ARTED, Genel Sekreter Yardımcısı
Prof. Dr. İlhan SATMAN / TÜSEB Türkiye Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar Enstitüsü Başkanı
Prof. Dr. Sevim SAVAŞER / Biruni Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Dr. Abdulvahit SÖZÜER / Sağlık Bakanlığı Strateji Başkanı
Beşir Kemal ŞAHİN / TÜSAP Genel Sekreteri
Hüseyin ŞAHİN / SADER Yönetim Kurulu Yedek Üyesi
Dr. Salih Kenan ŞAHİN / Pendik Belediye E. Başkanı
Gürdal ŞAHİN / ARTED Yönetim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Engin ULUKAYA / İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı
Sevgi UNAN / Türkiye Sigorta Birliği
Recep USLU / TİTCK Başkan Yardımcısı
Hakan YURDAKUL / Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi

* İsimler soyisim alfabetik olarak listelenmiştir.

“

TIBBİ TEDARİKİN TÜM TARAFLARI SAĞLIKTA ORTAK GELECEK İÇİN BİRARAYA GELDİ

“

Kaliteli ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti için kaynakların verimli kullanılmasının ve uluslararası standartlarda tedarik zinciri yönetiminin önem kazandığı günümüzde; tıbbi tedarik yönetimiyle ilgili sorunları tartışmak, yeni teknolojileri takip etmek ve başarılı uygulamaları paylaşmak amacıyla Tıbbi Tedarik Kongresi'nin beşincisi 11-13 Aralık 2019 tarihleri arasında Ankara'da başarı ile gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanlığı, Sağlık Bakanlığı, SGK, üniversiteler, özel sağlık kuruluşları, medikal endüstri ve tıbbi tedarik sektörünün önemli sivil toplum kuruluşlarının destek ve katılımlarıyla düzenlenen 5. Tıbbi Tedarik Kongresi, başta Sağlık Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Emine Alp Meşe, Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu Üyesi Prof. Dr. Necdet Ünüvar, TİTCK Başkanı Dr. Hakkı Gürsöz, TÜSEB Başkanı Prof. Dr. Adil Mardinoğlu ve Kamu Hastaneleri Genel Müdürü Prof. Dr. Hilmi Ataseven ve SGK yetkilileri olmak üzere tedarik sektörünün tüm taraflarının katılımıyla düzenlendi.

Satur tarafından organize edilen Kongre, Sağlık Endüstrisi Platformundan Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekler Federasyonu (TÜMDEF), Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS), Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği (ARTED), Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği (SADER), İVEK, Üniversite Hastaneler Birliği (ÜHB) ve Medikal Kümelenmeler Platformu işbirliğiyle yapıldı.

11
PANEL

5
SEKTÖREL
TOPLANTI

1000
KATILIMCI

SEKTÖRÜN
TÜM
BİLEŞENLERİ
BİR ARADA

**SAĞLIK BAKAN YARDIMCISI
PROF. DR. EMİNE ALP MEŞE**

“Kaliteli ve etkin bir sağlık hizmet sunumu için sürecin doğru bir şekilde yönetimi önemlidir. Üretim ve ithalattan başlamak üzere nihai kullanıldığı yere kadar süreçteki tüm kişi ve kurumlar açısından oldukça önemlidir.

Bakanlık olarak bu hususun öneminin farkında olup bu alandaki politikalarımızı ve yatırımlarımızı bu bilinçle gerçekleştirmekteyiz.”

**CUMHURBAŞKANLIĞI SAĞLIK VE GIDA POLİTİKALARI KURUL ÜYESİ
PROF. DR. NECDET ÜNÜVAR**

“Sağlık sektöründe de savunma sanayiindeki gibi kendi üretimimizi kendimizin yapması gerekiyor. Bundan 3-5 yıl sonra sağlık sektöründeki üretim başarılarımızı konuşmak kurul olarak hayalimiz.”

5. Tıbbi Tedarik Kongresi 2019 / Sonuç Raporu

“DÜNYA PAZARINDA ÜRETİCİ KONUMUNDA BİR ÜLKE OLMA YOLUNDA İLERLEMekteyiz”

Sağlık Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Emine Alp Meşe

Tıbbi tedarik yönetimiyle ilgili sorunlar, yeni teknolojiler ve başarılı uygulamaların gündeme taşındığı kongrede konuşan Sağlık Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Emine Alp Meşe, sağlık hizmet sunumunda tıbbi tedarikin öneminden bahsederek “Kaliteli ve etkin bir sağlık hizmet sunumu için sürecin doğru bir şekilde yönetimi önemlidir. Üretim ve ithalattan başlamak üzere nihai kullanıldığı yere kadar süreçteki tüm kişi ve kurumlar açısından oldukça önemlidir. Bakanlık olarak bu hususun öneminin farkında olup bu alandaki politikalarımızı ve yatırımlarımızı bu bilinçle gerçekleştirmekteyiz.” dedi.

Ürün Takip Sistemi ile 2017 yılından itibaren tıbbi cihazların kayıtlarının daha etkin bir şekilde yapıldığını ve firmaların özellikle önceki dönemde yaşadıkları sorunları gidermek üzere çalışmaların devam ettiğini kaydeden Meşe, “Özellikle risk grubu yüksek ürünlerde halihazırda devam eden tekil takip süreçlerinin, 2020 yılı itibarıyla tüm tıbbi cihazlarda zorunlu olarak başlamasıyla birlikte ilaçta olduğu gibi tüm süreç bu alanda da kontrol altına alınacaktır. Böylece; malzeme yetersizliğinden ötürü hizmet sunumunu aksatacak unsurlar, oluşmadan önce sistem üzerinden tespit edilebilecek, önleyici tedbirler hızla tarafımızca alınabilecektir.” diye konuştu.

Özellikle önümüzdeki yıl itibarıyla yürürlüğe girecek olan yeni tıbbi cihaz regülasyonundan bahseden Meşe, “Bu, üreticiler başta olmak üzere tüm taraflara ciddi sorumluluklar getirmektedir. Yeni mevzuat, tıbbi cihazlarda uygulanan yaklaşımı kökten değiştirmiş ve asgari güvenlik kriterlerinden azami güvenlik ve kalite seviyesine evrilmiştir. Geçiş sürecinde ve sonrasında yaşanabilecek her sorun, nihayetinde sağlık hizmet sunumunun olumsuz olarak etkilenmesine neden olabilecektir. Yeni mevzuatı uyumlaştırma çalışmalarımız sektörümüzün de desteği ile tamamlanmış olup Avrupa Birliği ile görüşmelerimiz ise halen devam etmektedir. Ayrıca üreticilerimizin ve tedarikçilerimizin sorunsuz bir geçiş sağlayabilmesi için ülke genelinde eğitim çalışmalarımız da devam etmektedir. Bu süreçte özellikle üreticilerimizin klinik çalışmalara ağırlık vermesi oldukça önemlidir. Sizlerin bu alanda yapacağı çalışmalara Bakanlık olarak her türlü desteği sunma gayretimiz devam edecektir.” dedi.

Sağlık hizmet sunumunda sürdürülebilirliğin en temel unsur olduğunu ifade eden Prof. Dr. Emine Alp Meşe konuşmasını şöyle sürdürdü: “Bu sebeple tüm alanlarda olduğu gibi tıbbi cihaz alanında da üretimimizin çok güçlü olması göz ardı edilemez bir hedef olarak karşımızda durmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2018 yılında 3,8 milyar TL geri ödeme yapılmıştır. Tutar bazında imal ürün kullanım oranı ise bir önceki yıla göre yüzde 10 civarında bir artış göstererek yüzde 34,6 oranına ulaşmıştır. Bu oranın en az yüzde 50 seviyelerine çıkması hedefiyle çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Bu bağlamda bildiğiniz üzere 2017 yılında Bakanlığımıza bağlı sağlık tesislerinin tıbbi cihaz alımlarında yerli ürünlerin tercih edilmesi hakkında Genelge’yi yayınlamış yerli ürün kullanımı teşvik edilmiştir.

Bakanlık olarak sektörün yaşamakta olduğu güncel sorunların farkında olduğumuzu ve bu sorunların çözümü noktasında ilgili birimlerimizi talimatlandırdığımızı belirtmek isterim. Diğer kamu paydaşlarımızın süreçlerinde yaşanan sorunların giderilmesi için Bakanlık olarak sizlere öncülük etme noktasında her türlü gayreti göstereceğimizi bilmenizi isterim.

Dünya pazarında üretici konumunda bir ülke olma yolunda ilerlemekteyiz. Sizlerin sadece üretmeye ve ihracat yapmaya odaklanmanız için gerekli ortamın sağlanması amacıyla çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bu sebeple halihazırda yürürlükte olan ulusal mevzuatlarımızdan kaynaklı sorunlarınızı gidermek üzere mevzuat güncelleme çalışmalarımıza da hız vermiş bulunmaktayız.

Son dönemde, ülkemizin iş yapma kolaylığı endeksinde 60. sıradan 43. sıraya yükselmiş olması aslında ülkemiz yatırım ortamının genel itibarıyla daha da iyi konuma geldiğini göstermektedir. Bu gelişme; ülkemize yapılacak tıbbi cihaz yatırımlarında önümüzdeki süreçte artış olacağına işaret etmektedir.

Ayrıca özellikle TÜSEB tarafından yapılan çağrılar ile bu alanda gerçekleştirilecek Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri Bakanlığımızca fonlanacak olup teknolojinin her geçen gün geliştiği sağlık sektöründe küresel alanda daha rekabet edebilir bir ülke olma yönünde tüm imkanlar seferber edilecektir.”

Tıbbi cihazlar başta olmak üzere ülkemizin sağlık alanında cazibe merkezi haline gelmesi için uygun yatırım ortamının sağlanması amacıyla iş forumlarının düzenlendiğini söyleyen Meşe, “Ülkeler ile ikili anlaşmalar yapmaktayız. Bu amaçlarla kurduğumuz Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. yani USHAŞ tarafından yaptığımız bu çalışmalar ile üreticilerimizin bölgesel ve küresel pazarda marka olabilmeleri için ilgili süreçlerde yönlendirici ve hızlandırıcı çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Geçtiğimiz günlerde 80 firmamızın katılımı ile Özbekistan’da gerçekleştirdiğimiz Özbek - Türk Sağlık İş Forumu’nda sağlık alanında 11 farklı anlaşmaya imza atılmıştır. Bu işbirliklerin ülkemize önemli katkılar sağlayacağına ve sektörümüzün desteğiyle bu işbirliklerin artarak devam edeceğine inanıyoruz.” diye konuştu.

“ FIRSATLARI VE RİSKLERİ DOĞRU DEĞERLENDİREREK SAĞLIK ALANINDAKİ BAŞARILARI DEVAM ETTİRMEK GEREKİYOR”

Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurul Üyesi Prof. Dr. Necdet Ünüvar

Fiziki yapılar, ekipman ve insan gücü olmak üzere sağlıkta başarı için üç önemli alan doğru kurgulanamazsa yol alınmayacağını söyleyen Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurul Üyesi Prof. Dr. Necdet Ünüvar, 2002 yılından bu yana bu kompozisyonun tüm taraflarla birlikte ve doğru bir şekilde yapılmasından dolayı başarı sağlandığını belirtti.

Devasa şehir hastaneleri, acil organizasyonları, kaliteli sağlık hizmet sunumu, sağlık turizmi gibi birçok alanda başarılar sağlandığını söyleyen Ünüvar, “Önümüzdeki süreçte fırsatları ve riskleri doğru değerlendirerek bu başarıyı devam ettirmek gerekiyor. Tedarik zincirini konuşurken sağlık sisteminin getirdiği yoğun hasta trafiği, malpraktis, yaşam süresinin uzaması, sağlıktan beklentilerin artması gibi konular maliyet unsuru olarak çıkıyor. Verebileceğimiz en kaliteli, etkin ve ucuz hizmeti optimum şartlarda sunmak gerekiyor.” dedi.

İlaç, tıbbi cihaz ve sağlık hizmet sektöründe fırsatları iyi değerlendirmek gerektiğini ifade eden Ünüvar, başarılı ve sürdürülebilir sağlık hizmeti için tedarik zincirinin sağlanması gerektiğini vurguladı. Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu olarak sağlık ve gıda alanında tüm konuları gündeme aldıklarını ifade eden Ünüvar, “Savunma sanayiinde başarımız bizim ürettiğimiz milli üretim ile gerçekleşti. Dışarıya bağımlılığımız azaldı. Sağlık sektöründe de savunma sanayiindeki gibi kendi üretimimizi kendimizin yapması gerekiyor. Bundan 3-5 yıl sonra sağlık sektöründeki üretim başarılarımızı konuşmak kurul olarak hayalimiz.” diye konuştu.

“ DOĞRU TEDARİK ZİNCİRİ VE STOK YÖNETİMİ SAĞLAYARAK VERİMLİLİĞİ ARTIRMAK ÖNEMLİ ARZ EDİYOR ”

KHGM Genel Müdürü Prof. Dr. Hilmi Ataseven

Etkin, kaliteli ve kesintisiz sağlık hizmetinde kaynakların verimli kullanılması için tedarik yönetiminin önemini vurgulayan KHGM Genel Müdürü Prof. Dr. Hilmi Ataseven, “En doğru tedarik zinciri ve stok yönetimi sağlamak, verimlilik artırıcı eylemler gerçekleştirmek, tüketimi kontrol altına almak, uluslararası teknolojileri takip etmek ve yerli malzemelerin kullanımını yaygınlaştırarak süreç yönetmek önemli.” dedi.

Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü'nün yaklaşık 850 sağlık tesisi olduğu düşünüldüğünde etkin tedarik yönetimi ve bunu kullanacak sistemlerin öneminin daha iyi anlaşılacağını belirten Ataseven, “Tıbbi tedarik zincirinde en önemli amaçlardan biri sunulan sağlık hizmetinin kullanılan ürünlerin en hızlı ve kaliteli şekilde hastaya ulaşımını sağlamak olmalıdır. Hepimiz ayrı ayrı bu zincirin parçasıyız ve bir başarı elde edeceksek bu tüm tarafların büyük çaba ve destekleri ile olacaktır. Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü olarak bu süreçteki görevimiz zincirin son halkası olan hastalara sağlık hizmet sunumunu kaliteli hale getirirken yerli ürün kullanımını da yaygınlaştırmak, gelişmiş tüm teknolojileri kullanarak hastanelerimizi gerekli kalite seviyesinde tutmaktır.” diye konuştu.

Sağlık Bakanı'nın da direktifleri doğrultusunda ilaç ve tıbbi sarf malzemelerine erişim kolaylığı sağlamak, sağlık teknolojileri yerleşme ve yerelleşme çalışmalarına destek olmak ve süreçleri sadeleştirmek amacı ile çalışıldığını ifade eden Ataseven, Sağlık Market ile ilgili çalışmalara şöyle değindi:

“Bakanlığımız ile DMO arasında imzalanan tedarik işbirliği protokolü ile benzer ihtiyaçlar için uygulanan tedarik yöntemi fiyat farklılıklarını ortadan kaldırmak ve standardizasyonu sağlamak, tedarik süreçlerini sadeleştirerek zaman ve işgücü tasarrufu sağlamak, yerli ürün tedarikini teşvik etmek ile ilaç ve tıbbi cihazlara erişim kolaylığı sağlamak, elektronik açık ihaleler ile alımları gerçekleştirmek amaçlanmaktadır. Bu proje kapsamında sağlık tesislerimizin ihtiyaçlarına yönelik olarak 94 kalem temel tıbbi sarf malzeme ve koklear implant alımı gerçekleştirmiş olup ilaç alımı kapsamında 14 kalem nükleer tıp ürünü temin edilmiştir. 2020 yılında yeni ilaç ve özellikli tıbbi sarf malzemelerin sürece dahil edilmesi planlanmaktadır. İlaç ve sarf malzemeler dışında tıbbi cihazların da sağlık market çalışması kapsamına alınması süreci devam etmektedir.”

“ SAĞLIK SEKTÖRÜNDEKİ PAYDAŞLARIMIZLA ÜLKEMİZ ADINA CİDDİ İHRACATLAR YAPIYORUZ”

İKMİB Başkanı Adil Pelister

Tıbbi tedarik sektörünün kimya sektörü ve ihracatın önemli bir dalı olduğunu ifade eden İKMİB Başkanı Adil Pelister, “İstanbul Kimyevi Maddeler İhracatçıları Birliği olarak 16 alt sektörden ilaç ve medikal sektörün önemli yeri vardır. İKMİB olarak bu alt sektörlerle ciddi çalışma yapıyoruz. Sağlık sektöründeki paydaşlarımızla ülkemiz adına ciddi ihracatlar yapıyor, ihracat ve ithalat dengesinin birebir olması için elimizden gelen gayreti sarf ediyoruz.” dedi.

Kalite anlamında Batı’daki rakiplerle eşdeğer, fiyat anlamında da Doğu’daki rakiplerden rekabetçi duruma geldiğini söyleyen Pelister, “Sektörde yaşanan sıkıntı, dilek ve talepleri birliğimiz aracılığı ile Kamu otoriteleri ile paylaşıyor, birlikte çözüm üretiyoruz. Kongrenin ana konularından olan tıbbi tedarikte yerelleşme ve millileşme maddesi çok önemli. Zira tıp alanında ilaç ve türevleri ile tıbbi tedarik ve türevleri, alt kırımları başlı başına dünyadaki en kritik yönetim unsurlarından biri haline gelmiştir. Her iki kırım da direkt olarak sağlığını ve hatta çevre sağlığını ilgilendiriyor. Yerli ve milli ilaç geliştirme ve üretme konusunda son yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Üst Kurul Kararı’nı destekliyoruz. Tıbbi cihaz alanında da benzer bir modelin oluşturulması gereğinin altını önemle çiziyor ve İKMİB olarak her türlü desteği vereceğimizi taahhüt ediyoruz.” diye konuştu.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 1. OTURUM

“

SEKTÖRÜN NABZINI TUTAN OTURUMLAR İLGİYLE TAKİP EDİLDİ

“

Sağlıkta ortak geleceğin konuşulduğu, sorunlar ve çözüm önerilerinin paylaşıldığı 5. Tıbbi Tedarik Kongresi'nin oturumlarında yerelleşme ve millileşmeden Ar-Ge'ye, tedarik sorunlarından ödeme süreçlerine, değer bazlı tedarıktan alternatif satın alma yöntemlerine kadar sektörü ilgilendiren tüm konular geniş bir perspektifte ele alındı. Kamu, üniversite ve özel sağlık yöneticileri ile STK temsilcilerinin konuşmacı olarak yer aldığı oturumlar 3 gün boyunca ilgi ile takip edildi.

5. Tıbbi Tedarik Kongresi Konu Başlıkları

- Ar-Ge, Yerelleşme, Millileşme ve Üretim Kapasitesinin Geliştirilmesi
- Ödeme Sürelerinin Sağlık Hizmet Sunumuna Etkileri (interaktif oturum)
- Üniversite Hastaneleri Tedarik Sorunları ve Geleceği
- Sağlık Market - Üniversite Hastanelerinin Tıbbi Tedarik Yönetiminde Tedarik Paylaşım Platformu Uygulaması
- Sağlıkta Ortak Gelecek - Sürdürülebilir Sağlık Hizmet Sunumunda Değer Bazlı Tedariki Kim Yapmalı?
- Üreticiler İçin Yeni Mevzuat: MDR
- Alternatif Satın Alma Yöntemleri
- İlaç ve Tıbbi Sarf Malzemelerde Kullanım Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi
- İlaç Tedarikinde Güncel Konular
- Tıbbi Tedarik Zincirinde Uçtan Uca Dijital Entegrasyon

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 1. OTURUM

AR-GE, YERELLEŞME, MİLLİLEŞME VE ÜRETİM KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Ar-Ge, Yerelleşme, Millileşme ve Üretim Kapasitesinin Geliştirilmesi oturumu Cumhurbaşkanlığı Teknoloji ve Bilim Politikaları Kurulu Üyesi Dr. Osman Coşkun'un moderatörlüğünde yapıldı. Oturumda konuşmacı olarak TITCK Başkanı Dr. Hakkı Gürsöz, TÜSEB Başkanı Prof. Dr. Adil Mardinoğlu, İSEK ve INOVITA Koordinatörü ve Boğaziçi Üniversitesi Prof. Dr. Cengizhan Öztürk, MEDİKÜM, MediClusTR'den Dr. Ahmet Aydemir, SADER Başkanı Tansu Halıcı ve ASELSAN Sağlık Sistemleri Program Direktörü Ömer Demirkaya yer aldı.

İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ ÖNCELİKLİ ODAKLANILMASI GEREKEN 27 TEKNOLOJİ ALANININ İLK SIRALARINDA**Cumhurbaşkanlığı Teknoloji ve Bilim Politikaları Kurulu Üyesi Dr. Osman Coşkun**

Cumhurbaşkanlığı Teknoloji ve Bilim Politikaları Kurulu çalışmalarından bahseden Dr. Osman Coşkun, bu çalışmalar neticesinde 27 odaklanılması gereken teknolojik alanın tespit edildiğini söyledi. İlaç ve tıbbi cihazın bu alanların ilk sıralarında geldiğini kaydeden Coşkun, sektörün önünün açık olduğunu söyledi. Dünyanın ve Türkiye'nin ilaç ve tıbbi cihaz konusunda

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 1. OTURUM

sürekli kendini yenileyeceğini belirten Coşkun, oturum konusuna da değinerek istenilen hedeflere ulaşmak için yerelleşme ve millileşmenin bir kültür haline gelmesi gerektiğini ifade etti.

TÜSEB OLARAK ÜRÜNLERİN PAZARA HIZLI ULAŞMASI İÇİN BİR FONLAMA SİSTEMİ OLUŞTURMAK İSTEDİK

TÜSEB Başkanı Prof. Dr. Adil Mardinoğlu

TÜSEB olarak ürünlerin yerleştirilmesi ve sağlık sektöründe etkili bir şekilde kullanılması için destek veren bir kurum olarak yer aldıklarını ifade eden Prof. Dr. Adil Mardinoğlu, ilaç, tıbbi cihaz ve tanı kitinin yerleştirilmesine ilişkin TÜSEB vizyonunu anlattı. Dünyada uygulanan sistemleri anlatan ve bireysel ve dönüşümsel tıp ile temel araştırmada ürün belli bir aşamaya geldikten sonra fonlama yapan firmaların işe dahil olduğunu ve ürünün hızlı bir şekilde hastaya ulaşması için gerekli kaynağın sağlandığını söyledi. Sisteme bakıldığında klinik çalışmaların birçoğunun özel firmalar tarafından fonlandığını söyleyen Mardinoğlu, Türkiye’de ise bu iş için para ayırabilecek sektörün eksikliğinin hissedildiğini belirtti. Bu noktada TÜSEB’i konumlandırırken TÜBİTAK’ın aynı bir kurum olması yerine onun tamamlayıcısı bir kurum konumu ile ürünlerin pazara daha hızlı ulaşması için bir fonlama sistemi oluşturmak istediklerini kaydetti.

TÜRKİYE KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRÜNLERDE DIŞA BAĞIMLI

İSEK ve INOVITA Koordinatörü ve Boğaziçi Üniversitesi Prof. Dr. Cengizhan Öztürk

Kamunun hedef büyüttüğünden, 600 milyon dolar ihracatı ile endüstrinin uluslararası arenada kendini ispat ettiğinden, üniversitelerin de altyapı ve araştırma geliştirme yaptığından bahseden Prof. Dr. Cengizhan Öztürk, bunlarla birlikte ulusal sağlık sisteminin katma değeri yüksek ürünlerde dışa

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 1. OTURUM

bağımlı olduğunu vurguladı. Bunun dış ticaret açığının en önemli 2. sebebi olduğunu belirten Öztürk, her yıl bu problemin büyüdüğüne işaret etti. Hizmet tarafında çok iyi işler yapılarak bir yere gelindiğini ancak geline nokta sürdürülebilirlik problemi olduğunu kaydeden Öztürk, sanayi destek programları, biyoteknoloji ve tıbbi cihaz sektöründe inovasyon alanları-network uygulamaları, sağlık endüstri kümeleri gibi iyi uygulamalar hakkında bilgi verdi. Sektörün önünün açılması gerektiğine vurgu yapan Prof. Dr. Cengizhan Öztürk, “Yerli üreticilerimiz sattıklarının karşılığını alacak ve hızla sermayelerini geliştirecek ki, yüksek teknoloji odaklı Ar-Ge ve Start-up destek faaliyetleri fayda versin. Üniversite araştırma merkezlerinin sürdürülebilirliğini

ve sanayi ile işbirliğini sağlama odaklı 6550 sayılı kanunumuz var ancak tıbbi cihaz odaklı ilerliyor mu, bakmak gerekiyor. Kümelenme destekleri yavaş ilerliyor. VC fonları kurulacaktı. Sağlık odaklı fon bulunmuyor. 50 Milyon TL hedefi olan medtech/biotech fon mu olur?” diye konuştu.

YERLİ ÜRETİCİLER KÜRESEL SERMAYE ŞİRKETLERİ GİBİ DERİN SERMAYE BİRİKİMİNE SAHİP DEĞİL

MEDİKÜM, MediClusTR’den Dr. Ahmet Aydemir

MEDİKÜM Samsun kümelenmesinden bahseden ve Valilik, Sağlık Müdürlüğü ve üniversitelerle işbirliği ile çalıştıklarını ve Bafra’da bir Medikal OSB, Samsun’da Tıbbi Cihaz Teknolojileri Meslek Lisesi’nin kurulduğunu söyleyen MEDİKÜM, MediClusTR’den Dr. Ahmet Aydemir, 19 Mayıs Üniversitesi ve Samsun Üniversitesi’nin de lisans ve yüksek lisans bölümleri açıldığını belirtti. Ar-Ge’nin para isteyen bir uğraş olduğunu, rahat ve huzurlu bir ortamda fikir üretebilen kişilerin işi olduğunu ifade eden Aydemir, üretim kapasitesinin geliştirilmesinin ise talep ile orantılı olduğunu, talep varsa kapasitenin gelişeceğini yoksa gelişmeyeceğini söyledi. Yerleşme konusuna değinen ve Türkiye’nin yüzde 80 ithal ürünlerle ihtiyacını giderirken üreticilerin yüzde 75 ihracat yaparak varlığını sürdürmeye çalıştığını vurgulayan Aydemir, yerli firmaların küresel sermaye şirketleri gibi derin sermaye birikimine sahip olmadığından küresel firmalarla rekabet edecek gücünün bulunmadığına işaret etti. Yerli firmaları yaşatmak gerektiğine değinen Aydemir, “Bizler öldüğümüzde önünde hiçbir engel kalmadığından tedarik çok daha pahalıya yapılacak ve istihdamınız azalacaktır. Millileşme konusunda ise bir Kamu kararı lazımdır.” diye konuştu.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 1. OTURUM

SEKTÖRÜN ÖNÜNDEKİ FİNANSAL ENGEL KALKARSA AR-GE'Yİ ZATEN KENDİSİ YAPACAKTIR SADER Başkanı Tansu Halıcı

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de sağlık denilince akla sağlık hizmet sunumunun geldiğini ve tıbbi cihaz tarafının ise biraz geride kaldığını söyleyen SADER Başkanı Tansu Halıcı, Ar-Ge ve inovasyonun sadece devlet destekleri ile ya da fon enjeksiyonları ile yürüyecek bir iş olmadığını işin tabiatı gereği sektör olarak yapılması gereken bir iş olduğunu ifade etti. Sektörün bu konuda elinden geldiğini yaptığını ancak finansal-ekonomik engeller ortadan kalktıktan sonra Ar-Ge’nin Kamu istediği için değil, sektörün dinamiği gereği yapılacağını söyledi. Tıbbi cihaza ilaç gibi bakmamak gerektiğini ifade eden Halıcı, kullanım frekansı çok düşük olması itibari ile maliyeti yüksek bir sektör olduğuna değindi. Türkiye’de yerli kalmanın sürdürülebilir olmadığını ve dışarıya açılma olmazsa sürdürülebilirliğin olmayacağını sözlerine ekleyen Halıcı, Kamunun kıt kaynakları endüstriye dönemezse yapılan Ar-Ge’nin moral bozukluğu ve yanlış kaynak kullanımı gibi iki sonucunun olacağını söyledi.

GLOBAL ÖLÇEKTE GÜÇLÜ BİR MEDİKAL MARKA OLUŞTURMAYI AMAÇLIYORUZ

ASELSAN Sağlık Sistemleri Program Direktörü Ömer Demirkaya

Ulaşım, güvenlik, enerji, otomasyon ve sağlık sektörlerinde yerleşmeye katkı sağlamaya çalışıldığını söyleyen ASELSAN Sağlık Sistemleri Program Direktörü Ömer Demirkaya ise UGES’in sağlık sektörüne yönelik çalışmalarından bahsetti. Savunma sanayinde özgün ve yerli ürünler üretme konusunda bir başarının yakalandığını söyleyen Demirkaya, ASELSAN olarak bunu sağlıkta da başaracaklarına inandığını belirtti. Global ölçekte güçlü

bir medikal marka oluşturmayı amaçladıklarını sözlerine ekleyen Demirkaya, yeri ve milli ürünlerin ASELSAN markası ile geliştirilmesi konusunda örnekler paylaştı. Tıbbi görüntüleme, yaşam destek cihazları ve tanı cihazları olmak üzere üç alana odaklandıklarını ifade eden Demirkaya, Türkiye’de üretilen ürünlerin farklı iş modelleri ile ASELSAN markası altında birleştirilmesi, yerleştirme projelerinde etkin bir şekilde yer alınması, sağlık alanına özel yerli çözüm ortakları oluşturulması ve ekosistemin güçlendirilmesine katkıda bulunmayı hedeflediklerini belirtti.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

ÖDEME SÜRELERİNİN SAĞLIK HİZMET SUNUMUNA ETKİLERİ

2020 yılı beklentilerinin ve tedarikçilerin sorunlarının konuşulduğu interaktif oturumda SEİS Başkanı Metin Demir, SADER Başkanı Tansu Halıcı, TUMDEF Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yaz, TUMDEF Başkan Yardımcısı Erkin Delikanlı ve SGK GSS Tıbbi Cihaz Daire Başkanı Mehmet Akif Erdem konuşmacı olarak yer aldı. Panelde katılımcılar interaktif olarak katılarak görüşlerini belirtti.

SAMİMİYET VE GÜVEN HER ŞEYDEN ÖNEMLİ**SEİS Başkanı Metin Demir**

SEİS Başkanı Metin Demir konuşmasında sektörün her konuda Kamu'dan çözüm beklemek yerine sorunlar, çözümler, fırsatlar ne gibi değerlendirme yapıp yol haritasını ortaya koyarak Kamu'ya da bir sonuç götürmesi gerektiğine değindi. 5. Tıbbi Tedarik Kongresi neticesinde de bir sonuç bildirgesi hazırlayıp bütçe görüşmelerinden dolayı Kongre'ye gelemeyen Kamu yöneticileri ve bürokratlara sunarak bunun takipçisi olacaklarını ifade eden Demir, STK'lar olarak son Sağlık Bakanı görüşmesine 10 madde ile gidildiğini belirtti. Sektörde de bir araştırma yapılsa hemen hemen bu 10 maddenin öne çıkacağını söyleyen Demir, sorunların net olduğunu sadece çözecek iradeyi bulamadıklarını belirtti.

Tıbbi cihaz sektörü olarak 150 milyar TL'lik bir bütçeyi yöneten bir sektörün sadece yüzde 8-10'una sahip olan en küçük parçası olduklarını dile getiren Demir, sağlık sektörünün sorunlarının tek sebebi tıbbi cihaz sektörüymüş gibi bir algı yaratıldığını söyledi. Tıbbi cihaz sektöründeki 1'e alıp 5'e satan firmalar tarafından sorunların yaratıldığı ve bu sorunlar kalktığında tüm finansal sorunların çözüleceği gibi bir algının olduğunu belirten SEİS Başkanı Metin Demir, aslında üniversitelerin

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

sorunları çözüldüğünde büyük oranda çözüm için bir adım atılmış olacağını belirtti. Üniversitelerin haklı olduğunu ve sürdürülebilir bir yapısının olmadığını kaydeden Demir, “Bu sorunlar üniversiteler tarafından Kamu’ya anlatılırken tıbbi cihaz sektörüne para ödenmediği için tedarikçiler de 1’e alıp 5’e satıyorlar gibi bir algı oluşturuluyor. Bu aslında onlara da bize de zarar veriyor. Biz ise tıbbi cihaz sektörü olarak herhangi bir Bakan ya da bürokrata gittiğimiz zaman üniversiteler paramızı vermiyor diye sitem etmek yerine, üniversiteler ile ilgili 2016 yılı Nisan ayındaki Ekonomi Koordinasyon Kurulu kararlarının hayata geçmesi üniversitelerin sürdürülebilirliği açısından kıymetlidir diyoruz. Çünkü üniversiteler rahatlasa biz de rahatlarız.” diye konuştu. İlaçtan tıbbi cihaza, sağlık hizmet sunucularına kadar sağlığın tüm sektörlerinin mutlu olmasının sürdürülebilirlik açısından önemine değinen Demir, satın almalarda 3 ay, 6 ay vadelerin hatta bilinir vadelerin bile aranır olduğunu belirtti. Demir, bir sözleşmenin tüm maddelerinin iki tarafı da bağlaması gerektiği ancak tek tarafı bağladığında ve ödeme süreleri değiştiğinde ortada bir samimiyet ve güvenin kalmadığını ifade etti. Tıbbi cihaz sektörünün büyük işler yapabilecek bir sektör olduğunu ancak finans sorunun çözülmesi gerektiğini kaydeden Demir, 150 milyar TL’lik bütçede 10-15 milyar TL’lik kısmını tıbbi cihazın oluşturduğunu söyledi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTE TEMEL PROBLEM FİNANS

TÜMDEF Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yaz

Sağlık Endüstrisi Platformu olarak Kongredeki çıktıların Cumhurbaşkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına bir rapor halinde sunulacağına değinen TÜMDEF Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yaz, gelecek ile ilgili sorunlar olduğu ve tedarikte sürdürülebilirliğin önemli olduğunu ifade etti. Son dönemlerde yapılan Kongrelerde dijitalleşme ve sürdürülebilirlik olmak üzere iki konunun öne çıktığına değinen Yaz, “Sürdürülebilirlik geniş bir kavram. Finansa sürdürülebilirlik... Üretimde sürdürülebilirlik... İnsan kaynaklarında sürdürülebilirlik... Kongremizin konu başlığında olduğu gibi tedarikte sürdürülebilirlik... Bunların hepsi sektördeki sıkıntılarımız... Sürdürülebilirlikte temel problem finans çünkü Sağlık Bakanlığı’nın GSMH’da almış olduğu oran gelişmiş ülkelere göre hayli düşük. Bu oran Türkiye’de yüzde 4, Avrupa gibi

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

gelişmiş ülkelerde yüzde 10 seviyelerinde. Bu arttığında tıbbi cihazda da payın arttığını göreceğiz.” diye konuştu. Sözleşmelerin tek taraflı uygulanmasının sürdürülebilir olmadığını kaydeden Yaz, kaynakların kıt olduğu ancak gelecekte de her koşulda kıt kaynakların olacağı ve bu kıt kaynakları kullanma tercihlerinde tıbbi cihaz firmalarının öncelikli görülmediğini söyledi.

SÜREÇ İÇİNDE GLOBAL FİRMALARIN SORUNLARINA DA EĞİLMEK GEREK**SADER Başkanı Tansu Halıcı**

Kamu ile konuşmak için önce yerli ve milliyi konuşmak ile söze başlanması gerektiğini belirten SADER Başkanı Tansu Halıcı ise, global firmaların da sorunlarının olduğu ve süreç içinden onlara da eğilmek gerektiğini söyledi.

Katılımcı görüşleri

- STK'ların Kamu ile sempatik ilişki kurarak sorunları çözme sürecinin artık sonuç vermediği hukuki yollara başvurmak gerektiği belirtildi. Ödeme ile ilgili olarak Kamu ile firmalar arasında bir iletişim problemi olduğundan bahsedilerek tüm sorunların hukuki olduğuna değinildi. Ödemeyen tarafın uğrayacağı bir zarar ya da hukuki olarak bir yaptırım yoksa meselenin hiç çözülemeyeceği belirtildi ve ödemelerin hukuku güvence altına alınması meselesinin sadece tıbbi cihaz sektörünün sorunu da olmadığı vurgulandı.
- İcra iflas kanunu 82 maddesine değinilerek Kamu ve özel satım arasındaki ilişkiyi düzenlediği ve “Kamu hizmetinin sürdürülebilirliği için Kamu malı haczedilemez” dediği belirtildi. Bu kanunun Meclis tutanaklarına kadar incelendiği 1960'lı yıllarda bu maddeyi koyarken gerekçesinde “Evet, Kamu hizmetlerinde sürdürülebilirlik önemli ve Kamu malının bu anlamda haczedilmemesi lazım” dediği ancak tutanaklarda “Zaten Kamu borcuna sadıktır” dendiği söylendi. Kamu memurlarının Kamu'nun zaten itibarını korumakla mükellef olduğu ve kanun yapıcılar tarafından vaktiyle devletin

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

borcuna sadık olduğu düşünüldüğünden ödemelerin yapılmaması, geç yapılması ya da eksik yapılması gibi bir hukuki engelle karşılaşılabilceğinin öngörülmemiş olduğu kaydedildi. Ancak hastane ya da Vakıflar gibi bazı iktisadi işletmelerin gelirlerine haciz konulabildiği belirtildi.

- Kamudan ödeme alınamaması sorununun sağlık sektörü için eski bir sorun olduğu ancak şimdi Kamu ile iş yapan diğer sektörlerin alacağını alamadığı ve bu noktada belki genel itibarı ile sorunun görülüp çözülebileceği belirtildi.
- İthal edilen ve satılan ürünler noktasından bakıldığında millileşme için yerli üreticilerin bu fiyatlarla Ar-Ge yatırımı için şansı olmadığı ve kurumun sürekli olarak kaliteli ürün demesine bir anlam verilmediği belirtildi. Teknolojik ürünlerin kayıt sistemi ile ilgili herhangi bir gelişme yaşanmadığı ve tahsilatın tek sorun olmadığı ancak firmaların birbirleri ile yarışmak yerine Kurum ile mücadele ettiği belirtildi. Kurum ile mücadele etmenin yanında yüzde 1 DMO payı, 90 günde ödeme maliyeti, sterilizasyon ücreti, teknik servis ücreti gibi konuların hiçbir konuşmada geçmediğine değinildi.
- Pazarın yüzde 85'inin ithal olduğu bir ortamda yerelleşme ve millileşme sürecinde global firmaların da tedarik ve know-how yapabilme kabiliyetinin konuşuluyor olması gerektiği belirtilerek TÜSEB ile birlikte Kongre organizasyonunda global firmalarla işbirlikleri için zemin sağlandığı kaydedildi.
- Şehir hastanelerinde sterilizasyon ücretlerinin alınması konusunun Kongre'ye gelen Kamu yetkililerine söylendiği ve burada yapısal bir dönüşüm olduğu belirtildi. Bürokraside de yapısal bir değişim, dönüşüm süreci olduğu, sorunun konuşulduğu ancak çözümün ortaya konmadığı, iradede bir zayıflık olduğu ve daire başkanı olsun, genel müdür olsun hiçbir kademedeki yöneticinin inisiyatif almadığı ve en basit konular için sorun çözmede Külliye'nin yolunun gösterildiği belirtildi. STK'ların sorunu çözemediği, onların görevlerinin var olan sorunu iletişim ya da hukuk yolu ile çözmek şeklinde olduğu belirtildi.
- Firmaların tüm toplantılara finansal sorunlarımızı çözer miyiz, derdimizi anlatır da ödeme alır mıyız, beklentisi ile katıldığı belirtilerek sağlık sektörü denilince sadece sağlık hizmet sunumunun anlaşıldığı söylendi. Hastanelerin parası ödendiğinde sorunun çözüldüğünün düşünüldüğü ifade edildi.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

- Hukuki temelin önemli olduğu ve tıpkı şirketlerin borçlarını ödemediği zaman yeni yatırımlara girememesi gibi Kamu'nun da bu şekilde hareket etmesi gerektiği belirtilerek Sağlık Bakanlığı'nın firmaların müşterisi olduğu kaydedildi.
- Sağlık Bakanlığı'nın firmalar ürünleri bedava verse neden bedava veriyorsunuz demeyeceği, esas konusunun sağlık hizmetlerinin kesintisiz olarak verilmesi olduğu ifade edildi. Ticaret Bakanlığı'nın burada devreye sokulması gerektiği belirtilerek sanayiye doğru yönlendirecek altyapının oluşturulması gerektiği söylendi. Yerli malı teşviklerinde bir korumacılık değil de hakikaten sanayiye teşvik edecek doğru yönlendirme ve finansal alt yapının oluşturulması noktasında da çözüm yerinin Ticaret Bakanlığı ya da Bilim ve Teknoloji Bakanlığı olduğu söylendi.
- Kamu borçlarında icra edilebilirliğin sağlanmasına ilişkin hukuki yaptırımların düzenlenmesi gerektiği belirtildi. İcra iflas kanununda değişikliğin Türk Ticaret Kanunu 1530. Maddesi ile yapıldığı, geç ödemelerle ilgili özellikle büyük müteahhitlerden KOBİ'leri korumak için düzenleme yapıldığı söylendi. 30 günlük ödeme vadesi ve 30 günde cezai süre ile toplam 60 günde ödeme yapılmazsa orada yasal faizlerin, vesairelerin işlediği söylendi. ATO olarak Adalet, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'na bu noktadan yürüdüğü ancak "Kamu hariç" cevabının alındığı ifade edildi. Avrupa Birliği Geç Ödemeler Direktifi'nin uyumlaştırılması halinde yine sorunun çözüldüğü, bu direktifte satın alan, satan ve finans kurumu olduğu, burada satış 6 aysa ve kurum 6 ayda ödeyemiyorsa vadenin uzatılarak ödemenin tamamlandığı belirtildi. Bu konuda 1530. Madde ile Geç Ödemeler Direktifi olmak üzere iki önemli içtihat olduğu ancak bundan da önemlisi bu ilişkide karşılıklı güven ve samimiyet olması gerektiği vurgulandı.
- Kamu malının haczedilmesi halinde haczedilecek Kamu malı kalmadığında ve sistemsel sorun devam ettiğinden bunun kalıcı bir çözüm olmayacağı, kalıcı bir çözüm bulunması gerektiği söylendi. Kriz çıkmadan çözüm bulunmadığı, konunun sadece bu krizin kimin tarafından çıkarılacağına bilinmediği olduğu belirtildi.
- Kamu ile çalışan hiçbir firmanın kamu malını haczetmek istemeyeceği, ticarete karşı tarafın haciz duruma gelmesinin zaten battığı anlamına geldiği belirterek haciz laflarının sadece Kamu'ya itibarını koruması için bir yaptırım konusu olarak konuşulduğu ifade edildi. Kamu'nun itibarının

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

çok önemli olduğu, Kamu'nun borcuna sadık olduğu ve kamu personelinin bu itibarı koruması gerektiği izah edildi.

- Firmaların belirsiz vadede mal sattığı ve bununla birlikte teminat istendiği vurgulanarak sektörün tek derdinin her ay para gelecek mi, gelmeyecek mi konusu olmaması gerektiği söylendi. Tercihler medikal firmalardan yana çevrilebilirse ve bu halk sağlığı sorunu haline gelirse bu sektörün sürdürülebilirliğinin öneminin anlaşılabileceği ifade edildi.
- Mesleğin hak ettiği saygınlığı elde edebilmesi için sektörün meslek erbabı aidiyetlerini geliştirmesi gerektiği belirtilerek bunun bir kültür olduğu ve STK'lar eli ile oluşturulabileceği söylendi.
- Sektörün aslında bir finansman sorunu olmadığı ancak kamu adına tıbbi malzemelerin bedellerini ödeyen SGK'nın 45 gün içinde sağlık hizmet sunucularına tıbbi malzeme bedellerini peşin avans olarak ödediği söylendi. Malzeme bedelinin kaynağından ve zamanında ödendiği, sorunun Kamu hastanelerinin hukuksuz bir şekilde alacaklara el koyması sorunu olduğu belirtildi. Herkesin alternatif bir çözüm üretme çabasında olduğu vurgulanarak SGK'nın alternatif geri ödeme yöntemleri ile direkt ödeme yapması talep edildi.
- Ödeme sistemlerinde kaliteden ve değer bazlıdan yana olunmayıp fiyatta indirim odaklı yaklaşıldığı, 10. ve 11. Kalkınma planında birinci sırada yer alan devletin en üst kademesinden en altına yerleşme ve millileşme kapsamında iyi bir katma değeri, 13 binden fazla firması ve 280 binden fazla çalışanı olan sektörün maksimum 500 kişiyi biraraya getirebiliyor olmasının motivasyonun düşük olduğunu gösterdiği kaydedildi.
- Ülkede ombudsmanlık mekanizmanın çalışmaya başladığı ve kamu aleyhine de karar vermeye başladığı ve belki oradan bir netice elde edilebileceği ifade edildi.
- Kaynakların bulunduğu ancak bu kaynakların nereye kullanılacağı konusundaki tercihlerin farklı olduğu belirtilerek bir yandan ciddi yatırımlar yapılırken diğer yandan en küçük bir enjektör alımında sıkıntı yaşandığı kaydedildi. Bir şehir hastanesinin yöneticisinin söylediklerine atıfta bulunularak en iyi MR, en iyi tomografi, en iyi robotik cerrah aletleri olduğu ancak sonanın

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

olmadığı, enjektörün olmadığı ve bu durumun hazin olduğu belirtildi.

- Sağlık bütçesinin artmadığı, 150-160 milyarlık bütçenin 10-15 milyarının tıbbi cihaza ayrıldığı, tüm sağlık sektörü bileşenlerinin bu bütçeye sahip çıkıp nerede kayıp kaçak varsa orayı gösterip, 150 milyarı yettirmesi ile finansın çözülebileceği söylendi. Tamamen finansal yönetimde bir sorun olduğu ve denetim ve harcamalar ile ilgili sorun olduğu ve kaynakların doğru kullanılmadığı ifade edildi.
- 160 milyarlık bütçe içinde ödenmeyen paranın 5-6 milyar gibi rakam olduğu, tıbbi cihaz sektörünün yaptıkları ve yapacakları ile önemsenmesi gerektiği ve bu anlamda ortaya dikkate değer çalışmalar koymak gerektiği söylendi. Burada yapılması gerekenin ödeme olmadığında tedariki kesmek olduğu, hastaneye yemek temin eden firmanın 1. ay ödemesini alamadığında 2. ay yemek vermeyi kestiği belirtilerek eğer tıbbi tedarikçilerden tedariki kesmeleri halinde ödemenin yapılacağı yönünde bir beklenti varsa bunun doğru bir yaklaşım olmadığı ifade edildi.
- Sektör olarak mal vermeyelim denmediği ancak Kamu'dan siz bunu verdikçe bu iş çözülmez diye söylendiği ancak sektörün bunu yapamayacağı belirtildi. Bunu söylemenin bile Rekabet Kurulu'na göre mal darlığına sebebiyet vermekten suç işlemek olduğu söylendi. Firmaların üretmek, finansal sorunların ise çözülmek zorunda olduğu vurgulandı.
- Geçen ayki Maliye Bakanlığı Hazine gerçekleştirmelerinde 82 milyar TL hazineye giriş olduğu, Hazinenin 64 milyar TL ödediği yani Hazine'nin 8 Milyar TL fazla vermiş olduğu bu fazladan sektöre bırakın 5 milyar TL'yi 1 Milyar TL ödeme yapılırsa böylesine kritik bir sektörün önünün açılacağı belirtildi.
- Finans ile ilgili öneri olarak sağlık sektörü bileşenlerinin Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı Naci Ağbal koordinasyonunda Sağlık Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile ilaç, tıbbi cihaz, üniversite ve eğitim hastanelerinin katılımı ile bir çalışma yapılarak bu işin nerede olduğu, nereye gidildiğinin görüşülmesi gerektiği söylendi. Bu çalışmanın çıktısının Cumhurbaşkanına götürülerek sorunun çözülebileceği belirtildi.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR / 2. OTURUM

- 3-4 yıl öncesine kadar ihalelerde daha önce bir firma bir fiyat verdiği 10'un üzerinde firmanın da kendisiyle birlikte fiyat verdiğini ancak özellikle 2018 krizinden sonra bu sayının 2-3 firmaya düştüğü bazen ise tek firma olarak ihaleye fiyat verildiği belirtildi. 2020-21 yıllarında 10-11 aylık ödeme dönemleri ile ne imalatçı ne de ithalatçı firmaların dayanmasının mümkün olmadığı kaydedildi.
- Sağlık Bakanı ile yapılan görüşmelerde 2020 yılında ödeme sürelerinin 6 aya düşeceğinin konuşulduğu, kendi arasında 3 aydan uzun vade yapmayan sektörün Kamu ile 6 ay vadeye razı olduğu ifade edildi. Firmaların ödeme alacağı vadeyi bilmesi halinde kendine finansal bir tablo yapabileceği söylendi. Sektörün önündeki 2-3 yılın zor yıllar olacağı, basiretli tüccar olarak parasının alınamayacağı belirsiz vadeli bir satışa girmemek gerektiği kontrollü çalışarak özel ticarete nasıl ise kamu ile ticarete de ödeme vadesi geç olan durumlarda dikkatli davranmanın firmalarının sağlığı açısından önemli olacağı vurgulandı.
- Ödeme sorunlarının çözüme kavuşacağı beklentisinin dışında sektörün geleceğine ilişkin öneri ve beklentileri de konuşmak gerektiğine değinilerek USHAŞ'ın çalışmalarından bahsedildi. İlaç sektörü, tıbbi cihaz sektörü ve sağlık hizmet sunucuları ile birlikte ilk etapta 14, daha sonra 22 ülkeye uzanan bir pazarda ürünlerin bu ülkeler satılması konusunda lobi faaliyetlerinin yapılacağı, ilk olarak da Özbekistan'a gidilerek çalışmaların başladığı söylendi.
- Yurtdışında yapılacak faaliyetlerde Eximbank kredileri ile ilgili olarak teminata ulaşmakta zorlanıldığı, Eximbank'ın istediği teminat mektubu yerine Kamu alacağının teminat olarak verilmesi önerildi.
- Sözleşmelerde ürünün ne zaman teslim edileceğine dair bir hükmün genellikle yazılmadığı ve tüm risklerin üzerine firmalara bir de stok riski bırakıldığı ve ardından 5 gün içinde teslim istendiği ancak ne zaman sipariş geçileceğinin dahi belirtilmediği ifade edildi. Bu sözleşme ve şartnamelerin değiştirilmesi konusunda MASİAD olarak bir çalışma başlatıldığı belirtilerek İstanbul dışında da tüm STK'ların bu sürece ortak olması gerektiği belirtildi. Kamu'nun tıbbi cihaz üreticilerini de içine alan geniş bir kavram olduğu ve Kamu anlayışı değişmedikçe sorunların çözülemeyeceği vurgulandı.
- Bireyin/hastanın hakları, sağlık hizmet sunucularının hakları, sektörün hakları ve devletin haklarının keşiştiği noktaya Kamu menfaati denildiği, tek taraflı bir sürecin sürdürülebilir olmadığı söylendi.
- Sektörün önündeki süreçte Şehir Hastaneleri ile ilgili çok fazla sorunlar yaşayabileceği sterilizasyon, ortopedi ve plastik cerrahideki konuların bunlardan bazıları olduğu belirtildi.
- Sektörün önemli konularının USHAŞ ile çalışmalar, DMO Sağlık Market süreçleri, Şehir Hastaneleri ile çalışmalar, e-ihalede tüm alım yöntemlerinin açık eksiltmeye gidilmesi, Sağlık Bakanlığı'nın e-faturaya geçmesi ile genel bütçe ve döner sermayede tek vergi numarası gerektiği için yaşanan sıkıntılar, 2020 yılında yürürlüğe girecek kişisel verilerin korunması kanununun ek faaliyet ve maliyetleri ile ÜTS süreçleri gibi konular olduğu belirtildi.
- Türkiye'de sorunlar olduğu kadar fırsatlar da bulunduğu ve diğer ülkeler için sağlık turizmi alanında bir cazibe merkezi olduğu belirtilerek tıbbi cihaz sektörü olarak buradan da fayda sağlanması gerektiği kaydedildi.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR

SAĞLIK MARKET UYGULAMASINI ÖNCEDEN DENENMİŞ YÖNTEMLERLE KIYASLAMAMAK GEREK

DMO Genel Müdür Yardımcısı İsmet Keskin

Sağlık Market uygulaması ile yaklaşık 880 kamu hastanesinin ihtiyacı olan ilaç ve tıbbi malzemelerin DMO üzerinden tedarik edilmesine olanak sağlandığını söyleyen DMO Genel Müdür Yardımcısı İsmet Keskin, Sağlık Market uygulamasını önceden denenmiş yöntemlerle kıyaslamamak gerektiğini belirtti. Sağlık Market'in gerek alışılmış olan çerçeve anlaşma tarzı, gerek ihale süresi yönetimi, gerekse ödeme yönetimi açısından daha dinamik bir yapıya sahip olduğunu söyleyen Keskin konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Örneğin, Sağlık Market kapsamında, sizlerle imzaladığımız çerçeve anlaşmaların süreleri, anlaşma imzalayan firmalarımızın da sizlere iletebileceği gibi 1 yıldır. Bu bir yıl içerisinde de ürünlerin tavan fiyatlarının güncellenmesi söz konusudur. Bu tavan fiyatlar ekonomik girdi ve maliyetler dikkate alınarak belli aralıklarla değiştirilmekte ve çerçeve anlaşması bulunan tüm firmaların ürünlerine artış/azalışlar yansıtılmaktadır. Burada sadece SUT fiyatı olan nitelikli tıbbi malzemeler (koklear implant, vagal sinir stimülasyon terapi sistemi) ve kamu ödenen fiyatı olan ilaçlarda sadece güncelleme yapılmaktadır. Tavan fiyatının değişmesi durumunda tedarikçinin talepte bulunması halinde söz konusu ürünün yayını durdurabilmekteyiz. Bu durumda firmalarımızın anlaşmasında bulunan kurallar dahilinde yapılacak elektronik ihalelere teklif verme zorunluluğu bulunmamaktadır. Sizlerin de göreceği üzere bu anlaşmalar sanıldığı gibi tek fiyat üzerinden yapılan uzun süreli anlaşmalar değildir. Yine, mevcut Katalog uygulamalarımızdaki yapıya benzer nitelikte, tedarikçinin istediği zaman ürün ekleyebileceği veya çıkarabileceği bir sistem tasarladığımızı da eklemek isterim.

Sağlık Market Tıbbi Malzemelere ilişkin çerçeve anlaşmalara başvuru iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan ilki olan teknik uygunluk değerlendirmesi başvuruları online olarak Sağlık Market Modülü “Teknik Uygunluk Değerlendirmesi Yeni Numune Başvurusu” ekranında ürünlere ait bilgilerin girişi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Firmalar, başvurdıkları ürünleri için temel sarflara ilişkin 100 TL’lik, nitelikli tıbbi malzemelere ilişkin 300 TL’lik başvuru bedelini ödeyerek söz konusu ürünlerini DMO’ya teslim etmektedir. Teslim edilen ürünlerin, Sağlık Bakanlığı ve DMO tarafından belirlenmiş personelce teknik şartnamesinde belirtilen hususlara göre uygunluk muayenesi gerçekleştirilmektedir.

Teknik uygunluk değerlendirmesi olumlu sonuçlanan ürünlerle, ikinci aşama olan çerçeve anlaşma başvurusu yine online olarak Sağlık Market Modülü ‘Çerçeve Anlaşma Başvurusu’ ekranında istenilen evrakların sisteme yüklenmesiyle devam etmektedir. Yüklenen evrakların yetkili personelce kontrolünün ardından, anlaşmaya ilişkin kurum içi prosedürler tamamlanarak firmalar çerçeve anlaşmaya davet edilmektedir.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR

Beşeri tıbbi ürünler için ise teknik uygunluk değerlendirmesi bulunmamakta olup, 300 TL'lik başvuru bedelini yatırarak yine aynı prosedür izlenmek suretiyle çerçeve anlaşma başvurusu yapılmaktadır.

Sağlık Market uygulamasının yürütüldüğü her adımda; mevcut katalog sistemimize göre hem daha az evrakla başvuru süreci yürütülmekte hem de tüm süreci online olarak sürdürmekteyiz. Biz bu sistemi anlatırken hep aynı şeyi söylüyoruz; sadece bir bilgisayar vasıtasıyla temel sarflar için 81 il için ayrı ayrı ve ürün bazlı sık sık yapılacak olan elektronik ihalelere rahatça katılım sağlayabiliyorsunuz. Koklear implantı tek tuşla doğrudan sipariş ederek alabiliyor, nükleer tıp ürünlerinde ise bilgisayarınızın başında önceden belirlenmiş dağıtım listelerine göre fiyat teklifinizi verebiliyorsunuz. Aynı şekilde sağlık tesislerimizde görevli arkadaşlarımız da tek tuşla talebini girip yönetebiliyor ve kendisine teslim edilen ürünün yine bilgisayar başında teslim alma işlemini gerçekleştirebiliyor.”

Sağlık Market uygulamasını değerlendirirken bir bütün olarak baktıklarını ve Sağlık Bakanlığı ya da DMO'ya getireceği avantajlar olarak değil, tüm paydaşlar ve ülkeye sağlayacağı fayda ile ilgilendiklerini belirten Keskin, “Yolumuza daha hızlı tedarik, daha uygun fiyat, daha kaliteli ürün hedefleriyle çıktık. Sizlerin de destekleriyle ülke ekonomimize katkı sağlanmasını hedefliyor; uygulanacak tedarik yöntemi ile tedarik süreçlerinin sadeleştirilerek zaman ve işgücü tasarrufunda, yerli ürün tedarikinde, tıbbi cihaz ve sarf malzemelere erişim kolaylığında artış sağlanacağına inanıyoruz” diye konuştu.

YENİ SATINALMA MODELLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ GEREKİYOR

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Rektörü Prof. Dr. Nuri Aydın

Sağlık Bakanlığı hastaneleri gider bazlı alım yaparken üniversite hastanelerinin gelir bazlı çalıştığını ve üniversitelerin en büyük sorunlarının mali sorunlar olduğunu söyleyen İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Rektörü Prof. Dr. Nuri Aydın, yeni satınalma modelleri geliştirilmesi gerektiğini belirtti. İhaleye çıkıldığı halde katılım olmadığını söyleyen Aydın, 2 ay önce DMO yetkilileri ile görüşüp DMO üzerinden tıbbi malzeme tedariki gerçekleştirerek piyasanın yarı fiyatına alım yaptıklarını belirterek bu yöntemin iyi bir yöntem olduğunu söyledi.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR

DMO'NUN SAĞLIK MARKET PROJESİ'NİN KAPSAMINI GENİŞLETMEYE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM GÖRÜLÜYOR

SEİS Başkan Yardımcısı Uğur Mumay

Devlet Malzeme Ofisi'nin Sağlık Market Projesi'nin kapsamını genişletmeye yönelik bir yaklaşımının olduğunu söyleyen SEİS Başkan Yardımcısı Uğur Mumay, "Bu kapsam genişletilirken tıbbi cihaz ve malzemelerin, bazı uluslararası regülasyonlara ve standartlara tabi olduğu, bazı ürünlerin doğası gereği ham madde temininin dönemsel etkilere maruz olduğu, üretim yerlerinin coğrafi konumu, üretim süreçlerinin zorluğu, nakliye süreleri gibi hususlar

mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır." dedi.

Sağlıklı bir tedarik sürecinin en önemli kısmının planlama olduğunu kaydeden Mumay, "Mayıs 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Yeni Tıbbi Cihaz Yönetmelikleri (MDR) sonrasında tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tıbbi malzeme fiyatlarında bir artış olacağı ön görülmektedir. Ülkemizde de yasalaşması beklenen Yeni Yönetmeliğin getireceği bazı zorunluluklar olacağı ve yerli üreticilerimizin hem içerde hem de dışarda tedarik süreçlerinde (geçişe özel) bazı aksamalar yaşanabileceği muhtemeldir.

Kamu Yararı, kamunun tamamının menfaatinin düşünüldüğü bir kavram olmalıdır. Resmi Kurumların faydası ve edeceği maddi tasarruf elbette önemlidir ancak uygulamalar esnasında bu alana hizmet eden sektörlerin de kamunun bir parçası olduğu, tedarikçilerin de bu ülkenin gelişimine, istihdamına katkıda bulunduğu asla unutulmamalıdır.

Sağlık Market veya benzeri projelerle kamunun egemen alıcı refleksi ile hareket etmesi ve farklı satın alma yöntemleri kullanması elbette doğal karşılanabilir, ancak kamu yararı gözetilirken kamu adına hizmet eden sektörlerin ve yerli üreticilerimizin menfaatleri de göz ardı edilmemelidir." diye konuştu.

5. TIBBİ TEDARİK KONGRESİ 2019 / OTURUMLAR

5.Tıbbi Tedarik Kongresi'nin kapanış konuşmasını Kongre Genel Sekreteri Erkin Delikanlı yaptı

5. Tıbbi Tedarik Kongresi'nin kapanış konuşmasını TUMDEF Başkan Yardımcısı Erkin Delikanlı yaptı. Konuşmasında destek olan firmalara, sivil toplum kuruluşlarına, kamu yetkililerine, üniversiteden paydaşlara, endüstrinin paydaşlarına teşekkürlerini dile getiren TUMDEF Başkan Yardımcısı Erkin Delikanlı, "Geçtiğimiz yıl yine Tıbbi Tedarik Kongresi'nde kredi yüklerinden eğiliyoruz, zorlanıyoruz, tahsilat sürelerinde problemler yaşıyoruz demiştik. Bu yıl da aynı şeyleri söyledik. Umut ederim ki seneye demeyiz. Belki de bu kongrenin en güzel çıktısı bu olur. Bu yıl birlikte mümkün kılabileceğimizi söyledik. Birlikte de mümkün kıldık. 2020 ajandamızı hep birlikte belirledik diye düşünüyorum.

Önümüzdeki dönemde birlikte mümkün kılabilmek ve gücümüzü paylaşabilmek adına daha kalabalık, daha çoğulcu olarak bir arada olmak dileği ile..." Hepinize sağlıklı günler diliyor, teşekkür ediyorum.

SUNUŞ

TIBBİ TEDARİK KONGRESİNDE İŞBİRLİĞİ VURGUSU YAPILDI

Tıbbi tedarik ile ilgili her konunun ele alınıp sorun ve çözüm önerilerinin konuşulduğu Tıbbi Tedarik Kongresi, 4. kez kamu, üniversite ve özel sektör olmak üzere tedarik zincirinin tüm paydaşlarını 12-14 Şubat tarihleri arasında Antalya'da bir araya getirdi. Sürdürülebilir bir sağlık ve sürdürülebilir bir finansman için daha tedarik ederken kazanmak gerektiğinin belirtildiği kongrede, tüm sektörün işbirliği içinde hareket etmeleri halinde başta ekonomik olmak üzere tüm sorunlarının üstesinden gelebileceği vurgulandı. Sağlığın bütüncül olarak ele alınması gerektiğinin belirtildiği Kongrede, değişmeyen SUT fiyatlarının tüm paydaşları etkilediği, sağlığa ayrılan bütçenin yetersiz kaldığı, ödemelerin geç yapılması nedeni ile yerli üreticilerin finans ve maliyet sorunları yaşadığı vurgulandı.

Sağlık Endüstrisi Platformundan Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekler Federasyonu (TÜMDEF), Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS), Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği (ARTED), Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği (SADER) ve Medikal Kümelenmeler Platformu işbirliğiyle Ekspoturk tarafından organize edilen kongrede tıbbi tedarik sektöründe yerelleşme, millileşme ve globalleşme konusunun önemine vurgu yapıldı.

Sağlıklı günler dileklerimizle,
Düzenleme Kurulu Adına
Metin Demir

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ

12-14 ŞUBAT 2019

SUSESI CONVENTION CENTER
BELEK-ANTALYA

GÜÇ PAYLAŞTIKÇA GÜZELDİR

Günümüzde başarılı ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti için kaynakların etkili kullanılması ve Uluslararası standartlarda tedarik zinciri ve stok yönetimi önem kazanmıştır. Tıbbi cihaz tedarik zinciri öneminin bir kez daha artması yönetim alanında sorunları tartışmak, yeni teknolojileri takip etmek ve başarılı uygulamaları tüm paydaşlarımızla tartışıp sonuçlandırmak üzere 4.sünü düzenlediğimiz Tıbbi Tedarik Kongresinde; tüm ilgili Kurum, Kuruluşlar ve STK'ların değerli temsilcileri ilgili konu başlıklarını incelemek, tespit etmek ve çözüm önerileri oluşturmak adına bir araya geldiler. Kongrede kalıcı ve sürdürülebilir şeffaf bir süreç adına, ülkemizde global markaların yine ülkemize yatırım yapmasını sağlayacak önerilerden tutun da kalite duvarına, denetlemeye, alım yöntemlerinin branşlaşmasına, kamu özel işbirliklerine kadar bir çok başlıkta katılım ve çoğulcu yaklaşım ön plandaydı.

Dünyanın her yerinde lüks olmaktan çıkmış ve eşit hizmet anlayışıyla sunulan sağlık, en temel hakların ilk sıralarında yer almaktadır. Endüstrimiz, ilacın tüm dünyada önem arz etmesine rağmen, en az ilaç kadar hayatı öneme sahip bir paydaştır. Şeffaf ve kaliteli bir şekilde tanı konulmasını sağladığı kadar tedavi de eden endüstrimiz günümüz ekonomik koşullarına, finansal enstrümanların yetersizliğine ve kurumlarca hak ettiği karşılığı bulamamasına rağmen oldukça stratejik bir noktadadır. Ülkemiz tıbbi cihaz sektörü %85'lik ithal payına sahiptir ve yerelleşme sürecine katkı sağlama konusunda savunma sanayisinden sonraki en önemli alandır. Ülkemizde

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ

12-14 ŞUBAT 2019
SUSESI CONVENTION CENTER
BELEK-ANTALYA

sağlık adına her gereç ve hizmet kolay ve ulaşılabilir konumdadır. Ancak günümüzde yaşanan ve dünyayı da etkisi altına alan ekonomik olumsuzluklar bizleri de olumsuz yönde etkilemektedir.

GÜÇ PAYLAŞTIKÇA GÜZELDİR mantığı ile hareket kabiliyeti geliştiren paydaşlarımız, kongrede Sağlık Uygulama Tebliği fiyatlarının güncellenme zorunluluğu, hizmet alımlarının standart ve kaliteli hale gelmesi ve en önemlisi ödeme sürelerinin kesinleşmesi gibi önemli başlıkları değerlendirdi ve eldeki bilgileri bir araya getirdi. Bu denli kolay ulaşılan sağlık hizmetlerinin yeniden yapılanarak ve Şehir Hastanesi gibi dev projeler ile bütçe açığına ve düşük hizmet kalitesine sebebiyet veren durumların ortadan kalkması adına paydaşların güçlerini paylaşması ve birlikte hareket etmesi gerekliliği vurgulandı.

Katılım ve katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza Sağlık Endüstrisi Platformu adına teşekkür ediyor ve bir sonraki kongrede tekrar görüşmek adına en içten dileklerimi sunuyorum.

Sevgi ve Saygıyla..

TÜMDEF Yönetim Kurulu Adına
Genel Başkan

Kemal YAZ

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ, SAĞLIK SEKTÖRÜNÜN TÜM PAYDAŞLARININ KATILIMI İLE TAMAMLANDI

Tıbbi Tedarik Kongresi, tıbbi tedarik yönetimiyle ilgili sorunları tartışmak, yeni teknolojileri takip etmek ve başarılı uygulamaları paylaşmak amacıyla 12-17 Şubat 2019 tarihleri arasında Antalya Susesi Convention Center'da yapıldı. Kongrenin açılışında T. C. Sağlık Bakanı Strateji Geliştirme Başkanı Dr. Abdulvahit Sözüer ve Kamu İhale Kurulu (KİK) 2. Başkanı Şinasi Candan'ın katılımı ile gerçekleşti. Açılışta Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği (OHSAD) Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ayhan Arslan, Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS) Başkanı Metin Demir ve Üniversite Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Haluk Özşarı birer konuşma yaptı.

T. C. Sağlık Bakanı Strateji Geliştirme Başkanı Dr. Abdulvahit Sözüer:

“SAĞLIK, SAVUNMA SANAYİNDEN BİLE DAHA ÖNCELİKLİ POLİTİKA KONUSU OLARAK DEVLET EKONOMİLERİNE YÖN VERECEK BİR ALAN”

Kamu İhale Kurulu (KİK) 2. Başkanı Şinasi Candan:

“4734 SAYILI KANUN KAPSAMINDA TIBBİ ÜRÜN VE HİZMET ALIMLARININ TOPLAM TUTARI 7,5 MİLYAR TL'YE ULAŞTI”

Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği (OHSAD) YKÜ Dr. Ayhan Arslan:

“12 YILDIR DEĞİŞMEYEN SUT RAKAMLARI VE DİĞER EKONOMİK KOŞULLARIMIZ MAALESEF SEKTÖRÜ ZOR DURUMDA BIRAKMIŞTIR”

Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS) Başkanı Metin Demir:

“FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DOĞRU SATINALMADAN BAŞLIYOR”

Üniversite Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Haluk Özşarı:

“KONGRENİN GÜNDEMİ OLAN DEĞERBAZLI ÖDEME, DEĞER BAZLI DİNAMİK FİYATLAMA, SAĞLIK MARKET GİBİ KONULAR DÜNYANIN KONUŞTUĞU KONULAR”

TIBBİ TEDARİK KONGRESİNİN AÇILIŞINDA SEKTÖRÜN SORUNLARINA DEĞİNİLEREK İŞBİRLİĞİ MESAJLARI VERİLDİ

T. C. Sağlık Bakanı Strateji Geliştirme Başkanı Dr. Abdulvahit Sözüer, Türkiye'nin sağlık alanındaki başarı hikayesini tıbbi tedarik zincirinde de yakalamak gerektiğini belirtti. Sağlık sektörünün öncelikli olarak ele alınması gereken stratejik bir sektörü olduğunu söyleyen Sözüer, tıbbi tedarikte yerleşme ve millileşme hamlesini de olmazsa olmaz bir strateji olarak değerlendirdi. Bu strateji ile sağlık hizmeti ihraç ederken tıbbi tedarik yönünden büyük oranda ithalatçı pozisyonunda kalma paradoksunu ortadan kaldıracaklarını ifade etti.

Türkiye'nin kaliteli sağlık hizmeti sunumu açısından gerek vatandaşları gerekse Avrupa başta olmak üzere yabancı ülke vatandaşları için bir çekim merkezi olduğuna değinen Kamu İhale Kurulu (KİK) 2. Başkanı Şinasi Candan ise sağlık sektörünün ülke açısından stratejik konumunu ortaya koymak üzere istatistikler paylaştı.

Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği (OH-SAD) Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ayhan Arslan ise 12

yıldır değişmeyen SUT rakamları ve diğer ekonomik koşulların sektörü zor durumda bıraktığını söyledi. OECD ülkeleri ile Türkiye'nin kişi başı sağlık harcamalarını kıyaslayan Arslan, Türkiye'nin sağlık harcamalarının diğer ülkelerden 10 katı kadar düşük kaldığını belirtti.

Tıbbi tedarikçiler olarak finansal sürdürülebilirliğin zorluğundan bahseden Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS) Başkanı Metin Demir, sağlık sektörünün paydaşları olarak birlikte hareket etme kültürü oluşturmak gerektiğini söyledi. Demir, satın almanın doğru yapılmaması halinde finansal sürdürülebilirliğin sağlanamayacağını sözlerine ekledi.

Tıbbi Tedarik Kongresinin programına değinen ve dünyanın gündeminde olan konuların burada tartışıldığını söyleyen Üniversite Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Haluk Özsanı, değerbazlı ödeme, değer bazlı dinamik fiyatlandırma, Sağlık Market gibi konular aslında herkesin ortak paydasını oluşturduğunu kaydetti.

KATILIMCILAR TIBBİ TEDARİK KONGRESİ KAPSAMINDA DÜZENLENEN OTURUMLARA YOĞUN İLGİ GÖSTERDİ

Sağlık sektöründe varlık yönetiminde Türkiye modeli ortaya koymak, kaynakları verimli kullanarak kaliteli ve sürdürülebilir bir sağlık hizmeti sunmak, Türk medikal endüstrisinin ihracat kapasitesini geliştirmek ve ekonomiye katma değer sağlamak amacı ile 4.'sü düzenlenen Tıbbi Tedarik Kongresinde, sektörün güncel konularını ele alan 12 oturum gerçekleşti. Her oturumun ardından yapılan soru-cevap kısımlarında karşılıklı konuşmalarla konuşmacılar ve dinleyiciler soru-cevap ve yorumlarla fikir alışverişinde bulundu.

Kongre oturumları Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Dr. Abdulvahit Sözüer, TİTCK Başkan Yardımcısı Fatih Tan, Üniversite Hastaneler Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Haluk Özşarı, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sadrettin Pençe, Sağlıkta İşbirliği Platformu'ndan Prof. Dr. Melih Bulut, SEİS Başkanı Metin Demir, ORDER Başkanı Erkin Delikanlı, MAIN-MaQasid Angel Investors Network CEO'su Yavuz Selim Sılay ve Medicalpark Tedarik Zinciri Yönetimi Direktörü Mustafa Işık gibi isimlerin moderatörlüğünde gerçekleşti.

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ OTURUM BAŞLIKLARI

- Tedarik Zinciri Yönetiminde Halkaların Güçlendirilmesi
- Geri ödeme, Tedarik Sorunları ve Çözüm Önerileri
- Sağlık Tedarik Finansmanında Değerbazlı Ödeme
- Kişisel Verileri Koruma Kanunu, Sektöre Etkileri ve Endüstri'nin Geleceği
- Tıbbi Cihazların İzlenebilirliği ve Politika Belirleme
- Tıbbi Tedarikte Yerelleşme, Millileşme ve Globalleşme Vizyonu
- Tıbbi Tedarikte Yerelleşme ve Millileşme Kapsamında Teşvikler, Uygulamalar
- Kriz Ortamlarında Tıbbi Tedarik Yönetimi
- Şehir Hastanelerinde Tedarik ve İşletme Yönetimi ve İşbirliği Fırsatları
- Tıbbi Tedarik Yönetiminde Lojistik İşbirlikleri
- Sağlık Market
- Kamu İhale Kurumu (KİK) Özel Sunumu

‘TIBBİ TEDARİKTE YERELLEŞME, MİLLİLEŞME VE GLOBALLEŞME ÇALIŞTAYI’ ÇIKTILARI İLE DEĞER KATTI

Sağlık Bakanlığı, SGK, üniversiteler, özel sağlık kuruluşları ile tıbbi tedarik sektörünün önemli sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ve katılımlarıyla tamamlanan kongre, ‘Değer Bazlı Dinamik Fiyatlandırma Modeli Çalıştayı’ ve ‘Tıbbi Tedarikte Yerelleşme, Millileşme ve Globalleşme Çalıştayı’ olmak üzere iki önemli çalışmaya ev sahipliği yaptı.

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ KAPANIŞI VE SON SÖZLER

Sektör olarak kendi kongremizi yaptık sözleri ile Tıbbi Tedarik Kongresi’nin kapanışında konuşan Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS) Başkanı Metin Demir, “Kongrede konuştuğumuz ve 2019 kongresinde de konuşacağımız konular şehir hastanelerinin satın alma süreçleri, MDR, ÜTS, geç ödemeler gibi konular olacak” dedi. Bu kongrenin raporu ve çıktıları ilgili bakanlıklara ulaştırılacaklarını ifade eden Demir, “Hep birlikte bu işi başarmak zorundayız. Tüm paydaşlarımıza, sağlık hizmet sunucularına, ilaç sektörünün temsilcilerine, üniversitelerimize, kamudan gelen dostlarımıza ve tüm katılımcılara teşekkür ederiz. İnşallah üretim, ihracat ve globalleşme noktasında hep birlikte güzel şeyler başarırız. Bu enerji bizde var. İlaç sektörü ile, üreticileri ile, sağlık hizmet sunucuları ile, sektörü ile birlikte hareket edelim. Gerçekten biz bir bütünü. Üniversitelerin süreçlerinin sağlıklı yürütülmesi bizi ilgilendiriyor. Özel hastanelerin durumunun iyi olması bizi ilgilendiriyor. Çünkü birbirimizden negatif yada pozitif olarak çok çabuk etkilenebiliyoruz” şeklinde konuştu. İnşallah bu finansmanı da sürdürebilir hale getiririz. Bütçeden alınan payı yüzde 4’ten 4,5’lere, 5’lere çıkarırsak pastadan hepimize bir pay düşer. Dolayısı ile o ekosistemi birlikte oluştursak başarabiliriz.” şeklinde konuştu.

İLACA ZAM YAPILIRKEN 10 YILDIZ TIBBİ CİHAZDA SUT FİYATLARININ ARTMAMASI ELEŞTİRİLDİ

Kongre Genel Sekreteri ve ORDER Başkanı Erkin Delikanlı ise şunları söyledi: “İlaça her sene kurala bağlı fiyat artışı yapıp Tıbbi Cihaza fırsatçı yakıştırmayı yapan zihniyetin değişmesi için tek kuruluşluk çaba harcamayan kişi ve kurumlara buradan sesleniyorum. Böyle giderse kemik erimesi için ilaca ulaşacaksınız ancak

kemikleriniz kırılınca ameliyat olacak implanta ulaşamayacaksınız. Kalbinizin ritmini düzenleyecek ilaca ulaştınız ancak kalp piline ihtiyacınız olduğunda çok zorlanacaksınız sanki! Tansiyonunuzu kontrol altına almak için ilacı buldunuz ama ölçmeye alet bulur musunuz acaba? Hastaneye geldiniz ameliyatınızı oldunuz, ilacınızı aldınız ama koltuk değneğini ne yapacaksınız? Ülkede Ağustos ayından bu yana skolyoz ameliyatı için çok önemli malzemeler alınamazken, kalp pillerini ve kapaklarına ulaşamazken, eldiven dahi ‘yok’a girmişken stokçular, fırsatçılar diye yakıştırmayı yaparak sorunu gizlerken beyin sağlığınız için antidepresan buldunuz ama ürünü bulamayınca ne yapacaksınız? Daha acısı yerelleşme diye haykırıırken; firmaların finansal nefesini keserseniz millileşecek firma da bulamayacaksınız. İlaç firmalarını tebrik ederim. Katsayılarının azalması gizli özne! Umarım az da olsa nefes alırlar. Şahsım adına onlar için çok sevindim. Ne diyelim darısı başımıza.”

SUNUŞ

TIBBİ TEDARİK KONGRESİNDE SAĞLIK ENDÜSTRİSİNDE YERELLEŞME, MİLLİLEŞME VE GLOBALLEŞME GÜNDEMİ TARTIŞILDI

Tıbbi tedarik ile ilgili her konunun ele alınıp sorun ve çözüm önerilerinin konuşulduğu Tıbbi Tedarik Kongresi, 4. kez kamu, üniversite ve özel sektör olmak üzere tedarik zincirinin tüm paydaşlarını 12-14 Şubat tarihleri arasında Antalya’da bir araya getirdi.

Sürdürülebilir bir sağlık ve sürdürülebilir bir tedarik zinciri yönetimi için tüm sektörün ve tarafların işbirliği içinde hareket etmeleri gerektiği; ancak sağlığa ayrılan bütçenin yetersizliği ve ödemelerin geç yapılması nedeni ile yerli üreticilerin finans ve maliyet sorunları yaşadığı vurgulandı.

Sağlık Endüstrisi Platformunu oluşturan Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekler Federasyonu (TÜMDEF), Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası (SEİS), Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği (ARTED), Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği (SADER) ve Medikal Kümelenmeler Platformu işbirliğiyle Ekspoturk tarafından organize edilen kongrede tıbbi tedarikin stratejik önemine dikkat çekildi.

Kongrenin ana gündemini oluşturan “sağlık endüstrisinde yerelleşme, millileşme ve globalleşme” konusu ana toplantılar ve çalıştaylarda masaya yatırıldı. İlgili tüm tarafların katılımıyla yapılan toplantılarda ortaya çıkan sonuçlar bu raporda derlenerek ilgililerin değerlendirmesine sunuldu.

Sağlıklı günler dileklerimizle,

YÖNETİCİ ÖZETİ

TIBBİ TEDARİKTE YERELLEŞME,
MİLLİLEŞME VE GLOBALLEŞME VİZYONU

- Ülkemiz için savunma sanayi kadar önemli ve stratejik bir sektör olarak değerlendirilen sağlık endüstrisinin uluslararası pazarlarda yer bulması ve markalaşması için yerelleşme ve millileşme yolunda daha çok yol alması gerekmektedir. Milli güvenlik açısından büyük öneme sahip tıbbi cihaz sanayinin büyümesi ve millileşmesi konusunda kamu, özel sektör, üniversiteler ve ilgili meslek örgütleri (STK) olmak üzere tedarik zincirindeki tüm paydaşların işbirliği ve güç birliğine ihtiyaç duyulmakla birlikte, bu konuda **kamu otoritesinin liderliği** ve güçlü desteği önem arz etmektedir.
- Savunma sanayinde olduğu gibi Devletin en üst düzeyde sağlık endüstrisinin gelişimine öncülük edecek kanunsallaşmayı tesis etmesi beklenmektedir.
- Tıbbi Tedarik Kongresinde gerçekleşen toplantılar sonucunda yerelleşme ve millileşme açısından başlıklar; Kamu hastaneleri ve üniversitelerin ödemelerinin zamanında yapılması, sektörün finansman ihtiyacını sağlamaya dönük çözümlerin hızlandırılması, yerli üreticinin **Kamu garantili satın almalarla** üretimin desteklenmesi, SUT fiyatlarının ve şartlarının revize edilmesi olarak öne çıkmaktadır.
- Tıbbi cihazların standartlarının belirlenmesi, **katma değeri yüksek ürünler** üretilmesi, ileri teknoloji ve kaliteli ürünlere destek ve avantajlar sağlanması konularına da vurgu yapılmıştır.
- Uluslararası pazarlara açılma ve ihracatı artırma noktasında kaliteli ve istikrarlı üretim yapan ihracat odaklı firmalara avantajlar sağlanması, sertifikasyon ve denetim şartlarının kolaylaştırılması ve **TİM bünyesinde Medikal Birliği**'nin açılarak firmaların bu birlik üzerinden ihracatlarını gerçekleştirebilmesi noktasında fikir birliğine varılmıştır.
- Ar-Ge, Ür-Ge ve inovasyon konusunda üniversite, sanayi ve Kamu kurumlarının sürece etkin olarak dahil olduğu **sağlam bir ekosistem** oluşturulması gerekmektedir. Kümelenmelerin çoğalması ve bu kümelenmelere nitelikli insan gücü sağlayarak yüksek nitelikli laboratuvar imkanlarını geliştirecek yaklaşımlar sergilenmesi endüstrinin katma değeri yüksek ürün ve yenilikçi ürün üretme konusundaki çabalarını destekleyecektir.
- Bunlarla birlikte kaynakları verimli kullanma açısından düzenli ödeme, kaliteli ürün, fiyat ve üretim istikrarı, akreditasyon gibi kilit noktalar aşıldığında Türkiye'nin stratejik konumu, Doğu ve Batı arasında köprü olması ve güçlü ve kaliteli sağlık hizmeti sunum tecrübesi gibi avantajlarla **Ülkemizin bölgesel tıbbi cihaz üretim üssü haline gelmesi** hızlanacaktır.

STRATEJİK KONUMUMUZ, MEVCUT ALTYAPI VE BİLGİ BİRİKİMİMİZ İLE GEREKLİ DESTEK VERİLMESİ HALİNDE, ÜLKEMİZİN SAĞLIK ENDÜSTRİLERİNDE ÜRETİM ÜSSÜ HALİNE GELMESİ HIZLANACAKTIR

4. Tıbbi Tedarik Kongresi kapsamında gerçekleşen ‘Tıbbi Tedarikte Yerelleşme, Millileşme ve Globalleşme Vizyonu’ konulu çalıştay ve paneller sonucunda konuya ilişkin öneriler ve yorumlar şöyle özetlenmiştir:

TÜRKİYE DÜNYANIN İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ ÜRETİM ÜSSÜ HALİNE GELMELİ

Tıbbi Tedarikte yerli üretim, milli üretim kilit stratejik öneme sahiptir. Bu ürünlerin Türkiye’de üretilmesi milli güvenlik açısından da büyük önem arz etmektedir. Nasıl ki; savunma sanayi alanında yerli üretim için çeşitli stratejiler geliştiriliyorsa, ilaç ve tıbbi cihaz için de aynı şeyleri söylemek mümkündür.

Globalleşmeden söz edilen, sınırların önemini yitirdiği günümüz dünyasında, bazı ülkelerin toplam büyüklüğünden daha büyük firmalarının oluşmasına şahit olunmaktadır. Teknoloji geliştirmek, milyar dolarlık Ar-Ge’ler, Ür-Ge’ler yapmak gerekmektedir. Kaynaklarımız sınırlıdır. Türkiye’de ihtiyaç duyulan her şey orijinal olarak üretilmez ama dünyanın ilaç ve tıbbi cihaz üretim üssü haline gelinebilir. Bu, Türkiye’nin stratejik konumu gereği, Doğu ve Batı arasında köprü olma hasebi ile son derece uygun bir zemindir. Üretim üssü haline gelmede de fiyattaki istikrar, ödemelerdeki düzenlilik, kalitesiz ürünlere müsaade etmeme ve ürün kalitesinin akreditasyonu kilit noktalardır. Bunlar sağlanabildiği takdirde Türkiye hızlı şekilde cazibe merkezi haline gelerek tıbbi cihaz üretim üssü olacaktır.

Sağlık endüstrisi uygun destek ve himaye ile, kısa vadede ülke ekonomisinin lokomotifine haline gelebilir.

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE ÜRÜN KALİTESİ HER ZAMAN ÖNCELİĞİMİZ OLMALI

Denetimlerde yerli – yabancı ayrımı yapmadan insan sağlığı öncelikli olarak düşünülmelidir. Denetimlerde yerli ürün için pozitif ayrımcılık beklenmemelidir. Bu ürün gruplarında ikinci kaliteden söz etmek mümkün değil. Kim Türkiye’de üretim ve Ar-Ge yapıyor, katma değer ve istihdam sağlıyorsa yerli ve milli odur.

ÜRETİM STANDARTLARININ BELİRLENMESİ

Türkiye’nin ihtiyacı olan ürünler ülkede üretilirken her zaman ihracat hedeflenmeli ve uluslararası kaliteden taviz verilmemelidir. Ancak burada ürün yerli mi değil mi tespit etmekten daha önemlisi; üretim süreçlerini/proseslerini bilmek ve özellikle tıbbi cihazların üretim standartlarının kalitesini belirlemek yerelleşme ile ilgili çok sağlıklı politikalar üretmek bakımından önceliklidir.

KALİTELİ VE STANDARTLARA UYGUN ÜRETİM YAPANLARA BELİRLİ AVANTAJLAR SAĞLANMALI

GMP denetimleri ile ürün ve üretim yeri akreditasyonunu, belgelendirmesini, denetimini sağlayarak Türkiye’de kaliteli ve standartlara uygun üretim yapanlara belirli ayrıcalıklar ve avantajlar sağlanmalıdır.

ULUSLARARASI STANDARTLAR ÖNEMLİ

Avrupa Birliği CE sertifikasında serbest dolaşıma tabi ancak bir Brezilya’ya mal satmak istediğiniz zaman Brezilya’dan müfettiş gelip üretim tesisini denetleyerek 3 majör bulgu ile ret verebilmektedir. Ancak onlar size mal satmak istediğinde kendi ülkesinde satılamayan malları bir CE belgesi ile rahatça piyasaya sokabilmekteler. Bu nedenle uluslararası standartlara önem verilmelidir.

TÜRKİYE'DE İHRACAT ODAKLI ÜRETİM YAPANLARA AVANTAJLAR SAĞLANMALI

Kalite ve üretimi önceleyen, fiyat istikrarı ve ödeme modeli de düzenli olan bir yaklaşımla ihracat odaklı gidilmelidir. İhracat özendirilmeli, teşvik edilmelidir.

KATMA DEĞERİ YÜKSEK VE STRATEJİK ÖNEME SAHİP ÜRÜNLER DESTEKLENMELİ

Katma değeri yüksek, stratejik ürünler için Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, STK'lar ihracat hedefi olan üretimi desteklemelidir. Bu alanda planlama ve ilgili kurumların rehberliği önemlidir.

KAMU KURUMLARI YERLİLEŞTİRME VE MİLLİLEŞME KONUSUNDA DAHA AKTİF ROL ALMALI

Savunma sanayinin yerleştirilmesinde ilgili kamu kurumlarının önemli rolleri vardır. Savunma Sanayi Müsteşarlığı yeni adıyla Başkanlığının çizdiği yol haritası, uyguladığı mekanizmalar bu sektörün gelişmesinde etkili olmuştur. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu da bu anlamda güçlendirilmeli ve sektörün gelişiminde daha aktif rol almalıdır.

NASIL BİR EKOSİSTEM GEREKLİ?

ASELSAN savunma alanındaki ekosistem örneği paylaşıldı; 2300 civarında işbirliği yaptığı firma bulunmaktadır. Savunma alanında işleri çok iyi paylaşmış büyük bir grup bu. Benzer uygulamalar sağlıkta da olmalıdır. Sağlık alanında ortada bir büyük kuruluş olursa büyük projeleri üstlenmek ve yerliliğe ulaşmak daha kolay olur.

Ar-Ge sınıflandırmasında fikirden ürüne giden yolda teknolojik hazırlık sınıflandırması yapılacak olursa; 1. Seviye fikir ve 9. Seviye ürün olarak belirlendiğinde fikirden başlayan ilk birkaç teknolojik hazırlık seviyesinde temel Ar-Ge denilen kısım bulunur. Dünyada da bu kısım üniversiteler ve Ar-Ge enstitülerinde çalışılmaktadır. Orta katmanda belki üniversitelerin teknoparklarında çalışan start-uplar, üniversite hocaları ile de birlikte aslında ilk üç seviyedeki fikirleri alıp uygulama, geliştirme ve konsept gösterimi haline getirilmektedir. Daha sonra da ticarileşebilecek fikirler zaman zaman KOBİ ölçeğindeki şirketlerde zaman zaman da ASELSAN gibi büyük ölçekli firmalarda ticari hayat bulabilmektedir. Bir Ar-Ge ekosisteminde bu seviyelerin akılda tutulması gerekmektedir. Çeşitli ölçekli bu firmaların arasında da aslında ürün odaklı bir işbirliği olmalıdır.

İLERİ TEKNOLOJİ VE YAPAY ZEKA SEKTÖRLERİN EKOSİSTEMLERİNİ DEĞİŞTİRECEK

Yakın zamanda ileri teknoloji ve yapay zeka hayatımıza girdiğinde ekosistem de değişecektir. 2001'de internete erişebilen yaklaşık 500 milyon insan varken şu an dünyanın yarısı yani 4 milyara yakın nüfus internete erişebilmektedir. İnternetin yayılması ile hayatımıza teknolojilerin girmesi çok daha hızlı gerçekleşmektedir. Tüm bunlar inovasyonla olmaktadır.

ÜRETİM VE TÜKETİM ARASINDAKİ DENGeye ÖNEM VERİLMELİ

Türkiye'de medikal alanda tüketilenin yüzde 15'i üretilebiliyor. Bu oran çok düşük değil. Dünyada sadece iki ülke ABD ve Japonya tükettiğinin yüzde 50'sinden fazlasını üretebiliyor. Almanya'nın da kendi ihtiyacını karşılama oranının yüzde 30 olduğu düşünülüğünde Türkiye'nin iyi bir durumda olduğu söylenebilir. Fiziksel üretimden çok, üretim tüketim dengesinin toplumsal hayatta da yakalanamıyor olması ve tüketme kısmına hızlı gidiliyor olması, yerli ve milli kavramına da yansıyor. Yerli ve milli kavramları tıpkı inovasyon ve Ar-Ge gibi az üretip çok tüketilen bir kavram olarak yansıdı.

KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRÜN ÜRETMEİ

Yerli ve milli noktasında Ar-Ge inovasyon önemli. Çünkü artık modern yaşamda katma değer üretmeden kazanabilmek ve sürdürülebilirlik sağlamak mümkün değil. Bilgiyi en fazla paraya ve katma değere çevirebilen sektör medikal sektördür. Sağlık sektörünün bu avantajından yararlanılmalıdır.

AÇIK BİLGİDEN ZİYADE GÖMÜLÜ BİLGİYE ULAŞILMALI

Bazı şeyler öğretilir ama öğrenilemez. Her 6 ayda bir Kamu tarafındaki kişileri değiştirirsek bunların içindeki gömülü bilgiyi alamayız. Gömülü bilgiyi değerlendirememek başarısızlığın temel nedenlerinden birisidir.

PAZARI TANIMAK VE BİLMEK ÜRETİMDEN DAHA ÖNEMLİ

Her satışın bir ekosistemi vardır. Bu ekosistem modern endüstrinin etrafında yoğunlaşmaktadır. Dolayısıyla Pazar şu anda üretimden çok daha önemli bir durumdadır. Ülkeler arasında büyük bir pazar değişimi yaşanmaktadır. Bu pazar değişiminde en katma değerli alanın hak ettiğini alması gerekmektedir. Ürün inovasyonu değil pazar inovasyonu önemli hale geldiği için tıbbi cihaz sektöründe pazar son derece belirleyicidir.

İNDİREKT DEĞİL DİREKT DESTEK SAĞLANMALI

İndirekt değil doğru malı alıp parasını gerektiği gibi öde, şeklinde direk finansal destek ile stratejik ürünler pazara hazırlanabilir. Tedarik sırasındaki ödemedeki sıkıntılar çözülmedikçe TÜBİTAK, KOSGEB gibi dolaylı desteklerle bu hedeflenen pazar gücüne ulaşmak mümkün olmamaktadır.

TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK SORUNU GEÇ VE BELİRSİZ VADELERLE ÖDEMELERİN YAPILMASIDIR

Üniversite Hastanelerindeki 2-3 yılı bulan belirsiz vadeler, Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde 7-8 ay vadeler sektörü zora sokmaktadır. Özel hastaneler de keza öyle... Bu şekilde plansız, istikrarsız ödeme şekliyle yerli endüstrinin gelişmesi imkansız hale gelmektedir.

STANDARTLARI BELLİ BİR TEDARİK YÖNETİMİ ÖNEMLİDİR

Doğru satın alma ve doğru tedarik; sağlık sektöründeki tüm firmaları uluslararası firmalarla rekabete hazırlayacaktır. Orada güçlü kalmalarını sağlayacak ve geliştirecektir.

KALİTELİ ÜRÜN ÜRETİLMELİ

Eğer kaliteli bir ürün üretilmezse uzun vadede hiç kimse sadece yerli ve milli olduğu için bir ürünü kullanmayacaktır. Sonrasında da uluslararası arenada da bir değer bir hakimiyet sağlanamaz.

AR-GE KAPASİTESİ ENDÜSTRİ TABANINDA GELİŞTİRİLMELİ

Türkiye’nin üretimin her alanında olabilmesi mümkün değildir. Dünyadaki üretim, ürün ve teknolojik portföyü inceleyerek, sanayileşmede sektörel/mikro bazda planlamalar içeren bir sanayileşme politikası oluşturulmalıdır. Endüstrinin ihtiyaç duyduğu ara ürün ithalatı kolaylaştırılmalıdır. İthalatı kısıtlanan ara mallar ithal ürünlerin artışına sebebiyet vermektedir. Yerli ve millî üretime geçişte hassas bir denge gözetilmelidir.

YERLİ VE MİLLİ ÜRETİM; HER TÜRLÜ VESAYETE KARŞI BİR DURUŞU İFADE EDER

Yerli ve milli üretim öz kaynakların üretim süreçlerindeki hakimiyetin artırılarak, ülke ekonomisinin her türlü dış etkiden bağımsız bir yapıya kavuşabilmesidir.

AR-GE VE İNOVASYON KONUSUNDA BASİT YAKLAŞIM SERGİLENMELİ

Kendi imkanlarla üretilebilecek ürünlere odaklanılmalıdır. Ar-Ge ve inovasyon belki biraz daha basit planlanabilir.

GÜÇLÜ SERMAYELİ BİR KOOPERATİF MODELİ OLUŞTURULABİLİR

Firmalar kendi içinde bir sermaye birlikteliği yaparak ilaç ve tıbbi cihaz sektöründeki katma değerli yatırımlara geçebilir. Bu bir ortaklık kültürü olarak geliştirilmelidir.

TİM'DE MEDİKAL BİRLİĞİ AÇILMALI

Türkiye İhracatçılar Meclisinde medikal sektör metal maden altında çalışmaktadır. 2003 yılında 14 milyon \$ olan ihracat AB direktiflerinin uyumlaştırılarak CE pazarına giriş ile birlikte 2018 yılında 600 milyon \$ seviyesine çıkmıştır. İhracat rakamlarının görünürlüğünün sağlanması için farklı ihracatçı birlikleri altında yer alan üreticinin 2019 yılında Sağlık Endüstrileri İhracatçı Birliğini kurarak tek çatı altında toplanması sağlanmalıdır. TİM bünyesinde medikal birliğinin açılması sektörü dışa açılmaya motive edecektir.

GLOBALLEŞMENİN YOLU YERELLEŞME VE MİLLİLEŞMEDEN GEÇİYOR

Bugün Dünya'da devletlerin zenginliği sahip oldukları şirketlerin büyüklükleri ve karlılıklarıyla ölçülmektedir. Bu kapsamda yerli üretim yapan şirketlerin sahipliği konusu da ülkeler için önem kazanmaktadır.

ŞİRKETLERİN İÇ ALIMLARDA KONUMLARINI GÜÇLENDİRMEYE İHTİYAÇLARI VAR

İleri teknoloji üretme potansiyeli olan şirketlerin uluslararası rekabette ezilmemeleri için iç alımda bu şirketlerin gerek kendi çabaları gerekse devletin destekleri ile konumlarını koruma ve güçlendirmeye ihtiyaçları vardır.

UYGUN İŞÇİLİĞİN NİTELİĞİ ARTMALI

Türkiye iç pazarına satış yapan bir şirketin dünya şirketleri ile rekabet edebilmek için satış ölçeği dezavantajını lojistik ve uygun işçilikle sağlayabilir. Burada işçiliğin niteliğinin artırılması önem kazanmaktadır. Bu nitelik yerinde ve yeni teknolojilerin kullanıldığı eğitim olanakları ile artırılabilir. Bu amaçla organize sanayi bölgelerinin içinde sağlık sektörüne yönelik kümeler kurulması ve bu kümelerle nitelikli insan gücü sağlayarak yüksek nitelikli laboratuvar imkanlarına sahip olma ve bilgi ve öğrenme imkanlarını da geliştirerek bu kümelerde somut bir yaklaşım önemlidir.

KÜMELENMELERDE ORTAK ALTYAPILAR KURULMALI

Üniversite, STK ve Kamu kuruluşları ile işbirliği ile oluşan kümelenmelerde üniversitelerin araştırmalar için, hatta ilk faz üretimler için, üniversitelerdeki mevcut altyapılar kullanılabilir. Daha fazla ortak altyapılar kurmayı/ kullanmayı öğrenmek gerekmektedir.

KAMU KAYNAKLI ÖDEME GECİKMELERİ, VE MEVCUT TEŞVİKLERİN ARDINDAN KONULAN YENİ KURALLAR TAKOZ ETKİSİ YAPIYOR

Kamu kaynaklı gecikmeler ve yeniden yapılanmalar sektöre ilerleyen bir tekerlekte takoz etkisi yapması gibi etki yapmaktadır. Yeni teşviklerle sektör yeniden ilerlemeye zorlanırken yeni kurallarla ikinci bir takoz konulmaktadır. Sağlık kuruluşlarının yanlış ve kurlsız tedarik uygulamaları yerli endüstrinin gelişmesine en büyük engeldir.

TEŞVİKLERLE İLGİLİ FARKINDALIK ARTIRILMALI

Tedarik zincirindeki şirketler devletin yerli ve milli için hayata geçirdiği çok sayıda destekten haberdar değil ya da bu desteklerin uygulanması konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarından kullanma girişiminde bulunmamaktadır. Bu konuda farkındalık artırılmalıdır.

HEDEF PAZAR ANLAYIŞI DEĞİŞMELİ

Tedarik zincirlerinin hedef Pazar anlayışı değişmelidir. Hedef pazarın Türkiye iç pazarı anlayışı bir yandan sürerken diğer yandan alt zincirlerde uluslararası pazar olanaklarından yararlanıp sermaye derinliğini artırmanın yolları aranmalıdır.

TIBBİ TEDARİK SÜREÇLERİNDE TEKNOLOJİ NASIL KULLANILACAK?

Tıbbi tedarik süreçlerinde bilişim teknolojisi çok önemli. Her konuda tam kapsama sağlayabilmek için bilişimi mutlaka değer olarak görüp teknolojiyi bir değer olarak düşünmek gerekmektedir. Süreçlerin Kamu ile de ilişkili olduğu için mevzuata uyumlu olması, her aşamada analiz yapılıyor olması çok önemli.

MİLLİ TEKNOLOJİ KAYNAKLARI HAREKETE GEÇİRİLMELİ

Kümelerin de içinde yer alan ciddi altyapı ve bilişim şirketleri vardır. Milli teknoloji kaynaklarının gerekliliği için döviz bazlı lisans maliyetlerinin cari açığı olumsuz etkilemesi, kapalı kaynak yazılımları mevzuata göre esnek hale getirilememesi ve bu sebeple insan kaynağının etkin kullanılamaması günümüzde petrolden daha değerli hale gelen veri havuzunu yabancı yazılımlara emanet etmek son yıllarda yurt dışına yazılımcı beyin göçünün olması milli teknoloji kaynaklarını harekete geçirmenin gereğini ortaya koymaktadır.

ŞEHİR HASTANELERİ 50 YILDA BİR GELECEK BİR FIRSAT

Türkiye'de şehir hastaneleri yatırımları 50 yılda bir gelecek bir fırsat olarak büyük bir hacim ve önemli bir tıbbi cihaz pazarı yaratmaktadır. Sektör olarak bunu fırsata çevirip yerli üretimi güçlendirmenin ekonomiye doğrudan ve dolaylı büyük katkısı olacaktır. Ancak şehir hastanelerinin yatırımları çok hızlı ilerlerken tıbbi cihaz endüstrisi yerli üretimi artırma açısından bu hıza yetişememektedir. Küresel ürünleri çok ucuz ve büyük miktarda almak,

avantajlı bir satın alma olarak görülse de mevcut yerli üretimin pazarını uzun süre bloke ettiği için öldürücü olabilmektedir. Bu sürecin sağlıklı işlemesi için sözleşmeleri yapılan ve ihalesi devam eden şehir hastaneleri tamamlandığında bunlardaki başarıyı, faydayı ve çıktıları görüp sonrasında yeni sözleşmeler yapılmalıdır. Burada tıbbi cihaz üreticileri açısından biraz nefeslenmeye ihtiyaç olduğu gerçektir. Sektörün gelişmesiyle birlikte hareket etmek, tıbbi cihaz endüstrisinin yerelleşmesi açısından üretici firmalara önemli bir fırsat sunmuş olacaktır.

Şehir hastanelerinin tıbbi cihaz tedarikinde yüzde 20'sinin yerli yapılması gerektiğine ilişkin kural olmakla birlikte endüstri bu oranı karşılayacak durumda değil ya da uygulamada sorunlar yaşanmaktadır. Bu fırsat kaçırılmamalıdır.

YENİ NESİL ÜRÜNLERE ODAKLANMALI

Mevcut teknolojiyi burada üretmek yerine yeni nesil ürünler üretmek asıl katma değeri sağlayacaktır. Katma değeri yüksek ürünler üretip satabilirse, dışarıdan satın almak zorunda kalınan ürünlerin yaratacağı cari açık azaltılabilir.

KAMU GARANTİLİ SATIN ALMALARLA ÜRETİM DESTEKLENMELİ

Konvansiyonel teknolojilerde atıl kapasitelerin kullanımı için Kamu Garantili Satın Alma Yöntemi ile üretim kapasiteleri artırılmalıdır.

GÜVENE DAYALI SÜRDÜRÜLEBİLİR İLİŞKİLER KURULMALI

Ödeme vadeleri belli olmalı, alıcıların bu vadeye uyması sağlanmalı ve karşılıklı yükümlülükler uyulmalıdır. Özel sektörün bu alanda kamu kuruluşlarına güveni zedelenmemelidir.

YERLİ MALİ BELGESİ ALINMASI İLE İLGİLİ PROBLEMLER NEDENİYLE, KAMU ALIMLARINDA YÜZDE 15 FİYAT AVANTAJI FAYDA VERMİYOR

Tıbbi cihaz sektöründe yerli mali belgesi alınması ile ilgili problemler özellikle yerli katkı oranı hesaplanırken ithal hammadde girdisinin zaruri olduğu durumlarda ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple üreticinin belge almasını kolaylaştıracak formül/madde düzenlenmelidir. Bunun için yerlilik oranlarının hesaplanmasına ilişkin çalışma yapmak üzere komisyon kurulabilir. Uygun kamu alımlarının planlanması (Özellikle yüzde 15 fiyat avantajı sağlayacak şekilde kullanılabilir olması), yerli ve inovatif ürünlerin alınmasına dair devlet destekleri artırılması bu konuda sektöre çözüm getirecektir.

SEKTÖRÜN FİNANSMAN İHTİYACINI SAĞLAMAYA YÖNELİK GİRİŞİMLERDE BULUNULMALI

Sektörün finansman ihtiyacını giderebilmek için sağlık alanında ihtisas bankası kurulması, tıbbi cihazın geri ödemede ayrıca bütçelendirilmesi ve dinamik geri ödeme sisteminin kurulması sağlanmalıdır. Kamu alacaklarının teminat olarak gösterilip kamu bankasından sıfır faizli finansman desteği ya da en azından mahsup mekanizması çalıştırılmalıdır.

MDR REGÜLASYONU'NA UYUM SÜRECİNDE ÜRETİCİLER DESTEKLENMELİ

MDR (EU Medical Device Regulation) Regülasyonu'na uyum sürecinin özellikle üreticiler için zorlayıcı olmakta ve firmalar yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır. MDR AB Tıbbi Cihazlar Regülasyonuna uyum sürecinde SB eğitimleri, danışmanlıkları gibi gerekli önlemler devlet tarafından alınmalıdır. Kümelenmeler aracılığı ile çalışmalar yürütülmelidir. TSE ile işbirliği için Devlet kademesinden zorlayıcı yardım alınmalıdır.

SERTİFİKASYON VE DENETİM ŞARTLARI KOLAYLAŞTIRILMALI

CE Sertifikasyon problemleri ve denetim şartlarının zorlayıcı olması; tekel konumdaki denetim mekanizmalarının fiyat rekabetini engellemesi; uluslararası düzeyde (CE, FDA gibi istenilen testleri yapabilecek) akredite laboratuvar ve test merkezinin olmayışı; önceden 3 yılda bir yapılan denetlemelerin her yıl olması ve buna bağlı olarak denetleyici masraflarının artması; belgelerin alım süresinin uzun olması sorun olmaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın TSE'yi yetkilendirmesi ile kalifiye denetçi yetiştirilmesi programları başlatılabilir, akredite laboratuvarlar ve test merkezleri kurulabilir ve üreticinin hizmetine sunulabilir. Sağlık Bakanlığı tarafından denetimler tekrar üç yılda bir olarak düzenlenebilir.

YABANCI ÜRÜNLERİN DENETİMİ ÜRETİM YERİNDE YAPILMALI

ÜTS kayıtları için yabancı firmaların yerleşik bulundukları yerde denetimleri ve kontrolleri sağlanmalıdır. Sağlık Bakanlığı içinde bir bölüm oluşturularak; örnek Kore KFDA, Yurtdışından getirilip satılacak cihazların üretim yerinde denetimi yapılmalıdır.

DMO YERLİ ÜRÜNÜ DESTEKLEMELİ

DMO'daki fiyatlar aylık bazda revize edilmelidir. Kur sürekli değişmekte ancak DMO'da fiyatlar sabit kalmaktadır. Sağlık Market uygulamasında da fiyatların belirlenmesinde tüm üreticilerle ortak bir çalışma yapılmalıdır. Alınan risturn bedelleri ve komisyonlar yerli üreticiden alınmamalı veya en düşük seviyeye çekilmelidir. Ayrıca Türkiye'de üretilen belli kalitedeki ürünlerin yabancı eşlenikleri kataloga sokulmamalıdır.

SİP (SANAYİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMI) YERİNE OFFSET TERCİH EDİLMELİ

SİP yerine OFFSET uygulanmalıdır. Sağlık Bakanlığı, TÜBİTAK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı gibi kurumların kontrolünde alım garantili Türkiye'de veya Dünyada olmayan medikal cihaz, medikal yazılım ve ilaç gibi konulu projeler değerlendirilmelidir. SİP'te teknoloji transfer seviyesi ve yöntemleri belirlenmelidir. KOBİ payı, yerleştirme oranları, işgücü kapasitesi artırımı gibi çok önemli hususlar belirtilmelidir. Bu teknoloji transferinin millileştirilmesi için üniversitelerin SİP projelerine ortak olması gereklidir. OFFSET kapsamında mal satışı medikal ürünlerden yapılmalı, Dijital Röntgen ve Hasta Başı Monitör SİP kapsamından çıkarılmalıdır.

SUT FİYATLARI ÇOK UZUN BİR SÜREDİR REVİZE EDİLMEMEKTE VE ÜRETİCİYİ ZORLAMAKTA

SUT'taki fiyatlar ve şartlar yeniden yapılandırılmalı, her kayıt için ayrı ayrı para alınması gibi sürdürülemez ve şeffaf olmayan tebliğ yeniden gözden geçirilmeli ve yeni ürün gruplarının eklenmesi ile ilgili STK'lardan görüş alınmalıdır.

SAĞLIK ENDÜSTRİLERİ YÖNLENDİRME KOMİTESİ (SEYK) İÇERİSİNDE SEKTÖR TEMSİLCİLERİNE YER AYRILMALI

Sağlık Endüstrileri Yönlendirme Komitesi (SEYK) içerisinde sadece yetkili üst düzey kamu yöneticileri ve kurum başkanları yer almaktadır. Sektör temsilcileri muhakkak bu toplantılarda yer almalı ve/veya komite toplantılarına sektör temsilcileri davet edilmeli ki daha güçlü işbirliği zemini oluşsun.

TIBBİ CİHAZ ÜRETİCİLERİNİN KÜMELENEBİLECEĞİ İHTİSAS OSB'LERİ EKSİK

İhtisas OSB'lerinin kurulması ve cazip devlet teşvikleri ile üreticilerin, TTO'ların, akredite laboratuvarların bu bölgelere yatırım yapmaları sağlanmalıdır.

SGK FİYATLANDIRMASINDA SAĞLIK BAKANLIĞI ROL ALMALI

Geri ödeme süreçlerinin uzun olması, Sağlık Bakanlığının merkezi ve toplu alım politikaları, üniversite hastanelerinin ödemelerini 3 yılı aşan sürelerde yapmalarından dolayı üretim zorlaşmakta ve birçok firma üretimi bırakmaktadır.

Alıcının en büyük pay sahibi devlet hastaneleri olması, alım şartlarının ihale yöntemine dayalı en ucuz ürün olması, firmaların dünyada en ucuz ürün üreten firmalar ile rekabetine ve maalesef düşük kalite, sürdürülmesi zor ticaretlere yol açmaktadır. Sağlık Bakanlığı denetiminde devlet ve üniversite hastanelerinin firmalara yaptığı geri ödemelerinin takip edilmesi ve sürelerinin kısaltılması gerekmektedir. Kamu alımlarında en ucuz ürün değil en uygun olan ürün tercih edilmeli ve yerli ürüne öncelik tanınmalıdır. Ulusal mevzuatın Avrupa Birliği "Geç Ödemeler Direktifi" çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ile gecikme faizi oranlarının belirlenmesi ve bu mevzuatın uygulama aşamasının sıkı bir biçimde denetlenmesi ve ayrıca vadelerin çok acil olarak 60 gün seviyesine çekilmesi elzemdir.

KDV ORANLARI AYARLANMALI

Üretimde kullanılacak malzemelerin yüzde 18 KDV oranı ile alınırken, üretilen cihazların yüzde 8 KDV oranı ile satılmakta. Tıbbi Cihaz ürün gruplarında tek KDV oranına geçilmesi (yüzde 10) sağlanabilir ve KDV alacakları devlet tahvili olarak değerlendirilebilir.

İHALELERDEKİ ŞARTLAR FİRMALAR AÇISINDAN ZORLAYICI OLMAMALI

İhalelerde puanlama yöntemi uygulanmalı, KİK'e (Kamu İhale Kurumu) yapılan itirazlarda alınan harçlar düzenlenmelidir. Kamu ihalelerinin süreleri max 1 yıl olacak şekilde sınırlandırılmalıdır. İhale bedelleri yıllık parametrelere göre hesaplanmalı/artırılmalı (eskalasyon) ve ihale iştirakçisi firmalar demolara girebilmelidir.

AKREDİTE BELGELENDİRME KURULUŞLARINA ÖDENEN AKREDİTASYON DOKÜMAN FİYATLARININ YÜKSEK OLMASI VE BU KURULUŞLARIN PERSONEL YETERSİZLİĞİ SORUN OLMAKTA

Akreditasyon doküman fiyatları özellikle yerli üreticileri zorladığından, fiyatlar en düşük seviyeye çekilmeli ve akredite belgelendirme kuruluşları özellikle Sınıf 2A-2B ürünler için denetmen yetiştirmeli ve istihdam etmelidir.

Bitmiş ürün ithalatında bütünsel bir kontrol yapılmalıdır. Türkiye’de üretilen ve ihracatı yapılan ürünler neredeyse aynı oranda ithal edilmektedir. Sağlık hizmeti sunumunu sektöre uğratmadan, yerli üreticiyi koruyacak önlemlerin alınmalıdır. İthal tıbbi ürünler çok iyi takip edilmeli, gümrüklerde sadece evrak üzerinden değil fiziksel kontrol ve testlerde de yapılmalıdır. Ayrıca talebi karşılayacak amaca uygun yerli ürün üretimi söz konusu ise bu kalemler ile ilgili ithalatı caydırıcı önlemler alınmalıdır.

YERLİ MALİ İMAJININ SEKTÖREL OLARAK OLUMSUZ ALGI YARATMASININ ÖNÜNE GEÇİLMELİ

Yerli malı imajını artırabilmek amacı ile daha fazla prim ve bu gibi yerli ürün kullanan doktorlara bazı teşvikler uygulanabilir. Kamu spotu gibi yayınlarla kamuoyu bilgilendirilebilir.

FİRMALARIN KLİNİK ARAŞTIRMA YAPMASI KONUSUNDA TEŞVİK EDİLMELİ VE ETİK KURUL KONUSUNDAKİ BELİRSİZLİK GİDERİLMELİ

Etik kurul problemleri çözülmeli ve klinik çalışmalar konusunda düzenlemeler getirilmelidir. Sağlık Bakanlığı/ TİTCK organizasyonunda Eğitim Araştırma/Üniversite Hastanelerinin etik kurulları belirlenmeli ve tıbbi cihaz üreticilerinin etik kurul ihtiyaçları bakanlık tarafından organize edilmelidir. Klinik çalışma konusunda firmalar teşvik edilmelidir bu da firmalarımızı olumlu yönde etkileyecektir.

MKYS'DE (MALZEME KAYNAK YÖNETİM SİSTEMİ) ÜRÜN İÇERİĞİ VE TEKNİK ŞARTNAMESİNİN TAM OLARAK GÖRÜNÜR OLMALI

Malzeme Kaynak Yönetim Sistemi’nde alınan ürünlerin model, spesifikasyon ve teknik özelliklerinin, doğru kıyaslama yapılabilmesi açısından görünür ve açık olması gereklidir.

MEDİKAL SANAYİ ALTYAPISININ İYİLEŞTİRİLMESİ VE STRATEJİK YOL HARİTASI EKSİKLİĞİ GİDERİLMELİ

Türkiye’de medikal sanayi altyapısının tesisine ilişkin politikaların tespiti ve bu politikaları tatbik etme yetki ve sorumluluğuna sahip mekanizmaların oluşturulması amacına uygun olarak güçlü ve sektöre rehberlik edecek kamu kuruluşu gereklidir.

MEVCUT AR-GE DESTEKLERİ DOĞRU KULLANILMALI

TÜBİTAK, TTGV, Santez, Kalkınma Ajansları gibi Ar-Ge amaçlı proje desteklerinin alım garantisi ile yapılmalı, alınmayacak veya gereksiz görülen projeler desteklenmemelidir.

YERLİ ÜRÜNLERDE VERGİ AVANTAJI SAĞLANMALI

Yerli ürün (yüksek teknoloji) geliştirmeli ve üretilmeli, Kamu/özelde yerli ürün tercih edilmeli, yerli ürün üretiminde kullanılan tüm girdiler yerleştirilmeli, yerli ürün tercih ve teşvikleri uygulanmalıdır. Yerli ürün Ar-Ge ve Ür-Ge’si maddi olarak teşvik edilmeli ve teşvik mekanizması hızlı ve herkese eşit çalışmalıdır. Yerli ürünlerde vergi avantajı uygulanmalıdır.

TIBBİ TEDARİKTE YERLİLEŞME, MİLLİLEŞME VE GLOBALLEŞME ÇALIŞTAYI

Moderatör: Türkay Ufuk Eren, TÜSAP Yürütme Kurulu Üyesi / Volitan Global

Metodoloji:

4.Tıbbi Tedarik Kongresi kapsamında yapılan “Tıbbi Cihazlarda Yerleşme, Millileşme ve Globalleşme” konulu çalıştaya Kamu, Özel ve Sivil Toplum Örgütlerinden toplam 40 kişi katılmıştır. Çalıştayda, Stanford Biodesign İnovasyon / Fikir Geliştirme Modelinin yalınlaştırılmış şekli uygulanmış ve topluca ortak sonuçlara varılmıştır. 4 ayrı gruba ayrılarak yapılan çalışmada özellikle Türkiye’nin Sağlık Teknolojilerinde Globalleşmesi Vizyonunda özet bir yol haritası belirlenmiştir.

Bu modele göre toplam 3 fazda yapılan çalışmada fazlar bazında çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir;

TANIMLAMA FAZİ: Bu fazda iki farklı soruya cevap bulunmaya çalışılmıştır.

Sağlık Sektöründe Uluslararası Pazarın ihtiyaçları nelerdir?

Stanford Biodesign metodolojisi ile yapılan çalışmada öncelik sırasıyla aşağıdaki Global ihtiyaçlar belirlenmiştir;

- Sağlık Hizmetlerinde Dijitalleşme ve Yapay Zeka Çözümleri
- Kişiyi Özel Tıp
- Mobil Sağlık ve Yaşlılar için Evde Bakım Hizmetleri

Türkiye'nin güçlü ve zayıf yanları nelerdir?

Bunlar içerisinde en ağırlıklı çıkan “Sağlık Hizmetlerinde Dijitalleşme ve Yapay Zeka Çözümleri” çalıştay konusu olarak seçilmiş ve çalışmanın devamı bu konu üzerinde yapılmıştır. Tanımlama Fazının ikinci bölümünde de seçilen konudaki Türkiye'nin güçlü ve zayıf noktaları çalışılmış ve ağırlıklı olarak aşağıdaki sonuçlar çıkmıştır;

Güçlü Yanlarımız (öncelik sırasıyla): İnsan kaynağı, ülkemizin içinde bulunduğu coğrafi konum, girişimcilik ve çalışma azmi

Zayıf Yanlarımız (öncelik sırasıyla): Finansman, sürdürülebilirlik problemi (istikrarsızlık), global perspektifte stratejik planlama ve takip

TASARLAMA FAZİ: Bu fazdaki çalışmada, seçilen “Sağlık Hizmetlerinde Dijitalleşme ve Yapay Zeka Çözümleri” konusunda Yerleşme, Millileşme ve Globalleşme için ülke olarak nelere yatırım yapmalıyız, önem vermeliyiz çalışması yapılmıştır. Hangi varlıklarımızı geliştirmeliyiz sorusuna öncelik sırasına göre aşağıdaki cevaplar çıkmıştır;

- Mesleki Eğitimler
- İşbirliği kültürü ve Multidisipliner çalışabilme
- Kamu olsun, Özel Sektör olsun Sağlık Sektöründeki mevcut verilere (Ör: MEDULA, E-Nabız) ulaşımın sağlanması ve bunların değerlendirilmesi.

UYGULAMA FAZİ: Çalışmanın son fazı olan Uygulama Fazında ülkemizin seçilen “Sağlık Hizmetlerinde Dijitalleşme ve Yapay Zeka Çözümleri” konusunda Globalleşme yolunda rekabet avantajı sağlaması için nasıl bir strateji uygulaması gerektiği tartışılmış ve öncelik sırasıyla aşağıdaki sonuçlara varılmıştır;

- Uluslararası fonlara ulaşım ve kullanım
- Uluslararası şirketlerle işbirliği, satınalma ve birleşmeler
- Stratejik pazarlama

TIBBİ TEDARİK KONGRESİ

12-14 ŞUBAT 2019
SUSESI CONVENTION CENTER
BELEK-ANTALYA

KATKIDA BULUNANLAR (İsimler Alfabetik Sıralanmıştır)

- Dr. Abdulvahit SÖZÜER** / Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı
Adem UYANIK / Norm Ltd. CEO'su
Dr. Ahmet AYDEMİR / Samsun Medikal Kümelenmesi Derneği Başkanı
Akif Tolga SÖZEN / MASSIAD Başkanı
Alp GÖBEKLİOĞLU / Göbeklioğlu Medikal Y.K. Başkanı
Op. Dr. Ayhan ARSLAN / OHSAD - Optimed YK Üyesi / Genel Müdürü
B. Deniz ACAR / Medispo Medikal Genel Müdürü
Barış KARAŞ / THSSGM İhale Yönetim Birimi
Berk TOPKAN / THSSGM İhale Yönetim Birimi
Bora YAŞA / Sağlık Bakanlığı Sağlık Tek. Danışman
Burak KATİPOĞLU / USHAŞ Kooordinatörü
Cengiz BALÇIK / TUMDEF Yönetim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Cengizhan ÖZTÜRK / İSEK Başkanı
Emrah ERMERT / Yeditepe Üniversitesi Satınalma Sorumlusu
Ercehan GÜNGÖR / Meditel Genel Müdürü
Erkan DORKEN / ASELSAN Sağlık Grup Başkanı
Erkin DELİKANLI / ORDER Başkanı
Fatih TAN / TITCK Başkan Yardımcısı
Fatin DAĞÇINAR / OSTİM Medikal Küme Başkanı
Ferda BAYSU / JNJ Pazar Erişim Direktörü
Feyzullah AKBEN / TUSAP Yürütme Kurulu Üyesi
Görkey TURGUT / JNJ Sağlık Ekonomisi Müdürü
H. Murat TOPÇU / Bama Teknoloji Ltd. Genel Müdürü
Hakan EVSİNE / Acıbadem Sağlık Grubu Tıbbi Tedarik Direktörü
Haldun Ahmet SAKARYA / Fastsoft Genel Müdürü
Doç. Dr. Haluk ÖZSARI / ÜHB Genel Sekreteri, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bölüm Başkanı
Hüseyin ÇELİK / Sağlık Bakanlığı Emekli Müsteşar Yard., OHSAD Danışmanı
Irmak ÖZER / BD Kamu İlişkileri Müdürü
İsmail HIZLI / Medipol Sağlık Grubu Satınalma Direktörü
Kemal YAZ / TUMDEF Başkanı

Levent CAN / MÜSİAD Sağlık Kurulları Sektör Başkanı
Levent Mete ÖZGÜRBÜZ / SEİS Başkan Yardımcısı, ASO İlaç ve Medikal Sektör Komite Başkanı
M. Ali ÖZER / SADER Başkanı
Mehmet Akif ERDEM / SGK – GSS, Tıbbi Cihaz Daire Başkanı
Mehmet TANYOLAÇ / Lima Tr - ORDER Genel Müdürü
Prof. Dr. Melih BULUT / Sağlıkta İş Birliği Platformu
Metin DEMİR / SEİS Başkanı
Mevlüt GÜLMEN / Aselsan A.Ş. Program Müdürü
Mustafa IŞIK / Medical Park Sağlık Grubu Tedarik Zinciri Direktörü
Ecz. Mücahit YINANÇ / İVEK Başkan Yardımcısı
Onur AKGÜN / Ege Tıbbi Malzemeciler Derneği Başkanı
Onur ÖZEL / Siemens Resmi İşler S.P. Müdürü
Özgür İNCEKARA / TOBB Medikal Meclis Başkanı
Öztürk ORAN / İTO Meclis Başkanı
Pervin AKARSU / Akmeda Medikal Fabrika Müdürü
Recep USLU / TİTCK, Başkan Yardımcısı
Dr. Reşat BAHAT / OHSAD Başkanı
Prof. Dr. Sadrettin PENÇE / Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü
Sırma OSMAN / Beckman Coulter Pazarlama Direktörü
Suat YAMAÇ / DMO Şube Müdürü
Prof. Dr. Şaban TEKİN / TÜBİTAK, MAM, Gen Mühendisliği Bölüm Başkanı
Şefika DEMİRCİ / Barışlar Medikal (BD) Eczacı / Proje Yöneticisi
T. Ufuk EREN / TÜSAP Yürütme Kurulu Üyesi
Tuğba AKGÜL / Medtronic Pazar Erişim / Geri Ödeme Müdürü
Ufuk ÖZKAYA / Plasti-med (MASSİAD) G. Müdür Yardımcısı
Umut GÖKALP / ARTED Başkanı
Ümit ÖZKAYA / Plasti-med Ltd. Şti. Şirket Müdürü
Veysi Cengiz BALÇIK / İTO İlaç ve Medikal Sektör Komite Başkanı
Yavuz Selim SILAY / MAIN-MaQasid Angel Investors Network CEO'su
Dr. Yeliz Doğan MERİH / SBÜ Zeynep K.Hastanesi, İnovatif Hemşireler Derneği Başkanı
Zekeriya AVŞAR / İVEK Yönetim Kurulu Üyesi, Çapa Medikal Genel Müdürü

STRATEJİK SEKTÖR TIBBİ CİHAZ ARAŞTIRMA RAPORU

2020